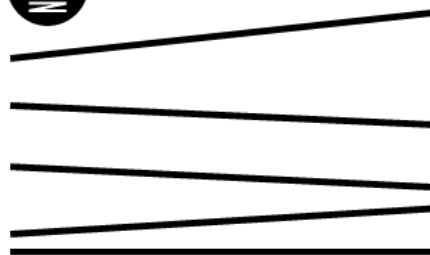

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

af Cálidás ; oversat af Original-sprogene
Sanskrit og Prácrit i Engelsk; og heraf i Dansk
[af Hans West], med en Indledning til den
danske Oversættelse.

Titel | Title:

Sacontalá eller den uheldige Ring : et indiansk
Drama

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : trykt hos N. Möller og Sön, 1793

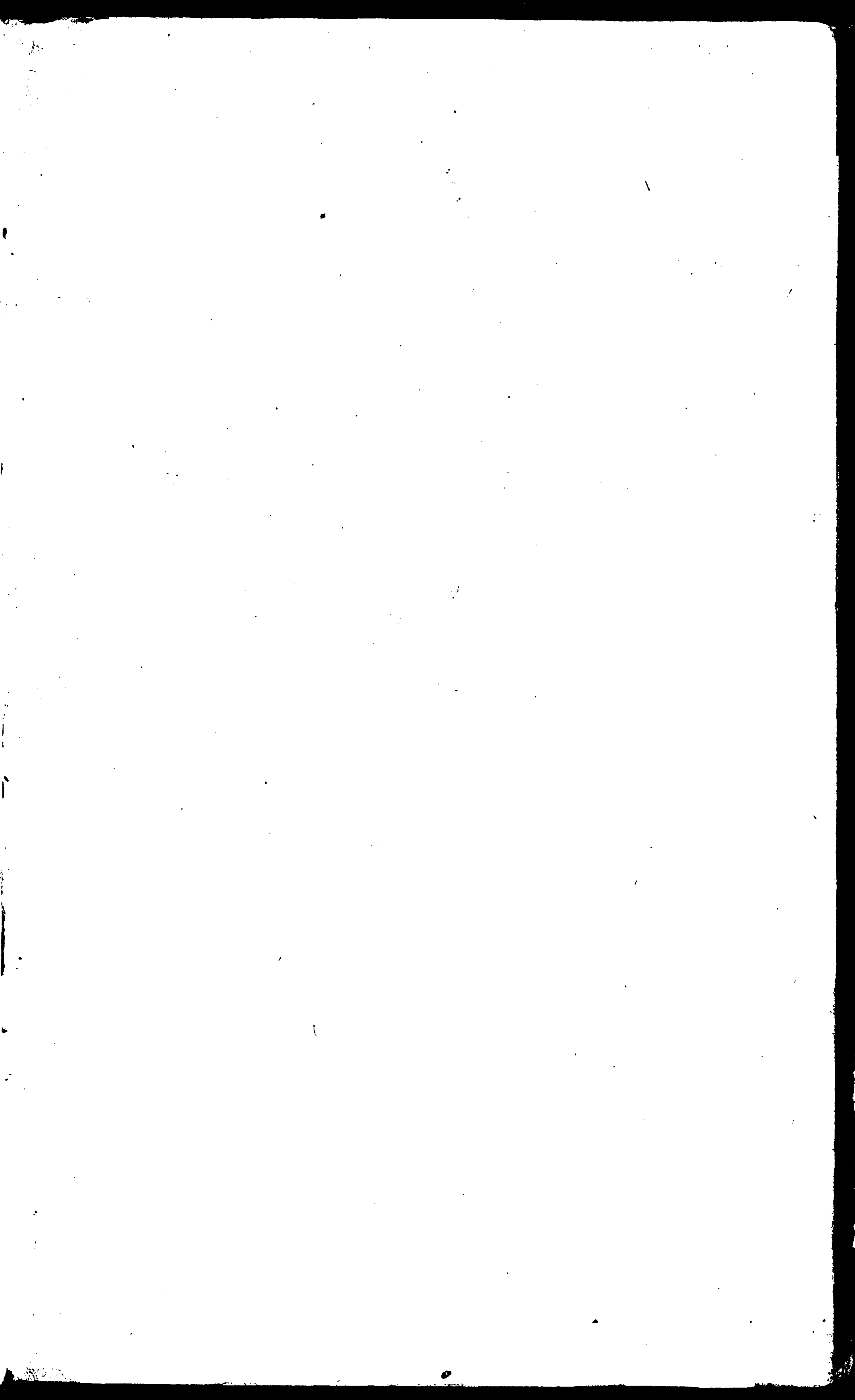
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Handwritten signature or name, possibly "Hans" or "Hansel".

Caroli Johansen.

Hafn. m. Junio 33.

SACONTALA

ELLER

DEN UHELDIGE RING,

ET INDIANSK DRAMA

AF

CÁLIDÁS;

OVERSAT AF ORIGINAL-SPROGENE

SANSCRIT OG PRÁCRIT

I ENGELSK;

OG HERAF I DANSK,

MED EN INDLEDNING

TIL DEN DANSKE OVERSÆTTELSE.

KIÖBENHAVN, 1793.

TRYKT HOS HOFBOGTRYKKERNE N. MÖLLER OG SÖN.

Til

Hr. Kammerherre

PETER FRIDERICH SVEN.

De veed, ærefulde Mand, at
Mennesket aldrig sætter saa høi
Priis paa en Ting, som naar det
har tabt den. Dette er Aarsa-
gen, hvorfor jeg her føler det ful-
de Savn af det rige Kundskabs
Tempel, som deres Godhed aabnede
for hver den, der i Hovedstaden
önsker Veiledning til Musernes
Helligdomme.

Ved Siden af dette Savn lig-
ger neppe nogen værdig Følelse
nærmere end Erkiendtlighed, og det
skulde være denne, jeg vilde til-
kuendegive Dem ved at sende Dem

Overføttelsen af et af Asiens
fkiønneste Mindemærker paa
Kundskab og Videnfkabelighed;
derfom ikke mit Opholdfteds Be-
fkaffenhed forbød mig at levere
Dem dette Arbeide i den Skik-
keffe, hvori det burde vife fig.
Jeg fender Dem derfor denne
Overføttelse blot i Manuscript,
forviffet om, at De, ved Deres
Bibliothecar, og min gamle Skole-
Ven, Magifter Nyerup, vil be-
førge dette Arbeide trykt, faa-
fremt De finder Overføttelsen
værdig fit flore Mönfter.

Det

Det vilde ingenlunde have været fornödent, at dette Calidas's Mæsterstykke skulde gaae fra Asien til Europa, og fra dette til America, for endelig herfra at vende overfat tilbage til Danmark; men da det faldt mig ved en lykkelig Leilighed tidligen i Hænderne, troede jeg mig pligtig at spare en og anden ledig Time til sammes hastige Bekiendtgjörrelse i Fædrelandet. Jeg skal derfor være glad, ærefulde Mand, om De vil modtage dette som et Bevis paa min giennemtænkte Erbödhed

dighed for Deres offentlige og private Fortienester; og det skal höiligen fryde mig, om jeg kan spørge hid til denne Verdens Deel, at De længe höfter at den udvortes Lykke, som Samtiden kan og bör yde Dem.

Christianstæd paa St. Croix
den 27 Decbr. 1791.

West.

INDLEDNING

TIL DEN DANSKE OVERSÆTTELSE

AF

SACONTALÁ ELLER DEN UHELDIGE RING.

Derfom det ellers er rigtigt, at hvad man foretager sig med en vis Grad af Ulyst, fielden har det ønskeligste Udfald, saa har jeg nogen Grund til at troe, at dette neppe tør love sig den mildeste Dom.

At oversætte og skrive Indledning til en andens Arbeide ere tvende Ting, der nödvendigen maae paalægge Forstandens Evner en Tvang, og som man paa dette Jordströg trænger höiligen til at söge Hvile efter sit nedlagte Kald i frie og oplivende Underfögelser, saa er denne Tvang ikke fielden bleven mig til Byrde; og Byrden maae i Fölge sin Natur efterlade Märker af Vannagt og Trældom. Disse vil formodentligen spores igiennem denne Oversættelse, og uagtet jeg fuldkommen föler, at der er saare liden Fortieneste i nogenlunde at afcopiere Hovedtrækkene af en andens Malerie, saa kunde denne Overbevisning dog ikke overvinde mit Önske at see denne Stie til Asiens ældgamle Cultur og Videnkabelighed aabnet for den Danske Læser.

Neppe

Neppe vil man nægte mig, at der jo er den rigeste Underholdning for Cosmopoliten, Philosophen, Moralisten og Naturforskeren i at læse paalidelige Efterretninger om lidet bekiendte Lande; og det er ligesaa uimodfigeligt, at det er eet at bygge paa Reise-rens tilfældige Iagttagelser, et andet at see liggende for sig de ukiendte Landes Naturalier, Love, Geniesarbejder m. v.; disse ere Værksager og ubedragelige Vidner om Sandheden, som enhver efter sin Evne kan betragte fra egen Synspunkt. Jeg tilstaaer, at dette Drama har paa denne Maade givet mig megen indfölt Fornöielse, der ingenlunde var den, som en beruset Indbildningskraft finder i en Digers Opfindelser og blomstrende Sprog, men at den meget mere var en Beundring over saadanne Mindesmærker paa disse Folkeslægters Kundskaber, paa Sandheden i Charactererne, paa Alderdommens Præg i det fyldige og figurlige Sprog, paa den österlandske Aands eller rettere det hede Clima's flammende Indbildningskraft, og endelig paa disse ædle og forfinede Sæder, der saa meget bestyrke min Yndlings-Idee, *at alle end- og de os ikke nöie bekiendte Folkeslægter have saa megen Dannelse, Religion og indvortes Storbed, som er tilstrækkelig til den Forfatning, hvori de leve*; og fölgelig at det vilde være blot Eenfidighed hos Europæeren,

om

om han troede, at sand Storhed og Menneskeværd er blot indskrænket til hans egne snevre Grændser. Men ligesom det er vist, at et Lands skiönne og bestemte Love forudsætte Philosophie, Videnskaber, Cultur o. s. v., saa er det ogsaa vist, at de bære Vidne om megen Forderv i Sædeme, uden hvilken det ikke vilde have været forrødent at foreskrive Selskabets Lemmer Regler for hver særskilt og offentlig Handling; det synes derfor som det er ved lige Grad af moralske Fuldkommenheder og Ufuldkommenheder, at en Stat stiger til sin nöieste Anseelse; indtil de sidste faae Overhaand over de første, og nedbryde den hele Bygning saaledes, at dens oprindelige Reenhed i Sæder end ikke spores under Ruinerne. Dog — foruden Mindesmærkerne paa Videnskaber og Kunster blive endnu i en Række af Tid tilbage de udvortes Sæder (*manieres*), der altid overleve de indvortes (*mœurs*), og i enkelte Tilfælde tilkiendegive, at der engang maae have været ædlere Grundfætninger. Saaledes sporer man i Ægypten, paa Morea og paa ethvert Sted Levninger af Oldtidens Skikke, Festdage o. s. v. der have tabt Hensigten, men ikke al den udvortes Form af slige Fastfættelser. Saa er det med Statslegemet, og saa med hvert enkelt Lem paa Legemet. Mennesket aflægger ikke letteligen sit Udvortes,

men

men overlader det endog ofte til sit Afkom. En Fremmed vil efter nogle Aars Ophold i et Land indfue og antage dets Grundfætninger; men hans Udvortes, ligesom hans Udtale, vedligeholder langt længere sin første Böining.

Dette maae fölgelig være Tilfældet med Indus's Stat, der vist nok ikke er nåt, hvad den var for 2 til 3000 Aar siden; men eier dog Mindesmærker nok paa hvad den engang var, og uagtet vi endnu kien- de ikkun lidet det rette Forhold mellem denne Stats forrige og nærværende Tilstand, saa tiener endog dette Arbeide til et löseligt Begreb om Sagen.

Vi maae tilståae, at det store Chinesiske Keiserdömme har i en usædvanlig Række af Tid undgaaet store Statsomveltninger; og Naboeriget Indus synes længere at have været sin Forfatning troe, end nogen anden bekiendt Nation. Hvad kan Aarsagen være? — Nogle ville sikkert föge den i Sprogenes Ulighed med de Europæiske, saavel som og i Landenes Utrang til fremmede Producter; men maaskee vil man rigtigere finde den i Religionens og Lovenes uadskillelige Forbindelse, der virker, at de sidste, grundede paa de første, staae og falde med den Grundvold, hvorpaa de ere bygte; deres Love, Philosophie og Religionslære udgiøre saaledes deres hellige Böger, og
ere

ere indbyrdes lige uforanderlige. Fra denne Synspunkt ledes man uden Tvivl nærmest til Grunden, hvorfor denne Stat, som i Pythagoras's Tid fortiende at være en Skole for en af Grækenlands første Fornuftvise, har til denne Dag opbevaret i sit eget Skiød sine høie Alderdoms Værker, og eier endnu Videnskabsmand, som randfage dem, og danne sig ved dem, saa at endog Europa's ypperste Lærde (thi mellem dem tør jeg vel regne den Engelske Overføtter af dette Drama) udtrykke deres Beundring over Samtidens Arbeider, ved at pryde Europa's Litteratur med Overføttelser af disse Asiens Skiönheder, og blant følgende vil især *Mir Mubammed Hufains* Elegie bevise min Sætning.

Men da dette Digts Ælde og locale Anseelse beroer paa den engelske Overføatters Troværdighed, saa skylder jeg Sandheden og min Læser at give den lille Oplysning om samme, som jeg i min snevre Kreds her har kunnet hente, for at betage Læserende Tvivl, der i Begyndelsen opstode hos mig selv.

Aar 1790 udkom i London dette Digt under Titel af *Sacontalá, or the fatal Ring an Indian Drama by Calidas, translated from the original Sanscrit & Pracrit*, trykt i imperial 4to; og uagtet denne österland-
ske Product ikke var stemplet med nogen troværdig

Over-

Overfatters Navn, saa kunde dog ingen oplyst Engelsmand være uvis om, at Overfatteren jo maatte være *Sir William Jones* Overdommer (chief judge) i Bengalen, hvor de Engelske eie Lande, der, efter den sidste Gouverneur *Hasting's* Erklæring under hans Proces, havde til hans Tid otte Millioner Indbyggere, og nu femten Millioner.

Uden Henfigt til *Sir William's* bekiendte Lærdom eller til hans Stand som engelsk Baronet maatte det ingenlunde kunne bestaae med hans værdige Character og hans Posts Anseelse at spille en Bedragers Rolle med at udgive et Værk for at tilhøre Oldtiden, som var et Foster af hans egen Hierne; og hvorledes kunde dette skiules, da Bengalen, som det Følgende viser, har flere Engelske Lærde, der have lagt sig efter Sanscrit Sproget og studere Brahmenernes Visdom.

Hvad *Sir William* kan have skrevet i sit egentlige Fag, Lovkyndigheden, er mig ubekiendt, jeg maae derfor indskrænke mig til Følgende.

Aar 1771 gav han allerede Verden et meget lærdt Arbeide i hans *Persiske Grammatik*, hvor han, ved at tale om de saa Opmuntringer, der gives Lærde og fornemmeligen Orientalisterne, siger: "Det var
" Christian den syvende forbeholdt at være Beskytter
" for

” for de österlandske Muser i den nærværende Tidsalder. „ Aar 1772 bekiendtgjorde han en *Samling af Poesier oversatte af asiatiske Sprog tilligemed et Forsög over de österlandske Nationers Poesie*, og eet over de efterlignende Kunster.

Aar 1773 blev udgivet paa Engelsk *den Persiske Konges Nadar Shab's Levnets Historie*, som han, skiönt mod sin Villie, havde Aar 1770 oversat paa Fransk efter vor Danske Konges igientagne Anmodning, og, som det hedder, uden nogen Belønning.

Aar 1774 faae man fra hans Haand *Poeseos Asiaticæ Commentariorum Libri sex cum appendice; subjicitur Limon seu miscellaneorum Liber: Auctore Gulielmo Jones. A. M. Collegii Universitatis in Academia Oxoniensi & societatum regiarum Londinensis atque Hafnienfis Socio.*

Af disse mange Exempler paa Asiens prægtige Poesier kan jeg ikke nægte mig selv den Fornöielse at afskrive en Elegie af *Faredhi*, ligesaa meget for at vise Hr. Jones's Ovidianske Latin, som Österlændere's maleriske Aand.

ELEGIA.

Fulgur an é densâ vibratum nube coruscat?

An roseas nudat LEILA pudica genas?

Bacci-

Bacciferumne celer fruticetum devorat ignis?

SIDEREÆ AN SOLIMÆ lumina dulce micant?

NARDUS AN HAGERI, AN spirant violaria MECCÆ,

SUAVIS odoriferus AN venit AZZA comis?

Quam juvat ab! patrios memori tenuisse recessus

Mente, per ignotos dum vagor exul agros!

Valle sub umbrosâ, pallens ubi luget amator,

Num colit assuetos mollis amica lares?

Famne cient raucum præfracta tonitrua murmur

Montibus, effusæ quos rigat imber aquæ?

An tua, dum fundit primum lux alma ruborem,

Lympha, AZIEE, meam pellit, ut ante, sitim?

Quot mea felices vidistis gaudia, campi,

Gaudia væ! misero non renovanda mihi?

Ecquis apud NAGEDI lucos aut pascua TUDÆ

Pastor amatorum spesque metusque canit?

Ecquis ait, gelidâ SALÆ dum valle recumbit,

"Heu! quid CADEMEO in monte sodalis agit?

Num graciles rident hyemalia frigora myrti?

Num vires in solitis lotos amara locis?

Nam vernant humiles in aprico colle myricæ?

Næ malus has oculus, ne mala lædet hyems!

An mea ALEGIADES, dulcissima turba, puellæ

Curant, AN zephyris irrita vota dabunt?

An

*An viridem saliant, nullo venante, per hortum
 Hinnuleique citi, capreolique leves?
 Visamne umbriferos, loca dilectissima, saltus,
 Ducit ubi facilem lata NOAMA chorum?
 Num DAREGI ripas patulâ tegit arbutus umbrâ,
 Ab! quoties lacrymis humida facta meis?
 Grata quis antra colit, nobis absentibus, AMRI,
 Antra puellarum quam bene nota gregi?
 Forsan amatores MECCANâ in valle reductos
 Absentis SOLIMÆ commeminisſe juvat.
 Tempus erit, levibus quo pervigilata cachinnis
 Nox dabit unanimi gaudia plena choro;
 Quo dulces juvenum spirabit coetus amores,
 Et lætos avida combibet aure modos.*

For den Danſke Læfers Skyld har jeg anføet mig ſkyldig at give en linieret Overføttelse af denne Elegie.

ELEGIE.

Er dette det blinkende Lyn, der funkler fra den tyk-
 ke Skye?
 Eller er det den blueførdige Leila, der blotter fine
 roſenfarvede Kinder?
 Er det en pludſelig Ild, der fortærer det bærrige Krat?
 Eller er dette blide Skin fra Solima's tindrende Öine?
 Ere

Ere disse Uddunstninger af Hagerus's Nardus eller
Mecca's Violmarker?

Eller er det Azza's Lokker, der udgyde denne Vellugt?
O hvor födt! troligen at erindre sig Födeplettens
Skygger,

Medens jeg udlændig omvanker i ukiendte Egne!
Mon den ömme Elskerinde under skyggefulde Dal,
Hvor den blegnende Elsker vanfinægter, beboer sam-
me Huus?

Mon endnu de Eierge, som vandes af strömmende
Pladsregn,

Give dumpige Gienlyd af Tordenens afbrudte Skrald?
Mon under det nærerige Lyfes förstbrydende Rödme
Dit kryftalklare Vand, Azibe, vil endnu som för
fordrive min Törst?

Hvor ofte, I elskede Egne! have I ikke været Vid-
ner til mine Glæder,

Ak Glæder! som jeg Ulykkelige aldrig skal smage
meer?

Er nogen Hyrde ved Nagedi Lunde eller Tuda's
Græsgange,

Der besynger Elskerens Haab, og Elskerens Frygt?
Siger nogen, som hviler i Sala's kölige Dal,

"Ak! hvor mon det gaae vor Ven paa Cademus's
Bierg?"

Smile

Smile de spæde Myrter mod Vinterens Kulde?
Blomstrer din elskede Lotos paa sædvanlige Steder?
Grønnes den lave Pors paa den solbare Höi?
Gid intet forderveligt Öie, og ingen fordervelig Vin-
ter tilföie dem Skade!

Mon den föde Flok af Alegia's Piger tænker paa mig,
Eller före Vindene bort deres ubönhörte Önsker?
Mon endnu de raske Raaelam og lette Kid
Ujaged' omspringe i den grönnende Have?
Mon jeg mere skal see de skyggefulde Skove og
yndigste Steder,

Hvor den glade Noama opförer den lette Dands?
Mon Hægebærens vidtstrakte Skygge skiuler Dareg:
Bredde,
Som, Ak Himmel! hvor ofte ere vædede med mine
Taarer?

Hvo, da jeg er borte, heger Amri behagelige Grotter,
Grotter saa vel kiendte af den hele Flok Piger?
Maaskee vil det endnu fornöie Elskerne i Mecca's Dal
At have fæstet i sin Erindring den fraværende Solima.
Tiden vil komme, da Natten, henbragt i spögende
Latter,
Skal fylde det eenstemmige Chor med himmelske Glæ-
der,

XVIII *Indledning til den Danske*

Da de samlede Hyrder igien skal indaande Elfkovens
Södhed,

Og med begierlige Örer inddrikke glæderige Toner.

Aar 1784 d. 15 Jan. oprettede Sir William (*the Asiatic Society*) det Afiatiske Selskab; hvortil han havde formaaet sine der værende Landsmænd at sammentræde for at berige Europa med allehaande Minde-
mærker paa Afiens ældgamle Kunster og Videnskaber, Love og Gudsdyrkelse, saavel som og paalidelige Underretninger om dets nærværende Tilstand, et Foretagende, der er ligesaa prisværdigt som næsten unaaleligt i al sin Omfatning. Præsidium for dette nyttige Selskab blev overdraget den beröimte Orientalist Gouverneur Hastings; men dennes Overbevisning om Sir Williams Fortrin i Lærdom gjorde, at han afsted denne Ære til William Jones selv, som Stifter og Fremmer af saa gavnlig en Indretning. Fra den Tid begyndte altsaa med samlede Kræfter deres lærde Underfögelfer, der efter Præsidentens Udtryk, skulde ikke have snevrere Grændser, end alt hvad der angik MENSKET OG NATUREN, ikke blot fra Japan til Arabiens Bredde, men endog over det röde Hav til Abyffinien som beflagtet med Afiens Nationer i Sæder og Sprog.

Aar

Aar 1788 frembragde Indien de første Frugter af dette Selskabs Bestræbelser under Titel: *Asiatic Researches; or, Transactions of the Society, instituted in Bengal for inquiring into the History & Antiquities, the Arts, Science & Literature of Asia. Vol. 1st. 4to. pp. 465. printed at Calcutta; og faaes i London for 2 Ld. 2 sh.*

Det vilde være over min Tid og Indledningens Grændser at uddrage af disse Afhandlinger Alt, hvad der maatte tiene til Oplysning om dette Drama's Födeland; jeg skal derfor i Almindelighed indskrænke mig blot til Anmeldelsen af det Betydeligste.

Af Præsidentens Taler sees, at Chemien er der stegen til en saadan Höide, at han er nær ved at kalde den *guddommelig*. Urtevidenskaben og dens Anvendelse vil blive et af deres store Formaale. Den Hinduske Tonekunsts System ansees at være bygt paa rigtigere Grundfætninger end de Europæiske, og kaldes *der naturlige Udtryk af stærke Liden skaber*. Deres *Vedaer* og *Koran* ere skrevne i rhytmisk Prosa. o. s. v.

Det første Stykke efter Præsidentens Taler er: En Dissertation over Ret skrivningen af Asiatiske Ord med latinske Bogstaver. Denne vidtløftige Afhandling slutter Præsidenten med Overføttelsen af en Elegie, forfattet af en lærd Philosoph og Philolog *Mir Mubammed*

Husain för hans Reise til Haidarabad med Richard Johnson Esqr.; et Stykke, der fortæner at oversættes ordret som en Prøve paa Indianernes nyere Poesie og et Mønster paa det österlandske Genies höie Flugt. Den engelske Oversættelse er ligeledes i ubunden Stil.

1. Aldrig, o! aldrig skal jeg forglemme den Sköne, der kom til mit Telt med bange Varfomhed.
2. Sövn hvilede tung paa hendes Öjelaage, og hendes Hierte klappede af Frygt.
3. Hun havde holdt Öje med Dragerne af hendes Rode (*Skildvagterne*) og havde ingen Fare at vente fra dem.
4. Hun havde bortlagt de Ringe, som pleiede at pryde hendes Ankler; at ikke deres Rafflen skulde udfætte hende for Elendighed.
5. Hun begræd Veiens Mörke, som skiulede Morgenstiernen for hende.
6. Det var en Nat, da Maanens Öjelaage vare dyppe-
de i Mörkets forte Pudder.
7. En Nat, da du maatte have seet Skyerne, som Kameler, begierligen stirrende efter Stierne.
8. Medens Himmelens Öjne græd paa Skyens lyfende Bredde.

9. Lynet fremviiste fine skinnende Tænder af Under
over denne Forandring i Firmamentet.
10. Og Tordnen sprængte næsten Örerne paa de dövgiorte Klipper.
11. Hun önskede at omfavne mig, men af Undseelse
afböd hun min Omfavnelse.
12. Taarer beduggede hendes Kinder, og vandede i
mit Paafyn en Hvelving af Roser.
13. Naar hun talde, indblæste hendes ængstelige
Sukke Flammer i mit Hierte.
14. Hun blev ved at foreholde mig min overdrevne
Higen efter at reise.
15. Du har smeltet mit Hierte, sagde hun, og ladet
det föle ubeskrivelig Smerte.
16. Du er ubillig i din Opførsel mod hende, som
elsker dig, og föielig imod din snedige Raadgiver.
17. Du gaaer omkring fra Land til Land, og er aldrig
fornöiet med et fast Opholdstid.
18. Snart rulle Havene med dig, og snart omtumles
du paa Kyfterne.
19. Hvad Frugt, uden smertelig Trethed, kan hentes
af at streife over fremmede Egne?
20. Har du forenet dig med Örkenens vilde Antiloper,
og forglemte det tamme Dyr.

21. Er du da kied af vort Naboeiag? O! vee ham,
som flyer sin Elskede!
22. Hav dog engang Medlidenhed med mit beklem-
te Hierte, der søger Lindring, og kan ikke fin-
de den.

I en Tale holden af Præsidenten 1786 taler Forfatteren om Sanscrit Sproget som mere fuldkomment end det Græske, og mere riigt end det Latinske, med hvilke det er beslægtet baade i Verbernes Rødder og Grammatikens Form saa meget, at ingen kan tvivle om, de jo alle tre ere nedrundne fra een Kilde, der nu er maaske ikke mere til. Han yttre ogsaa den Formodning, at baade det Gothiske og Celtiske Sprog have havt samme Oprindelse som Sanscrit, og at det gamle Persiske kunde lægges til denne Familie. o. s. v. I denne Formodning finder jeg saa meget mere Rimelighed, som Odin og hans Følge maa venteligen have forplantet deres Sprog tilligemed deres Vaaben og Sæder fra Asien til det nordlige Europa.

Charactererne, hvormed Indiens Sprog i Oprindelsen ere skrevne, ere kaldte *Nāgarī* af *Nagara* en Stad.

Derefter siger Forfatteren, at de Græske Skribenter ansaa Indianerne som de vise, og at de vist nok

vare

vare de fortrinligste i moralsk Philosophie; deres *Niti Sástra* eller System af Ethica er endnu opbevaret, og *Visnuferman's* Fabler, som vi urigtigen kalde *Pilpay's*, ere de smukkeste; de bløve oversatte af Sanscrit i det fiette Aarhundrede efter Befaling af *Buzerchamibz* eller *klar som Solen*; og ere til under forskiellige Navne i meer end 20 Sprog; men deres rette Tittel er *Hitópádésa* eller *venfskabelig Underholdning*.

Præsidenten taler fiden om deres mangfoldige Værker over Grammatik, Logik, Rhetorik, Musik, som endnu ere til. Deres *Puranas* indeholde en Række af mythologiske Historier i frie Vers, fra Skabelsen til Buddha's formeente Kiødspaatagelse. Deres *Veda* er fuld af methaphysiske Udgrandskninger og smukke Afhandlinger om Guds Væsen og Egenfskaber. Deres ældste medicinske Værk er *Chereca*.

Blant deres astronomiske og matematiske Skribenter nævner han *Yavan Achaiya*, hvis Lærebygning gaaer ud paa, at Verdens System er gruadet paa Attraction og Solens centrale Stilling: han siges at have reist til Ionien; og dersom dette er sandt, kan han have været en af dem, der holdte Samtaler med Pythagoras; i det ringeste er det unægteligt, siger Forfatteren, at en Bog over Astronomien har Titel af *Yavana Iatica*, som kan betyde den *Joniske Seft*.

Næst

Næst efter forekommer i samme Værk *en Afhandling om Hindus's Litteratur*, oversat af Sanscrit og meddeelt af Goverdhan Caul med korte Anmærkninger. Under denne Artikel tales om deres Digte, om Hindu's Love, der indbefattes i 27 Bind, samlede for faa Aar siden af Ragbunandan. Samme Afhandling viser, at *Veda, Upaveda, Vedanga, Purana, Dharma* og *Deriana* ere de sex store *Sástras* eller hellige Anordninger, hvori al menneskelig og guddommelig Kundskab ansees indbefattet. *Sútras*, eller den fjerde Classe af Hindus's Indbyggere, tillades ikke at studere disse sex egentlige Sastras, men have en stor Mængde populære Böger, som svare til de adskillige Sastras, og ere rige paa allehaande Skönheder. Alle medicinske Afhandlinger maae studeres af *Vaidyas*, eller *fødde af Læger*; disse have ofte mere Lærdom og mindre Stolt-hed end Brahmenerne, og ere foruden det at være Digtere, Rhetoriker, Moralister o. s. v. i Almindelighed anseete som de Retskafneste i Hindus.

Herpaa følger *en Afhandling, giennemseet af Præsidenten, om Grækenlands, Italiens og Indiens Guder, skreven 1784*; hvori Forfatteren stræber at vise, at der er den største Lighed mellem disse forskellige Steders Mythologie.

Der-

Derefter anföres en *Efterretning*, given af Hr. *Turner*, om hans *Audience* hos *Teesboo Lama* i Klostret *Terpaling*, indsluttet i Hr. *Turners* Brev til General *Gouverneuren*, dateret *Patna d. 2 Marts 1784*.

At *Lama* er *Afiaternes* igienfödde udödelige *Behersker* og *Kirkens Överste*, og at en döende *Lama* bestemmer for sine *Venner* og *Omstaaende* de *Kiendetegn*, der skal udmærke den *Person*, som efter hans *Död* modtager *Lamaens* *Siel*, og som maae opföges for at træde i den *Afdödes* *Sted*, behöver jeg neppe at sige dem, for hvilke jeg skriver. Jeg vil derfor kortelig melde, at Hr. *Turner*, efter at have været indladt til den store *Lama*, bevidner sin *Forundring* over den *Opförsel*, han saae hos dette formeente *Gud-Menneske*, der endnu ikke var meer end 18 *Maaneder* gammelt. *TEESHOO-LAMA* var sat paa en *Forhöining* af opstablede *Silke-Puder*, og modtog Hr. *Turner's* og *Saunders's* *Foræringer* af *Pelang-Törklæder*, *Perler*, *Coral-ler* med mere, som de overleverede ham egenhändig i *Gouverneurens* *Navn*. En *Mængde* *Mennesker* ledsagede dem og nedkastede sig for ham, hvilket han alt imodtog med en munter og betydende *Höflighed*; og endskiönt den unge *Lama* endnu ikke kunde tale, maatte Hr. *Turner* dog for hans *Forældres* og de övriges *Omstaaendes* *Skyld* vise ham den *Ærbödighed*, der
tilkom

tilkom ham, og erklærede, at Gouverneuren, ved at underrettes om hans Död i China, blev overvældet af Sorg, og var bleven ved at begræde hans Fraværelse fra Verden, indtil den Skye, der havde overhyllet den förgende Nation, var fordreven ved hans Tilbagekomst o. s. v. Han udbad sig derpaa en vedvarende god Forstaaelse mellem ham (Lama) og den Britiske Nations Underhavende. Dette lille Creatur, siger Hr. *Turner*, saae paa mig med saa megen Opmærksomhed, medens jeg taledes, og nikkede ofte men langsomt med Hovedet, som om han forstod og bifaldt ethvert Ord, men ikke kunde give Svar.

Han nævner fiden adskilligt om Calmuc-Tartarers og andre hans Tilbederes Ofringer af Guld, Sölv og Produeter, som udgiöre en af de rigeste Kilder til de Rigdomme, *Lamaerne* i Tibet besidde.

Et andet Gefandtskab ved en vis *Gosselyn* kaldet *Poorungeer*, for at befæste Handelen imellem Indbyggerne af *Teesboo Loomboo* og det ostindiske Compagnie, beretter besynderlige Ting om den unge *Lama*, som nu var saa gammel, at han i Tibet-Sproget kunde spørge *Poorungeer*, om han havde haft en besværlig Reise. Audiencen varede en Time under en munter og tillige alvorlig Opførsel af *Lama*. Ved den Fremmedes Bortgang lagde denne Troens unge Fader ham

Haan-

Haanden paa Hovedet for at give ham sin Velfignelse, og befalede ham at besøge sig eengang hver Dag, saalænge han opholdt sig i Teeshoo Loomboo.

Efter denne følger en Beretning om *Lama's* Indføttelse, eller Antagelse til deres igienfødde udödelige Behersker og Kirkens Överste.

Til denne Höitidelighed havde Keiseren af China affendt en stor Ambassade med rige Gaver. Alle Tibets Överster og en uhyre Mængde Mennesker fra langtfraliggende Steder indfandt sig ved denne Procession, der gik fra Klosteret Terpaling, hvor Lama var opdraget, til Teeshoo Loomboo, og skiönt der neppe vare fire danske Mile mellem begge Steder, varede dog Reisen i tre Dage.

Processionens österlandiske Pragt og Höitideligheder ere for vidtlöftige her at beröre; derefter blev han, baaren paa en Bærestol af 16 Chineser under en kostbar Tronhimmel, fört til det store Tempel, og sat paa sine Forgængeres Trone; hvorpaa Keiserens Ambassadeur overleverede ham sit Diploma, og nedlagde alle sine Foræringer for *Lama's* Födder. I de tre fölgende Dage foregik saaledes Indvielsen til den unge *Lama's* höipræstelige Embede, skiönt han endnu ikke var tre Aar gammel; og de Höitideligheder og Feste, som fulgde, vedvarede i 40 Dage.

I hvor lidet end denne Efterretning om Tibet's Lama synes egentligen at sigte til mit Maal, faa kaster den dog paa en Maade Lys over vort Drama's öfterlandske Storhed og Afiaternes pragtfulde Optoge, der endog hos Curtius have været anseete for overspændte, hvor han taler om Darius's Pomp og Porus's Anseelse. Jeg vil derfor vende mig bort fra denne Gienstand for at bringe min Yndlings Idee et Offer, og meddele Læseren et ædlere Begreb om disse hidtil anseete Barbarer.

Om Seekerne og deres Collegium.

Den Hr. Charles Wilkins, om hvilken Sir William med Erkiendtlighed taler i sin Fortale til dette Digt, giver en ypperlig Efterretning om disse ærlige Folks glade Andagt. Hans Beskrivelse over denne Menigheds Kirkeskikke er kortligen denne: "Efter
" at de havde sat sig ned paa Teppet paa begge Sider
" af Salen, traade frem en gammel Mand med et ær-
" værdigt fölvgraat Skieg, og nedknælede forved Bog-
" stolen med Ansigtet mod Alteret: paa den ene Side
" af ham sad en Mand med en liden Tromme og to
" eller tre med Cymbler. En stor Bog blev aabnet; den
" gamle Mand begyndte at synge efter Trommens
" og Cymblernes Takt, og ved Slutningen af hvert
" Vers

” Vers svarede Menigheden i Chor med Anfigter, der
” udviiste store Tegn paa Glæde. Takten var hastig,
” og jeg blev underrettet om, at Materien var en
” Hymne til Ære for Guddommens Eenhed, Allesteds-
” nærværelse og Alvidenhed. Aldrig saa jeg et An-
” figt, der udtrykte saa megen indfølt Glæde, me-
” dens han vendte sig fra den ene til den anden, som
” for at forviiste sig om deres Bifald til disse Sandheder,
” i hvilke hans hele Siel fyndes under hans Sang at
” være henrykt. Efter Hymnen stod Menigheden op
” med sammenfoldede Hænder, og Anfigter henvendte
” mod Alteret som i en bedende Stilling. Dernæst
” oplæste en ung Mand med en lydelig Stemme en
” lang Bön, hvortil Menigheden undertiden svarede
” Wá, Gooroo! De bade imod Fristelse, om Naade
” til at handle ædelt, om Lykke for den hele Menne-
” skelægt, men i Betynderlighed om Velsignelse over
” Seekerne, og om Sikkerhed for dem, der vare paa
” deres Reiser. Efter dette fulgte en kort Velsignelse
” af den gamle Mand og en Indbydelse til Forsam-
” lingen at tage Deel i et venfskabeligt Maaltid. Nu
” blev Bogen tagen bort, og en stor Jern-Kiedel
” baaren ind, og sat, som den var tagen af Ilden,
” midt i Salen paa en lav Træstoel. Paa Tallerkener
” af Blade blev enhver forsynet af denne Kiedel med

” en

” Ret, kaldet *Ghee*, som bestod af bruunt Sukker,
 ” Meel og renset Smör. Man fortalde mig, at den-
 ” ne andægtige Handling blev daglig igientaget fem
 ” Gange. „

Hr. Wilkens blev ligeledes underrettet, at den
 Bog, hvorpaa deres Troe er grundet, lærer: at

” Der er blot een Gud, alnægtig og allestedsnær-
 ” værende, som opfylder alt Rum, og giennemtrænger
 ” al Materie; at han skal dyrkes og paakaldes; at der
 ” bliver en Giengioldelses-Dag, da Dyd vil blive be-
 ” lønnet og Last straffet: denne hellige Bog paalægger
 ” ikke alene almindelig Tolerance, men forbyder
 ” Tvifligheder med Folk af en anden Troe: den for-
 ” byder Mord, Tyverie, og saadanne Handlinger,
 ” som i Almindelighed ere af Menneskene anseete for
 ” Forbrydelser mod Selskabet; og indprenter Udövel-
 ” se af alle Dyder, men fornemmelig en uindskrænket
 ” Menneskekierlighed og en almindelig Giestfrihed mod
 ” Fremmede og Reifende.

Derpaa følger en *Beretning om Forhör ved Fern-
 Pröve iblant Hinduerne, af Ali Ibrahim Khan, över-
 ste Magistratsperson i Benares; meddeelt af Warren
 Hastings.* Ogsaa er maaskee denne Criminal-Ret,
 indført i Norden ved Odin, og Moder til den, der
 blev afskaffet under Waldemar den anden.

End

End videre anføres et kongeligt Gavebrev paa Fordegods, indgravet paa en Kobber-Plade 23 Aar før Christi Fødsel, og fundet imellem Ruinerne ved Monqueer, oversat af det originale Sanscrit ved Hr. Wilkins.

En Indskrift paa en Pille nær Buddal; af Sanscrit ved samme.

Nogle Efterretninger om Billedbugger - Kunsten og Ruinerne ved Maualipuram, et Sted faa Mile Norden for Sadras og bekiendt af Søemand under Navn af de 7 Pagoder, ved Wm. Chambers Esqr.

*En Beskrivelse over en Hule nær ved Gaya af
John Hubert Harrington Esqr.*

*En Sanscrit-Indskrift tagen af en Sten ved
Bood-dha Gaya af Hr. Wilmot 1785; og oversat af
Charles Wilkins Esqr.*

Denne hele Inscription fortiende at afskrives, om Rummet tillod det; men for at undgaa Vidløftighed vil jeg allene anføre, at *Bood-dba*, det høieste Væsen og Lykfaligheds Stifter boede i en eenfom Skov, hvor den vise *Amara* kom, og tilbad ham under et Billede faaledes:

” Ære være dig i Skikkelse af *Bood-ha*! Ære være Her-
 ” ren over Jorden! Ære være dig, som blev Kiød af
 ” Guddommen og den Evige! Ære være dig, O Gud,
 i Skik-

” i Skikkelse af Miskundhedens Gud! han som adspred-
 ” te al Smerte og Kummer, alle Tings Herre, den
 ” Guddom, som overvinder *Kalee Yooḡ's* Synder,
 ” Verdens Skytsengel og Sindbilledet paa Miskund-
 ” hed mod dem, som tiene dig. *Om!* Eier af alle
 ” Ting i levende Skikkelse! Du er *Brabina*, *Veeshnoo*
 ” og *Mabesa!* Du er Alherren! Du er under den
 ” egentlige Skikkelse af alle bevægelige og ubevæge-
 ” lige Ting, det Heles Besidder, og saaledes tilbeder
 ” jeg dig. — Ære være Saliggiörelsens Giver, og
 ” *Resbeekesa*, Evnernes Behersker! Ære være dig,
 ” *Kesava*, Ödelæggeren af den onde Ond *Kesee!* O!
 ” *Damordara!* viis mig Naade! Du er den, som
 ” hviler paa Overfladen af det melkhvide Hav, og
 ” ligger paa Slangen *Sesa*. Du er *Treeviekrama*
 ” (som i tre Skridt omfatter Jorden)! Jeg tilbeder
 ” dig, som er dyrket under tusende Navne, og un-
 ” der forskellige Dannelser i Skikkelse af *Bood-ba*
 ” Miskundhedens Gud! Vær naadig, O höieste Gud!

Denne *Amara* bygde her et mærkværdigt Tem-
 pel, og Stedet er berömt under Navn af *Bood-ba*
Gaya.

Et Indiansk Gavebrev paa Fordegods 1018 efter
Christus, bogstavelig oversat af Sanscrit efter Panditen
Ramalochan's Forklaring, meddeelt af General Carnac.

Dette

Dette Stykke ansees meeft mærkværdigt for dets sammenfattede Ord, af hvilke eet bestaaer af 152 Stavelfer f. Ex.

” Rigdom - og - Liv - ere - to - Ting - mere - bevægelige - end -
” en - Draabe - Vand - fkielvende - paa - Lotos - Bladet - ry -
” flet - af - Vinden - etc.

Ved dette finder jeg for min Deel intet mærkeligt, uden det, at Generalen, formodentlig ubekiendt med Lapidar - Stil, fom dette maafkee er, har antaget mange sammenbundne Ord for eet.

Anmærkning over Staden Tagara af Lieutenant Francis Willford.

En Samtale mellem en Abyffinier Abram angaaende Staden Gwender og Nilens Udspring af Præsidenten.

Dette Stykke fortæner at læfes af hver den, der tvivler om Troværdigheden af *James Bruce's* Reifer til Nilens Udspring, et Værk af 5 Tom. i 4to, fom jeg felv har havt den Fornöielfe at have i Hænde. Længe opkaftede man i Engeland Tvivl mod denne utrættelige Reifers underfulde Efterretninger og befunderlige Begivenheder; og medens man ftred for at beröve ham Agtelfen imellem hans Medborgere af en fandfærdig Beretter, havde Omftændighederne tilfældigen givet ham et upartifkt Vidne i

denne reisende Pilegrim *Abram*, der fortæller *Sir William*, at *Yakub*, som *Bruce* kaldte sig der, gien- nemvandrede disse Dele af Afrika ned til Nilens tren- de Udspring; at *Yakub* var ærbødigen agtet paa Bier- get Sinai, fordi han havde opdaget et Kildevæld, som et derværende Kloster höiligen trængde til, og meget andet, som noksom overtydede *Sir William*, at *Yakub* og *James Bruce*, hvis Reisers besynderlige Tildragelser vare ham længe forhen bekiendte, maatte nödvendigen være den samme Person. I *Jedda* gior- de ligeledes *Bruce* eller *Yakub* Bekiendtskab med den ovenmeldte lærde *Mubamedaner Mir Muhammed Husain*.

Tilfidsst yttre Præsidenten det Önske, engang at see *Bruce's* Reiser offentliggjorte, medens de allerede vare læste i Europa, og for Begivenhedernes Usæd- vanlighed eller for den lange Forventning, hans i mange Aar henliggende Arbeide havde foraarsaget Publicum, bleve underkastede Partie-Aands Kritik og ubillig Mistillid.

Herpaa følger en *Beskrivelse af Mabuab-Træet af Lieutenant Charles Hamilton*. Der gives ingen an- den botanisk Efterretning om denne Plante, end at den hörer til Linnæi Polyandria Monogynia.

Om den Indianske Lyre Vina af Francis Fowke Esqr.

Om Maaden at distillere paa, brugelig hos de Indfødte af Chatra i Kamgur, af Archibald Keir. Esqr.

Maaden at giøre Ailar eller væsentlig Olie af Roser ved Oberstlieutenant Polier.

Astronomiske Jagttagelser i Fortet William, og imellem Madras og Calcutta af Oberst Thomas Pearse.

Saameget om dette Værk. — Og at man ikke skal troe, at Hindus's Indbyggere have for liden Kundskab i Mechaniken til at have frembragt det Machinerie, der maatte have været fornödent til dette Drama's Opførelse, om det nogenfinde er blevet fremstillet paa en Skueplads, saa bære de sidste Efterretninger, man har under 14 April 1791 fra Præsidenten og Raadet i Fortet St. George i Ostindien, Vidne om, at Architectur og Mechanik maae der have naaet en ankelig Höide. I Beretningen til Directionen for det Ostindiske Compagnie i England om Lord Cornvallis's Indtagelse af Fortet Bangalore hedder det saaledes: "Fortet Bangalore er omtrent sex Dages March fra Seringapatam, Tipu's Hovedstad, og Gjemmestedet for hans uhyre Rigdom. Dette Fort er næsten ovalt, men henimod to Engelske Mile i Omkreds. Ved omtrent

” hver gode Fod ere opkastede Bastioner, hver be-
” sat med tre Canoner. Graven er dyb og breed,
” men næsten uden Vand. Rundt om Fæstnings-
” Værket var plantet meer end 100 Canoner. Inden
” for Murene har Sultanen et prægtigt Pallads, hvis
” Gemakker ere prydede med de kosteligste Silke-
” Tapeter, og Gulvene belagte med de rigeste Tep-
” per, som Persien kan frembringe. Lofterne ere
” malte i den Afiatiske Smag, Dörene og Pilarerne
” kunstigen udgravede, forgyldte og indlagte med
” Elfenbeen. Haverne ydede en behagelig Afvexling
” af Vandløb og Skygge mod Solens Hede. Man
” fandt ligeledes i dette Fort en mærkværdig Machi-
” ne, med hvilken man kunde bore Geværer af mas-
” sivt Jern: den drives ved Oxer, og borer 50 Ge-
” vær-Piber hver Gang; Beviis nok, at Mechanikens
” Kræfter ere vel kiendte i Ostindien.” Og jeg
maatte have tabt min Følelse af Naturens Upartisk-
hed i at have plantet Dyder og høi Menneskeværd
i alle Lande, om jeg efterlod at lægge til, at da
Killedaren, eller Chefen i Fortet Bangalore, *Babauder*
Khan, en ærværdig Olding nær 80 Aar, var falden,
i det han opmuntrede sine Tropper til at drive de
engelske Grenaderer tilbage, og Lord Cornvallis næ-
ste Dag sendte Tippu Bud for at tilbyde ham den
faldne

faldne Heltens Legeme, nægtede Sultanen at imodtage denne Artighed under de varmeste Forføkringer om fin Erkiendtlighed, og fvarede: "at da Killedaren" var falden i Striden, faa troede han ikke, han" kunde have en ædlere Grav. „

Ovenftaaende vil være tilføtrækkeligt, haaber jeg, til at give Læferen et løføeligt Begreb om Kunsters og Videnføkabers Tilftand i det Land, der frembragde dette Drama, ligefom jeg og paa den anden Side troer at have fremlagt Bevifer nok for Troværdigheden af Sir Williams Overføttelse.

Jeg nægter ikke, at jeg i Henføende til befyn-derlige Opdagelfer og overordentlige Begivenheder er gemeenligen lidt miftrøifk mod deres Paalidelighed, hvilket virkeligen var Tilføldet, da jeg førfte Gang igiennemføkede Sacontalá's Skjönheder; men fom det ofteft er Tvivlen, der leder os til Sandheden, faa var det ogfaa den, der bragde mig til at igiennemføle Msr. L'Abbé *Prevot's* Samlinger af Reifer i Afien Vol. 13 af de Herrer *Rhoe*, *Mandelslo*, *Bernier* og *Tavernier* m. fl., fammenlignede med *Voltaire's Essay fur les mœurs & l'esprit de Nations*; hvilke Veiledninger tilligemed mange andre jeg taknemmeligen ſkylder vor lærde *John Ryan*, Planter her paa Landet. I denne Afhandling giver Voltaire

ypper-

xxxviii Indledning til den Danske

ypperlige Oplysninger om Afiaternes Religion, Sædelære m. m. uddragne af et Manuscript, som skal findes i den franske Konges Bibliotheque, og er oversat af Sanscrit Sproget. Til Underretning om Indostan har jeg ligeledes havt megen Nytte af det vidtløftige Værk: *History of the military transactions of the british Nation in Indostan from the Year 1745 to 1761. 2 Vol. in 4to 3rd edition Lond. 1780.*

I Henseende til dette Drama selv burde jeg intet nævne i en Indledning, der alene skal forberede Læseren og ikke sætte ham ind i Handlingens ubekiendte Sammenfætning, saa meget mindre, som den engelske Oversætter har i sin Fortale fuldkommen bestemt, hvorfor man ikke bör tviste om Smagens Arbeider. Jeg skulde ogsaa have tiet, dersom ikke Digtets Skönheder gave mig Forfvars Vaaben i Haanden for den Yndlings Idee, jeg i Begyndelsen yttrede, "at alle endog de os ikke nöie bekiendte Folkeslægter, hvad enten de ere *meer* eller *mindre cultiverede*, have større Moralité og Dannelse, end man i Almindelighed formoder, og saa megen, som er tilstrækkelig til deres Forfatning."

Blant *de mere cultiverede* kan man med Rette regne Hindus's vidtløftige Rige. Man behöver kun

at

at igiennemlæse den første Scene for at føle Beundring over Maleriet paa Antilopens og Vognens Hurtighed; og det vilde uden Tvivl være vanskeligt for noget Genie at sætte et eneste højere Trin til denne Digterens Climax.

Saaledes ere og hans Billeder og Lignelser ikke hentede fra Naturens strenge og stærkeste Scener, som hos den eensformige rullende og tordnende Ocean, men, liig Homer, fra de mindste og nærmeste Ting, der omgive de Handlende. Skade, at man ikke kiender almindeligen antagne Navne paa de forskellige Planter, og andre Ting, hvortil Allegorierne sigte! Aarsagen til denne Skønhed ligger alene i Naturen; og fordi Digteren har været fortrolig med den, derfor tiener ogsaa Alt til hans Hensigt, Firmamentets Love, Dyrenes Færdigheder ja endog Vexternes Befrugtningsdele, som gave først vor Tidsalders Linné Andledning til det System, han maatte stride for at haandhæve, have til den Tid ikke været ubemærkede af dette Folk.

I tredje Act tales om Barava Ilden, som brænder under Vandet, en Kunst, der neppe er kiendt blandt Europæerne, uagtet den kan være gammel i Asien, hvor Kruddets Opfindelse, skönt ikke til Krigsbrug, tillægges, som man veed, langt ældre Tider.

Tider. Vi see ligeledes i fiette Act fremstillet et Malerie, som ikke blot udtrykker den fine Skiönheds fuldkomne Lighed, men er endog beriget med flere Figurer og en Situation, der gör Stykket til en Handling.

I Henfigt til Sæderne, som er det, der meest har henrevet min Opmærksomhed, vil Læseren spore saadanne Skiönheder og et saa forædlet Sprog, som ikkun kan udflyde fra skiönne og forædle Siele. Derfor spørger ikke Anusuyá, naar hun önsker at vide, hvo den Fremmede er, *hvem have vi den Ære at tale med?* men — ” hvilken regierende Familie er prydet med vor ædle Giest! „ o. s. v.; derfor afbryder Digteren pludseligen den elskovsfulde Scene mellem Kongen og Sacontalá, og der gives end ikke Vink til nogen videre Forbindelse, förend den siden efter nævnes som en foregaaet naturlig og lovlig Handling, der alene havde Fordring paa gienfædig Rettighed. Derfor viser Helten i Stykket Dushman-ta sig ikke som en grum og hidfig Achilles, men som en Fader for sit Folk, ” hvis Arm er bleven ” haardhudet af at före Buen til dets Forsvar, „ og som en Regent, der kiender ligesaavel sine Pligter som sine Rettigheder, naar han siger: ” En Konge veed end ikke al den Skade, som hans egen

” For-

” Forfømmelse hver Dag og hver Time forarsager —
 ” hvorledes skulde han da vide, hvad Stie hans Folk
 ” betræder, og hvor skulde han rette deres Sæder,
 ” naar hans egne ikke ere rettede. „ Derfor smigrer
 ikke Eremiten eller rettere Digteren for Monarken,
 som Virgils og Horats’s Dage smigrede fordum for
 August; men han siger: ” I! Kongers og Krigeres
 ” Vaaben ere bestemte til at lindre de Undertrykte
 ” og ikke til at ödelægge de Skyldfrie. ” Derfor
 hörer ogsaa Kongen uden Fortrydelse paa sin Hof-
 nars gyldne Sandheder: ” Sömmet det Dem at for-
 ” lade Deres Keiserdommes vidtlöftige Sager for at
 ” leve her som en Skovboer? kan De holde Raads-
 ” forsamling i en Skov? — De slaaer mit Öie med
 ” Deres egen Haand, og saa spørger De, hvad der
 ” faaer det til at græde. „

Imod Dramaets almindelige Regler vil Kunst-
 dommeren rigtigheden kunne indvende, at Tiden ikke
 er iagttaget, saavel som og at Digteren ikke har
 tænkt med Horats: *Nec Deus interfit, nisi dignus*
vindice nodus, naar han seer, at Sacontalá er avlet
 med en Halvgudinde o. s. v. Saaledes vil ogsaa de
 Dæmoner, der undertiden forestilles at plage Men-
 nesket, blive anstödelige for dem, der ei have böiet
 deres Troe under Usandsynligheden af Befættelser
 eller

eller immaterielle Skabningers Indflydelse paa de materielle; men dette tillige med Kongens Bortførelse i de ætheriske Regioner er neppe andet end poetiske Fictioner og öfterlandske Billeder paa det Ondes Virkning i Verden, og paa Guddommens Beskyttelse over de Retfrafne. Ligefaa lidet vil Fleernavnene paa det höieste Væfen efter Sammes forfkiellige Virkning i Naturen bevife noget Afguderie hos dette Folk, eller fvække mit Beviis, fom det er vift, man ikke kan beskylde Incaen af Quito, Atahualpa, for at have miskiendt den fornuftige Christen, fordi han fvarede Christendommens Lærer den spanske Præft Valverde, da han med et Kors i den ene Haand og Breviaret i den anden vilde tvinge ham under Pizzaro's Grumheder til at antage den catholske Lære, og afstaae sit Kongedömme: "Jeg vil ikke ombytte min Religion med en anden, da det synes mig fornuftigere at tilbede den udödelige Soel, end de Christnes Gud, fom de selv tilstaae er död paa Korset."

Hvad enten nu Mængden af Östens Beboere böie Knæ for Billeder og Underguder, (fom man har Grund til at troe) eller ikke, faa er det dog klart af Hr. Wilkens ovenanföerte Efterretning om Seekernes Collegium, at de Oplyfte, og deres offentlige Lærebö-
ger

ger erkiende ikkun en eneste Gud; og da jeg har erklæret, at det ikke er Digtet, jeg agtede at forsvare, men at Digtet skulde forsvare min Sætning, saa troer jeg heri at kunne undgaae større Vidtløftighed.

Til *de mindre cultiverede* Stater, hvis Tilstand ogsaa skulde bestyrke min Sætning, henregner jeg Pelew-Öernes Indbyggere, som midt i Deres blufel-frie Nögenhed visde saadan en Grad af sand Men-neskeværd og höimodig Tænkemaade, at slige Cha-racterer vel ikkun enkelte findes i europæiske Stater; derfor hörde man ogsaa Kongen af dette ubefögte Folk at svare sin uværdige Söstersön; som önskede Tilladelse at gaae bort med den engelske Capitaine Wilson, "du forfömmar dine Pligter, du flaaer Haan-den af din Moder, du har gode og retskafne Ko-ner, hvilke du mishandler som alle dine Paarörende, "og hele Landet foragter dig derfor; nu skammer du dig over din Opførsel, og vil flye din Familie. "Bliv — og lad Fölelsen af din Skam forbedre dit "Levnet: „ derfor rev denne hæderlige Regent sin Sön og Efterfølger fra sin egen Barm, for at betro ham til den fremmede Capitaines Omfarg og Opdragelse. Og skiönt Smaakopperne i London berövede den unge *Leeboo* Livet, og *Wilson* den Glæde at bringe ham opdraget i Engellands Viden-skaber tilbage til sine

fine Fædre, saa har dog Engeland heller ikke fömt at vedligeholde en uegennyttig Forbindelse med dette nöifomme og ubefögte Folk ved at didfende et Skib, for at underrette dem om den Pelewiske Prindses Död, og give dem Pröver paa den Erkiendtlighed, som Nationen skyldte disse den gode Naturs Börn for al den Ædelmodighed og Bistand, de visde den skibbrudne Capitain Wilson og hans Folk. Men for at give Menneskeheden og Sandheden Ret bör man læse det Hele.

Jeg har heller ikke sporet andet af Beretningen om Gouverneur Phillips's Nedfættelse paa Nye Holland, den Öe, der i Störrelse næsten maaler sig med hele Europa, end at han allevegne mödte god Modtagelse, saafremt kun ikke Monsieur de la Perouse's Besög og Arthur Phillips's didbragte Colonister, der desværre vare ikke andet end det condemnerede Udfkud af den yderlige engelske Nation, have fiden standset den ædle Forbindelse, som denne höitænkende og tillige handelsyge Nation önsker at have med den bekiendte og ubekiendte Verden; men — jeg maae henvise til Værket selv.

Seer jeg hen til Syd-America's indere Beboere, som ere ukiendte endog af deres Herrer Portugiserne og Spanierne, saa stemme Condamine, Don Ulloa, og
Bank-

Bankroft overeens med dem af mine Bekiendtere, som have reist imellem dem, at disse i smaa Stater deelte Nationer ere godmodige, fromme, giestfrie, besidde Færdigheder i Jagt, Fiskerie og Svømmen, der overgaae alt, hvad man kiender i Europa, og vise i Almindelighed saadanne Fuldkommenheder, som Europæeren kalder Dyder, og som falde Europæeren i Öine, fordi han er vant til at sætte sig i Forsvar mod Rænker og aabenbare Laster. Det eneste jeg veed, der lægges Dem til Last, er Ladhed; og dersom det er vist, at Nödvendighed eller Ære ere de eneste Fiedre, der opspænde Mennesket til Virksomhed, saa er det ogsaa vist, at Nöisomhed med at tilfredstille Naturens förste Fordringer behöver paa det hede Jordströg ikke mange Anstrængelser for at naae dette Maal.

Dog har jeg nyligen i en ypperlig Samling af samme Landes Naturalier, som en reisende Franskmand efter nogle Aars Ophold mellem disse Indianer her har foreviist, seet Buer, Pile, Stridshamre, prægtige Fiærdragte og udgravede Kar, som vidne om Folkenes Smag og Opfindelse, der, skönt forskellige fra Europa's, ere dog ikke mindre Mærker paa Nationsaand og Naturgavers Udvikling.

Af Afrikas indere Sønner; (thi jeg taler ikke her om Kystboerne) som ere blevne bragte hid til denne Verdens Deel, er jeg bleven overbevist, at de i Oplandene ikke alene blive dannede i deres Ungdom ved Folkesange, Fabler og Fortællinger ledsagede med Moral som Æsops og Fontaines, men at der og gives Love mellem disse hidtil ansete Barbarer, som befæste indbyrdes Rettigheder og ved Rettighedernes Ligevægt indbyrdes Lykke. At de bære Höiagtelse for Dyd og Rettskaffenhed beviser Raynals Beretning om vor Danske Gouverneur *Schilderup*, hvis Navn og Fortienester ere endnu udödelige paa Kyften, medens de ere næsten begravede i Forglemmelse af hans eget Fædreneland. Saaledes var og den fildigere Gouverneur *Köge* udmærket for sin Rettskaffenhed mod de Indfödde, for sand Klogskab og Höimodighed frem for alle nærgændfende europæiske Gouverneurer, og blev af Negerne kaldet *Gouverneurernes Konge*. Men hvor blev hans Minde? den förste nævnede Raynal og Malling, den sidste nævner alene den skiönsomme Kystneger, medens mange hans Landsmænd skiulede deres Ansigt for hans Fortienester og lode dem med ham taus nedsynke i Graven.

Jeg har faaledes og feet en gammel udlevet afrikansk Neger, fom i nogle og tive Aar har levet i Vestindien, afskrive med megen Færdighed hele Sider Arabisk, Stykker af Alcoranen og andet uden at have noget for sig, skiönt han ikke var vant til europæiske Skrive-Redskaber, og man kunde vel have formodet, at nogle og tive Aars Möie under det tunge Markarbeide maatte have udslettet disse Begreber og denne Færdighed, om ikke det klareste Indtryk havde været gjort paa hans Ungdom. Han oplæsde mig adskillige Bönner og Sange, visde, hvorledes hans Fader, fom havde været Præst, forrettede Gudstienesten, forklarede mig, at de havde kun een Gud, fom havde skabt alt og raadete over alt; men da han er nær ved at gaee i Barndom, kunde han ikke forklare mig sine Bönner, Sange og Skrifter, fom Negerne udtrykke sig, paa de Blankes Sprog; og da jeg spurgde ham, om han havde Lyft at reise tilbage til sit Land, svarede han med Negerens stærke Udtryk: "hvad skulde jeg giöre" der? Alle mine Venner maae være borte, og jeg "er allerede en död Mand." Denne Gamle, fom ganske nyder sin Alderdom i Mag og Beqvemmelighed paa den Plantage, han tilhörer, underholder faaledes ofte sig selv og andre med at præke og synge
sine

fine Muhamedanske Sange, og til en Erindring af ham har jeg bevaret en af hans smukke Afskrifter. Saaledes har jeg af Kystnegerne hørt korte Melodier, hvis befunderlige Sammenfætning af klagende Toner have ofte virket en vis Art af Sörgmodighed hos mig, og hvis Smag vilde give den europæiske Componist et nyt Thema at öve sit Genie paa. Men for at faae Oplysning i det ringeste om de östlige Afrikaneres Tilstand bör man læse *Bruce's Reiser til Nilens Udspring*, der allerede her ere kiendte og læste, og det vil heller ikke fortryde Sandheds Elskeren at see Negeres funde Dom om de Blanke paa Kyften hos den fandrue *Römer om Guinea*. Side 26. Cap. 2.

Mod min antagne Sætning vil man kunne indvende, at der baade i Sydhavet efter Cooks Reiser og imellem nogle af Sydamerikas Indianere, som jeg nyligen har hørt bekræftet af en Reisende, gives Nationer, der hevne sig paa deres Fiender ved at opøde dem. Jeg har aldrig været af den Tanke, at der var noget Land paa Kloden, hvor der ikke fandtes Laster og endog Affskyeligheder; men da de udöves alene mod dem, som ansees for Fiender, saa maae denne Grumhed kun have sit Udspring af en forstemt Fölelse af Ære og en indgroet Hevngierighed
mod

mod enhver Fremmed som en anseet Fredsforstyrrer. Selvforvar er ustridigen den første Naturlov for hver levende Skabning; ved Love og Opdragelse kan denne Drift nedstemmes til Feighed, og jo mere disse gaae ud paa at kue Følelsen af Frihed, des mindre vil uovervindeligt Mod og Tapperhed vise sig, og des mindre vil virkelige Fornærmelser ansees for saadanne. Fra dette Selvforvar, Moder til Æren, reiser sig upaatvivleligen denne ulykkelige Grumhed mod Overvundne; maaskee har den siden udartet til en Politik, der skal afskrække Naboer fra at betræde deres Grændser, og maaskee er den menneskelige Vildfarelse endog gaaet dertil, at man har troet at behage Himmelen med saadanne Offere. Men derfor som man nøie nok kiendte det til Mennesket nærmest grændsende Dyrs Huusholding og Natungaver, vilde man maaskee giennem en kortere Vei møde Oprindelsen til denne Grumhed. Linnæus tillægger Orang-Outang efter Kioep og andre Reisere Tænkeevne. Bontius har som Læge i Batavia havt Leilighed at see med egne Öine, og bevidner, at Hunnen synes at vise Unfeelighed og skjulede sit Ansigt i ubekiendte Mandfolks Nærværelse, at den græd, sukede o. s. v. Disse Bevægelser hos Dyrene have vi agtet paa, og uden at hensee til Naturens

Indledning til den Danske

umærkelige Trin, eller maaskee af Frygt for at komme Dyrene for nær, have vi paa eensgang adskilt dem ganske fra os ved at kalde disse Bevægelser Drifter, men det, som bestemmer disse, kiende vi ikke. Stod det derimod i vor Magt at giøre os tilfulde bekiendte med Oran-Outangs Naturbeskaffenhed, saa vilde der sikkert, hvad i det ringeste det Dyriske angaaer, findes den störste Analogie mellem denne og Mennesket. Jeg vil ikke anföre som Beviis herpaa, hvad flere end een Reisende have forfikkret mig, at den afrikanske Pongo eller Oran-Outang, tæmmet og dannet, tiener meget vel til Opvartning og Huusgierning, at han i Skovene avler med Negerinder en stum og haarig Afkom, som med deres Mödre leve blant Negerne; og det vilde være mærkeligt at faae denne Uvished bestemt, og om denne Afkom forvandles til Muler eller taber Forplantnings-Evnen, eller ikke, hvilket har Sted endog blant Fiske, avlede af to nærgrændsende. Jeg vil alene antage, at naar Lidenskabernes Hede har ganske overdövet Fornuften hos en rasende Nye-Zelander, saa er det ikke mere Mennesket, men Dyret hos ham, der handler, i det han fortærer sin svagere Fiende, som det stærkere Dyr opsluger det svagere. Hvormeget formaae da ikke Fordomme?

Den

Den cultiverede Europæer gruer ved at tænke sig Menneskeæderen, eller og ganske nægter Afikkyelighedens Virkelighed, medens maaskee Menneskeæderen selv vilde gyse ved at høre tale om Barne- og Fader-Mord i det dannede Europa; eller hvilket mon være mest mod Naturen, at dræbe sit eget Barn og sin Fader, eller at opæde sin dræbte Fiendes tilberedte Kiød? Neppe kan da selv denne saa meget afskyede Grumhed bevise, at der jo i deres roligere Tilstand kan gives ædle og værdige Grundfætninger mellem dem selv indbyrdes, naar man alene kunde blive bekiendte med deres sande indvortes Forfatning.

Vilde vi derfor bedømme Menneskenes Tilstand efter den Tilfredshed, de nyde, mere end efter det Begreb, vi selv have om vor egen, saa vilde vi ofte-
re tilstaae, at Egenskaber hos et Folk, om de just ikke findes lige hos et andet, ere dog erstattede ved andre gienfidsige, som paa sit Sted ere ligesaa betydelige, og at *Mennesker og Staten seer altid for liden hos andre ved at see stedse paa sig selv*. Man vil i Almindelighed finde, at enhver Nation, som fordum den Jødiske, anseer sin egen for den bedste og den af Him-
melen meest yndede, en Tanke, der unægteligen er Moder til den jævne Mands Patriotisme, men naar den upartiske Reiser stundom maae standse af Beun-

dring over den Godmodighed og sande Retskaffenhed, som han saa ofte møder mellem Folkeslagter, der kiende lidet meer end Naturens Bud, saa föler han, at deres Værd ikke maae være ringere i Hans Öine, der selv skrev Lovene for Naturen. Saaledes finde vi ypperlige Grundfætninger, der ville lede det selv-tænkende Menneske til Lykke og Værdighed hos alle Tiders bedste Skribentere fra Confucius og Socrates ned til den saa meget forhadte Muhamed selv, og saaledes höre vi Seekerne ikke paa deres store Festsdage at anraabe Himmelen, at de maae træde Kirkens Fiender under Födder, men tvertimod forbyde de al Slags Religionstrid og bede Godt, ikke blot for deres egen Troes Bekiendere, men *for den hele Menneskeslagt.*

Efter min Tanke er der saaledes neppe nogensteds paa Kloden idel Mörke og Uvidenhed, men allevegne tændt Sandhedens nödvendige Lys, Erkien-delsen af det höieste Væsens Eenhed og Uendelighed, meer eller mindre indhyllet i Mörke og allegoriske Forklaringer, ligesom Geniernes Opfindelser eller Hierarkiets Uvidenhed, Stolthed eller Egen-nytte have meer eller mindre skievt og abstrækt forestillet dem i Vittighedens Værker og Religionens Foredrag, og derved frembragt Underguder, Dæmo-

ner

ner og alle de Vildfarelser, som følge af Strid mellem egenmægtige Menneskebud og den sunde Forstand.

Jeg skulde ikke kunne betragte mig selv som Borger af en Verden, men blot af en enkelt Jordplet, om jeg indskrænkede mine Følelser for Mennesket i Almindelighed til en snevrere Kreds, og jeg skulde have været en blind Tilskuer af de forskellige Folkeslægter, jeg har seet virke omkring mig, og en tankeløs Læser af de bedste Reisebeskrivere, der som jeg ikke kunde være bleven vaer, at hverken nogen Stat eller noget Individuum af Staten er enten saa ondt, eller saa uvidende, eller saa ulykkeligt, som den jevne Godtroenhed, eller det som er værre, den selvkloge Uvidenhed antager. Feilen ligger fornemmeligen deri, at saa Reise - Iagttagere have kunnet give sig Tid og Umage til at lære det besøgte Folks Sprog, men have haftet giennem de ukjendte Egne med Frygt og Fordom mod Indbyggerne for at vende tilbage med nogle løse Efterretninger om Beboernes og Landenes udvortes Tilstand, uden at have kunnet trænge ind i deres Sætninger og indvortes Forfatning, og paa denne Grund har man efter sit eenfaldige Begreb opreist et alt for ringe Mindesmærke for Menneskeslægtens Tilstand uden for

Chri-

Christenhedens Grændser; men dette har man ikke at befrygte i de Opdagelser, vi have faaet og kunne vente fra disse Afiens lærde Underfögere, da de ville ikke alene give os giennemtænkte og modne Anmærkninger over Afiaternes Sæder og Skikke, men de ville levere os hiin Verdensdeels egne Love og Skrifter, der er meer end Reifendes tilfældige Iagttagelser.

Jeg burde til Slutning giøre Læseren en Undskyldning for Vidtløftigheden af min Indledning og for denne Digression, min Yndlings Tanke førde mig ind i, men som jeg aldeles ikke ønsker at paatrænge nogen mine Grundfætninger, saa vil heller ingen miskiende mig for at have et høit Begreb om Menneskene i Almindelighed og om Storheden af den Huusholding, der tildeler dem alle saadan Grad af Oplysning og Tilfredshed, som svarer til dens Öiemed og deres Forfatning, og det var Fölelsen af denne Tanke, som alene var i Stand til at retfærdiggjøre mig hos mig selv for her at have bortkastet min Tid paa saa utaknemmelig en Sag som at oversætte og skrive Indledning til en andens Arbeide.

Om Oversættelsen selv har jeg kun lidet at sige. Jeg har for Sammenligningens Skyld sendt
min

min engelske Original, som Hr. General Walterstorff havde den Godhed at bringe mig som en Litteratur-Sieldenhed fornemmelig paa dette Sted, fra sin sidste Udreise giennem London, tilligemed mit Manuscript til den danske Litteraturs Pleiefader Hr. Kammerherre Suhm. Og da dette Drama hverken er bestemt for Skuepladsen eller til et Mönster i det danske Sprog, saa har jeg hellere villet holde mig til en streng Nöiagtighed i Overføttelsen, end tilfredsstille den Smaahed at levere en Overføttelse i firlig Dansk, om det endog stod i min Magt, og opofre Rigdommen af den österlandske Talebrug i et Stykke af saa höi en Alder, hvis Originalité den engelske Overfætter saa trolig har bevaret igiennem alle de fyldige og sammenfatte Perioder, der forekomme i dette Digt. Dog maae jeg herfra giöre en Undtagelse: adskillige Ting tillægges i min Original den masculine Personification *han*, som *Kunsten*; endog saa der, hvor den engelske Digter vilde bruge *han*, *she* som *Maanen*; hvilke jeg, for ikke at støde for meget mod Talebrugen, har givet ved Artiklen *den*; dog har jeg fulgt *Sir William* i at benævne Antilopen ved *han*; fordi vi i daglig Tale bruge det samme om Hiorten, Hesten o. fl.

You har jeg i Almindelighed overfat ved *De*, undtagen hvor Kongen taler til sine Betiente; i Samtalen mellem de tre Skionne og Eremiterne indbyrdes har jeg brugt *du*. Naar der tales til Kongen som Regent eller i Passion har min Original *thou*, *du*, og undertiden bruges baade *De* og *du* af den samme Person i samme Scene som i Act 7. Sc. 1. ja endog i samme Dialogue; hvilket jeg har nøie fulgt.

Endelig maae jeg tilføie, at Ordet *fatal* i Digtets Titel er enten af Sir William fremfat under en anden Bemærkelse end hidtil antagen i det engelske Sprog, eller ikke svarer til Meningen i Digtet. *The fatal Ring* betyder saaledes hverken Skiebne's Ring, thi da maatte det have været efter den engelske Talebrug *the ring of fate*; ei heller den uheldige, ulykkelige eller ödelæggende, men den som giver baade Uheld og Held, hvilket jeg ikke har vidst ved noget Ord at udtrykke paa Dansk.

Jeg er imidlertid vis paa, at Sacontalá vil læses af faa, og skönnes af færre, men for disse vil ogsaa Horats's Ord gielde: *decies repetita placebit*.

For-

Fortale.

Ieer af de Breve, som bære Titel af *opbyggelige*, (edifying) skiönt de fleste af dem ere fulde af latterlige Vildfarelser, og ingen af dem bör bruges uden yderste Mistillid, traf jeg for nogle Aar siden paa følgende Sted: "I de nordlige Dele af Indien findes mange Böger, kaldede Natac, som efter Bramenernes Forfikring indeholde en stor Deel af den gamle Historie uden mindste Blanding af Fabel;" og da jeg har en ivrig Lyft til at kiende dette Riges virkelige Tilstand, för de nordlige Vilde erobrede det, saa var det mig meget angelegent, efter min Ankomst til Bengalen, at skaffe mig Adgang til disse Böger, enten ved Hielp af

Over-

Overfættelser, om de havde været overfatte, eller ved at lære det Sprog, hvori de oprindeligen vare skrevne, saa meget mere, som der havde Forbindelse med Hindus's Rettergang; men da jeg var kommen saa vidt, at jeg kunde tale med Brahmenerne, forsikrede de mig, at *Natackerne* vare ikke sande Beretninger, men fulde af Fabler, at de vare yderligen populaire Arbeider, og bestode af Samtaler i Prosa og Vers, at de vare blevne holdte for de gamle Rájás i deres offentlige Forsamlinger over en uendelig Mængde forskellige Materier og i Indiens forskellige Dialecter.

Denne Beskrivelse gav mig ikke det tydeligste Begreb om Sagen, men jeg sluttede, at de maatte være Dialoger over moralske eller litterariske Sætninger, da derimod andre Europæer, som jeg raadførde mig med,

, hav-

havde hørt af de Indfødde, at de vare Afhandlinger om Dands, Musik og Poesie.

Tilfidsst betog en meget fornuftig Brahmen, ved Navn Rádhácánt, som længe havde lagt nøie Mærke til engelske Sæder, mig al Tvivl, og forskaffede mig ligesaa megen Fornöielse, som han opvakde min Beundring, ved at fortælle mig, at vor Nation havde Stykker af samme Art, som blev offentlig forestillede i Calcutta paa den kolde Aarstid, og som, saavidt han havde hørt, bare Navn af Comoedier.

Som jeg derpaa besluttede at læse de bedste af disse i mine ledige Timer, spurgde jeg ham, hvilken af deres Nattacker, der meest var almindeligen agtet: uden Tvivlraadighed svarede han, Sacontalá, og understøttede sin Mening efter Panditernes almindelige Maade med et Couplet af følgende Indhold:

hold: "Sacontalá's Ring, hvori den fjerde
"Aæt og fire Stancer i denne Aæt, ere i
"Befynderlighed glimrende, udviser al Cali-
"das's Genies rige Overflödighed."

Snart forskaffede jeg mig en nöiagtig
Affskrift af samme, og begyndte ved Hielp
af min Lærer Rámalóchan at oversætte den
ordret i Latin, som har faa megen Lighed
med Sanscrít, at det passer sig bedre end
noget af de nyere Sprog til en ængstelig li-
nieret Oversættelse. Derpaa fatte jeg det
Ord for Ord over i Engelsk, fiden efter,
uden at tillægge eller bortkaste nogen væ-
sentlig Mening, befriede jeg det for den
Stivhed, der følger et fremmed Sprogs Ge-
nie, og tilberedte denne troe Oversættelse
af det Indianiske Drama, hvilken jeg nu
fremlægger for Publicum som et skiönt og
troværdigt Malerie af det gamle Hindus's
Sæder,

Sæder, og en af de største Mærkværdigheder, som Asiens Literatur har hidtil bragt for Lyset.

Dramatisk Poesie maae have været umindelig ældgammel i det Indiske Rige; dens Opfindelse tilskrives i Almindelighed BHERET, en Viis, som anfaaes for at have været inspireret; han opfandt ligeledes et Musik-System, der bærer hans Navn; men denne Mening om dens Oprindelse giøres meget tvivlsom ved den almindeligen antagne Troe, at det første Sanscrit Vers, som nogenfinde hördes af Dödelige, blev fremfagt i en pludselig Hede af den store Válmic, der blomstrede i Verdens Sölv-Alder, og var Forfatter til et episkt Digt over en Krig, som hans Samtidige, Ráma, Konge af Ayódhyá var indviklet i; saa at intet Drama i Vers kunde have været forestillet för hans

Tid,

Tid, og Indianerne have et uviſt Sagn, at den förſte ordentlige Comoedie over ſamme Materie, ſom Rámáyan, var ſkreven af Hanumat eller Pávan, der anförde en Hær af Satyrer og Biergfolk i Ráma's Tog imod Lanca: de lægge til, at han indgravede den paa en glat Steen, og da han ikke var förnöiet med ſit Arbeide, ſtyrtede han den i Söen, og at en lærd Förſte mange Aar efter befalede adſkillige duelige Mænd at aftrykke Digtet i Vox, hvorved dette Drama for förſte Delen blev reddet, og min Pandit forſikrer mig, at han har det i ſin Eie.

Ved hvem eller i hvad Alder end denne Art Foreſtilling var opfunden, ſaa er det ubedrageligt, at den var bragt til ſtor Fuldkommenhed i ſit Slags, da Vicramaditya, ſom regierede i det förſte Aarhundrede för Chriſti Födfel, gav Opmuntringer til

Dig-

Digtere, Philologer og Mathematiker paa en Tid, da Briterne vare ligesaa vankundige og udannede som Hanumat's Hær: ni Mænd af Genie, der i Almindelighed bleve kaldte de ni Ædelstene, hørde til hans Hof, og bleve ved hans Godhed rigeligen aflagte; imellem dem er Cálidás eenstemmigen anseet for at have været den meest skinnende. Nylig er mig bleven forelæst et nyere Epigram, der gör Sacontala's Forfatter saa megen Ære, at jeg ikke kan andet end give en ordret Oversættelse af samme: "Poesie var Válmic's spögefulde Datter, og som hun var opdragen hos Vyása, valgde hun Cálidás til sin Brudgom efter Viderhba's Skik: hun var Moder til Amara, Sundar, Sancha, Dhanic; men nu, gammel og udlevet, med forvisnet Skiönhed og upyntede Födder, vaklende i det hun gaaer, i hvis Hytte vil hun forsmæe at söge Lye?"

Blant alle de övrige Værker af vor berömmelige Digter, Indiens Shakespeare, som hidtil ere blevne mig bekiendte, er en anden Comoedie, i fem After, kaldet URVASI; et Heltedigt, eller snarere en Række af Digte i een Bog om Solens Börn; et andet med fuldkommen Eenhed i Handlingen om Cumara's Krigsgudens Födsel; to eller tre Elskovs Fortællinger paa Vers, og et fortreffeligt lidet Værk i Sanscrit Versemaal, nöiagtigen i Terentianus's Maneer; men han antages af nogle for at have giennemseet Valmic's og Vyasa's Værker, og at have rettet de fuldkomne Udgaver af samme, som vi nu have iblant os: i det ringeste ere alle af den Mening, at han i Anseelse staaer næst efter disse ærværdige Barder, og vi maae beklage, at han efterlod sig blot to dramatiske Digte, da dog Fortællingerne i hans

hans Raghuvansa vilde have givet ham en Mængde fortræffelige Æmner.

Nogle af hans Samtidige, og andre Hindu-Digtere endog af vore Tider, have skrevet saa mange Tragoedier, Comœdier, Farcer og musikalske Stykker, at det Indiske Theater vilde udgiøre ligesaa mange Bind, som nogen anden Nations i det gamle eller nyere Europa. Alle Panditer forsikre, at deres Comœdier ere utallige; og da jeg først begyndte at efterspørge dem, blev jeg underrettet om meer end tredive, der ansees som Blomsteret i deres Nattaer, blant hvilke DET ONDSKABSEFULDE BARN, DEN BORTRÖVEDE USHA, DEN TÆMMEDE DURÍÁSAS o. fl.

Málati og Mádhava, foruden fem eller sex Dramer om de af deres Guders Eventyrer, der havde iført sig menneskelig Skikkelse, ere meest beundrede næst efter Cali-

das's Stykker. De ere alle i Vers, hvor Dialogen skal stige, og i Prosa, hvor den er fortrolig: Personer af Høihed og Lærdom tale i Forestillingen reent Sanscrit, og Fruentimmerne Pracrit, som er meget lidet meer end Brahmenernes Sprog nedstemt ved en blød Articulation til Italienerens Sødhed.

Comoedien Sacontalá maatte have været almindelig yndet, da den først blev forestillet; thi det Indianske Rige var paa den Tid i fuld Anseelse, og det maae høiligen have smigret den nationale Forfængelighed at see indførte paa Skuepladsen disse Helte og Konger, som Hindus brystede sig saa meget af. Forestillingen maae have været glimrende, og der er Grund nok til at troe, at Hoffet i Avanti var i Vicramaditya's Regiering ligesaa glimrende som nogen anden

Monark's

Monark's i alle Aldere og Lande. Dushman-
ta, Helten i Stykket, staaer i Brahme-
nernes chronologiske Tabeller imellem Maa-
nens Börn, og i den een og tyvende Gene-
ration efter Floden; saa at han var, om vi
kan fuldkommen bygge paa Hindus's Tids-
regning, næsten samtidig med Obed eller
Jesse; og Puru, hans höitberönte Forgæn-
ger, var den femte i nedstigende Linie fra
Budha eller Mercurius, der efter Sigende
ægtede en Datter af den gudfrygtige Konge,
som Vishnu reddede i en Ark fra den al-
mindelige Overfvömmelse: hans ældste Søn
Bheret var den berömmelige Fader til Curu,
fra hvilken Pandu i lige Linie nedstiger,
og i hvis Familie den Indianske Apollo
blev Menneſke, hvoraf det Digt, som staaer
næst i Anseelse efter Rámáyan, er kaldet
Mahábhárat.

Hvad

Hvad Aande-Væsenet i dette Drama angaaer, da er det taget af et mythologisk System, som gielder der til denne Dag, og som vilde fylde et stort Bind, om man begyndte at forklare det. Men vi kan ikke undlade at anmærke, at de Guddomme, som ere indførte i den uheldige Ring, ere ufeilbarligen allegoriske Personer. Marichi, Brahma's eller den skabende Magts første Frembringelse, betyder Lys, det fine Fluidum, som var skabt før dets Forraadskammer (reservoir), Solen; ligesom Vandet var skabt förend Söen; Casyapa, Marichi's Afkom, synes at være en Personification af det uendelige Rum, der omfatter utallige Verdener; og hans Börn med Aditi, eller hans virkende Kraft (medmindre ved Aditi forstaaes den oprindelige Dag; og ved Diti hans anden Kone Natten) ere Indra eller
der

det fynlige Firmament, og de tolv Adityas, eller Sole, som herske over ligesaa mange Maaner.

Over Digtets Caracterer og Plan vil jeg ikke fremkomme med nogen Kritik, da jeg er overbevist om, at Folks Smag er ligesaa forskiellig som deres Tænkemaade og Lidenskaber, og at enhver, i at føle Kunstens Skiønheder, ligesom i at lugte Blomster, smage Frugter, see Prospecter og høre Melodier, maae ledsages af sine egne Følelser og af sine egne Begrebers umeddelige Forening.

Dette maae jeg blot lægge til, at om Sacontalá skulde nogensinde blive opført i Indien, hvor den alene kunde opføres med fuldkommen Kundskab om Indianiske Dragter, Sæder og Machiner, kunde Stykket let sammentrækkes til fem Acter af en maadelig Længde,

Længde, ved at kaste den tredie Aæt i den anden, og den fiette i den femte; thi man kan ikke nægte, at Dushmanta's hele Samtale med sin Hofnar, og en stor Deel af hans Frierie i Eremitboligen, kunde forbigaaes uden nogen Skade for Dramet.

Det er mit inderlige Önske, at andre vil paatage sig den Umage at lære Sanscrit, og lade sig overtale til at oversætte Calidas's Værker. Neppe skal jeg igien være i Stand til at anvende mine ledige Timer paa et Arbeide saa fremmed for mit Embedes, der visselig ere mine Yndlings Underfögelfer, og har ikke i Sinde at oversætte nogen anden Bog af noget Sprog, end Menu's Lov-Afhandling og den nye Samling af Indianske og Arabiske Love; men for at vise, at Brahmenerne ansee i det ringeste ikke den skiønne Litteratur upassende med

Lov-

Lovkyndigheden, saa kan jeg ei undlade at melde, at den ærværdige Samler af den Hinduske Lovbog, som er nu i sit sex og tredfindstivende Aar, kan den hele Comoedie Scontalá udenad, hvorum han tilfulde overttydede mig, da jeg sidst taledede med ham. At jeg imidlertid ikke skal ansees herefter at have forandret en Besslutning, som jeg tænker at holde, maae jeg endnu lægge til, at jeg har allerede oversat fire eller fem andre Böger, og imellem dem Hitópadesa, den jeg paatog mig blot som en Övelse for at lægge mig efter Sanscrit, tre Aar för jeg kiendte den Hr. Wilkins, uden hvis Hielp jeg aldrig skulde have lært det, eller havt nogen Tanke om at fremlægge dette Arbeide for Publicum.

Perso-

De handlende Personer.

DUSHMANTA, Keiser i Indien.

SACONTALÁ, Heltinden i Stykket.

ANYSÚYÁ, }
PRIYAMVADA, } Hendes opvartende Jomfruer.

MÁDHAVYA, Keiserens Hofnar.

GAUTAMÍ, En gammel Eremitinde.

SÁRNGARAYA, }
SÁRADVATA, } To Brahminener.

CANNA, Sacontalá's Fosterfader.

CUMBHILACA, En Fiskermand.

MISRACESÍ, En Nymphe.

MÁTALI, Indra's Vognstyrer.

EN LIDEN DRENG.

CASYAPA, }
ADITI, } Guddomme, Indra's Forældre.

Stats - og Politie - Betientere, Brahminener, Jomfruer,
Eremiter, Lærlinge, Kammerherrer, Slotsvogtere,
Sendebud og Opvartere.

P R O L O G E.

En BRAHMEN lyser Velsignelsen.

Vand var Skaberens første Værk, og Ild modtager de ved Lov bestemte Offere. Oftringen skeer med Höitidelighed; de tvende Lys paa Himmelen adskille Tid; den fine Æther, som er Lydens Befordrer, igiennemvandrer Verden; Jorden er den naturlige Moder til al Tilvæxt, og ved Luften faae alle aandende Ting Liv: gid ISA, Naturens Gud, som er synlig i disse otte Skikkelfer, velsigne og opholde eder.

Skuespils BESTYREREN kommer ind.

BEST. Hvortil behöves vel en lang Tale?

[*seer mod Pynte-Kammeret*] Naar De er færdig, Frue, med Deres Pynt, saa behag at komme frem.

A

En

En SKUESPILLERINDE træder ind.

SKUESP. Her er jeg, min Herre, hvad er Deres Befaling?

BEST. Denne, Frue, er den talrige og artige Forfamling omkring den beröimte Helt, vor Konge Vicramåditya, Beskytteren af enhver indtagende Kunst, og for denne Forfamling maae vi yde vor Skyld til et nyt Arbeide af Calidas; et dramatisk Stykke, kaldet Sacontalå eller den uheldige Ring: man udbeder sig derfor, at alle vil være opmærksomme.

SKUESP. Hvo kunde vel, min Herre, være uopmærksom ved en Fornöielse, der havde faa god en Hensigt?

BEST. [*smilende*] Uden Tilbageholdenhed vil jeg tale, Frue — saavidt som en oplyst Forfamling henter Fornöielse af vore Skuespil-Gaver, og viser det, faa vidt og ikke videre sætter jeg Priis paa dem; men min egen Siel har Mistillid til sine Evner, hvor stærkt jeg end anspænder dem.

SKUESP.

SKUESP. De dömmar rigtig i at maale Deres Fortieneste efter den Grad af Fornöielse, som denne Forsamling vil hente; men dens Værd haaber jeg vil snart vise sig. Har De mere at befale?

BEST. Hvad kan De gjøre bedre, siden De er allerede paa Skuepladsen, end glæde Tilhørernes Hierter, og fornöie deres Örer med en Sang?

SKUESP. Skal jeg syngge en Beskrivelse over Aarstiden? og hvilke af Aarstiderne önsker De at höre beskreven?

BEST. Ingen smukkere Aarstid kunde man vælge end Sommerens, som just er begyndt, og er saa riig paa Forlystelser. Hvor föd er ikke Sommerdagens Ende, der indbyder vor Ungdom til at bade sig i de klare Ströme, og fremlokke den milde Slummer under Skygger, kölede af Skov-Vinden, som har svinget sig hen over de blomstrende Patalis, og rövet deres Vellugt!

SKUESP. [*Syngende*] "Mærk, hvor let Bierne kysse Nágacéfar's spæde Blomster. Mærk, hvor nydelig Jomfruerne sætte Sirisha-Blomsterne bag deres Örer!"

BEST. Fortryllende Sang! Hele Selskabet bluffer som af Beundring, og den musikalske Tone, hvorefter Ordene ere afpassede, har fyldt deres Siele med Henrykkelse. Med hvad andet Stykke kan vi vel forsikkre os Vedligeholdelsen af deres Yndest?

SKUESP. Med intet bedre end med den uheldige Ring, som De just har anmeldt.

BEST. Hvorledes kunde jeg glemme det! I dette Öieblik var jeg hendyffet til Forglemmelse ved Södheden af Deres Stemme, der fortryllede mit Hierte, som Kong Dushmanta nu er fortryllet af den hurtige Antilope.

[De gaae begge ud.]

SA-

SACONTALÁ

ELLER

DEN UHELDIGE RING.

ACT I.

Skuepladsen er en Skov.

Dushmanta i sin Vogn forfølger en Antilope med Bue og Kogger, ledsaget af sin Vognstyrer.

V
OGNST. [Holder Öie med Antilopen, og seer derefter paa Kongen.] Naar jeg kaster mit Öie paa hiin forte Antilope, og paa Dem, O Konge, med Deres spændte Bue, saa synes mig, som jeg seer for mig Guden Mahéfa, der jager efter en Hiort, med sin Bue, kaldet Pinaca, opspændt i den venstre Haand.

DUSHM.

DUSHM. Det snelle Dyr har givet os en lang Jagt. O! der løber han, med Halsen tækkelig böiet, og Tid efter anden feer tilbage paa Vognen, der følger ham. Snart sammen-trækker han af Frygt for en dalende Piil sin Reisning og udstækker sine smidige Lænder, og snart standser han af Trethed for med halv aaben Mund at nippe Græsset paa sin Vei. — See hvor han springer, og kaster sig med lange Skridt, let skummende Jorden, og høit knei-sende i Luften! Og snart faa hurtig i sin Flugt, at man neppe kan öine ham.

VOGNST. Grunden var ujevn, og Hestene bleve standsede i deres Löb. Han har vundet ved vor Forhaling. Nu er det jevnt, og vi kan snart naae ham.

DUSHM. Lad Tömmerne lös.

VOGNST. Som Kongen befaler. [*Han kö-
rer först i fuld Fart og derpaa sagte*]. Han kunde ikke undgaae os. Hestene bleve ikke engang rørte af de Stöv-Skyer, som de reisde; de hvistede deres Manker, opspilede deres Örer, og
sna-

snarere gleeed end löb hen over den glatte Slette.

DUSHM. De indhentede hastig den hurtige Antilope. Gienstande, som langt fra synes smaae, bleve paa eensgang større: hvad der virkelig var deelt, synes forenet, i det vi foere forbi; og hvad der egentlig var böiet, synes lige. Saa hurtig var Hiulenes Bevægelse, at Intet i mange Öieblikke var enten langt borte eller nær ved.

[Han lægger en Piil paa sin Buestræng.]

BAG SKUEPLADSEN. Han maae ikke fældes. Denne Antilope, O Konge, har et Fristed i vor Skov: han maae ikke fældes.

VOGNST. *[lytter og seer]* Just som Dyret byder Deres Piil en lykkelig Stilling, komme to Eremiter og afbryde Deres Sigte.

DUSHM. Hold stille da.

VOGNST. Kongen er adlydet.

[Han trækker Tømmerne til sig.]

En

En EREMIT og hans LÆRLING.

EREMIT. [*med opløftede Hænder.*] Fæld ikke
O mægtige Behersker, fæld ikke en stakkels
ung Hiort, som har fundet et Skiul. Nei,
sandelig, nei; han maae ikke skades. — En
Piil i et Dyrs bløde Legeme vilde være som Ild
i en Balle Bomuld. Sammenlignet med dine
skarpe Pile, hvor svagt maae ikke det fine
Skind være paa en ung Antilope! Tag hastig
bort, O! tag bort den Piil, hvormed du me-
dede. I! Kongers og Krigeres Vaaben ere be-
stemte til at lindre de Undertrykte, og ikke til
at ödelægge de Skyldfrie.

DUSHM. [*Hilser dem*]. Den er taget bort.

[*Han sætter Pilen i Koggeret.*]

EREMIT. [*Med Glæde*] Dig er denne Hand-
ling værdig, herligste Monark, værdig i Sand-
hed en Fyrste, som nedstiger fra Puru. Gid
du maae faae en Sön prydet med Dyder, en
Behersker over Verden;

LÆR-

LÆRLING. [*Opløfter begge sine Hænder.*] O! ja i Sandhed, gid din Søn blive prydet med enhver Dyd, en Behersker over Verden!

DUSHM. [*Bøiende sig for dem.*] Mit Hoved bærer Ærbødighed for en Brahmens Stand *).

EREMIT. Store Konge, vi ere komne hid for at samle Ved til en høitidelig Oftring, og denne Skov paa Malini's Bredde giver et Fristed for de vilde Dyr, der beskyttes af Sacontalá; hende har vor gudfrygtige Lærer Canna modtaget som en hellig betroet Skat. Om Du ikke har anden Bestemmelse, saa gaae ind i hiin Lund, og lad Giestfrihedens Rettigheder blive dig tilbørligen ydede. Efter at have med dine egne Öine seet deres dydige Opførsel, hvis

Rig-

*) Dette Udtryk: my head bears with reverence the order of a Bráhmen, er ligesaa lidt engelsk, som min Oversættelse er dansk, men det maae være en österlandsk Talebrug, der udtrykker den Ærbødighed, hvormed de hilse og nedböie sig for anseete Personer. Desuden er Brahmenernes Classe den høieste af alle, endog saa over Kongerne, hvortor ingen Brahmen kan dömmes til Döde, men alene til at miste sine Öine i criminelle Tilfælde. See: *Dissertation on the establishment in Indostan.*

Rigdom er alene deres Guds frygt, men hvis verdslige Sorger have naaet deres Ende, vil Du udraabe : "Hvor mange gode Underfaatter "førfvares ikke ved denne Arm, som er ble-
"ven haardhudet af Buen!

DUSHM. Er eders Husfader hjemme?

EREMIT. Vor Lærer er gaaet til Soma-
tirtha, i Haab om at afbede en Elendighed,
med hvilken Skiebnen truer den ulastelige Sa-
contalá, og han har paalagt hende i hans Fra-
værelse at modtage alle Gæfter med tilbørlig
Ære.

DUSHM. Hellige Mand, jeg vil aflægge
hende mit Besøg, og efter at hun er bleven
overbevist om min Ærefrygt, vil hun gunsti-
gen berette det til den ærværdige Vise.

BEGGE. Som Du vil, og vi vil gaae bort
til vor Forretning.

[Eremiten og hans Lærling gaae ud.]

DUSHM. Kiör frem. Ved at besøge Hel-
lighedens Bolig, skal vi rense vore Siele.

VOGNST.

VOGNST. Som Kongen [gid han leve længe] befaler. [*Han körer til*].

DUSHM. [*Seer til alle Sider*]. At vi ere nær gudfrygtige Eremiters Bolig, vilde vi tydeligen være blevne vaer, om det end ikke var blevet os fagt.

VOGNST. Ved hvad Kiendetegn?

DUSHM. Bemærker du ikke dem? See under hine Træer de indviede Korn, som ere ströede rundt om paa Jorden, medens de ömme Hun-Papagöier made deres dunede Unger i deres hængende Rede. Mærk paa andre Steder de skinnende Stykker af fleben Steen, som have knuset den olierige Frugt af den hellige Ingudí. Betragt de unge Antilope-Kalve, som, i det de have faaet Tillid til Mennesket, og vant sig til dets Röst, hoppe glade omkring uden at forandre deres Löb. Endogfaa Bækens Overflade rødmer ved Strimler af indviet Bark, som flyder ned ad deres Ström. See der igien, hvor Rödderne af hine Træer ere badede i Vand af de hellige Damme, som bæve
i det

i det Vindene spille hen over dem; og hine friske Blades skinnende Glands formörkes for en Tid af Rögen, som opstiger fra Ofringerne af det rensede Smör. Betragt endog, hvor de unge Raadyr, uden Frygt for vor Ankomst, græsse paa Sletten uden for hiin Have, hvor Toppene af Offer-Græffet, afskaaret til hellig Brug, ere ströede omkring.

VOGNST. Ja nu bemærker jeg alle disse Tegn paa en hellig Bolig.

DUSHM. [*Vender sig til Siden.*] Denne höitidelige Helligdom, min Ven, maae vi ikke forbryde os imod. Hold derfor stille her, at jeg kan stige ned.

VOGNST. Jeg har ^{nu} draget Tömmen ind. Kongen kan stige ned, naar han behager.

DUSHM. [*Stiger ned og seer paa sin egen Dragt.*] Lunde, som ere indviede til Gudsdyrkelse, maae man besøge i en mere ydmyg Dragt. Tag disse Kongelige Prydelfer, [*Vognstyrvoren modtager dem*] og medens jeg yder Beboerne af dette lönlige Sted
min

min Ærbødighed, lad da Hestene blive vandede og pleiede.

VOGNST. Som De befaler!

[Han gaaer ud.]

DUSHM. [Gaaer og seer sig om.] Nu træder jeg da ind i Helligdommen. [Han gaaer ind i Lunden] O dette Sted maae være helligt, min höire Arm fittre. [Tier og betragter.] Hvad nye Erobring kan dette Tegn love i en eenfom Lund? Men Portene for Skiebnens Beskikkelser ere allevegne aabne.

BAG SKUEPLADSEN. Kom hid, mine elskede Selskabs-Søstere, O! kom hid!

DUSHM. Ach! jeg hörer Fruentimmer-Stemmer paa höire Side af hiin Buegang. Jeg maae vide, hvo det er, der taler sammen. [Han gaaer omkring, og seer til alle Sider.] Der er nogle Jomfruer, seer jeg, som höre til Eremitens Huus; de bære Vandpotter af forskiellig Størrelse i Forhold til deres Styrke, og vil til at vande de nydelige Planter. O! hvor fortryllende see de ikke ud! Kan de Möers Skiönhed,
der

der hœ i eenfomme Skovhytter, ikke lettelig findes i Paladsernes Gemakker, faa maae ogsaa Havernes Blomster vige for Skovenes, der overgaae hine i Farver og Vellugt.

[Hun staaer henrykt over dem.]

SACONTALÁ, ANUSUYÁ og PRIYAMVADÁ.

ANU. O min Sacontalá, det er i dit Selskab, at vor Fader Canna's Træer synes mig faa behagelige: det passer sig vel for dig, der er zart som den nysudsprungne Mallicá, at fylde Vand i de Render, der ere gravede rundt om disse spæde Buske.

SAC. Det er ei alene af Lydighed mod min Fader, at jeg saaledes sysselsætter mig, skjønt det var Bevæggrund nok, men jeg føler virkelig en Søsters Kierlighed for disse unge Planter.

[Hun vander dem.]

PRI. Min elskelige Veninde, de Buske som du har vandet, blomstre om Sommeren, der nu er begyndt: lad os nu ogsaa give dem
Vand,

Vand, som have afblømfret; thi vor Dyd vil blive saa meget større, naar den er ganske uegennyttig.

SAC. En fortreffelig Erindring!

[Vander andre Planter.]

DUSHM. [Affides i Henrykkelse]. Hvad! er det Canna's Datter, Sacontalá? [Forundret.] Den ærværdige Vise maae have et ufølsomt Hierte, siden han har givet saa elskværdig en Pige en saa ringe Forretning, og klædt hende i en grov Kiøle af vævet Bark. Han der kunde ønske, at saa skiøn en Skabning, som ved første Blik henriver min Siel, skulde udstaae Besværligheder af hans strænge Andagt, vilde forsøge, tænker jeg, at kløve det haarde Samfundstræ med et Blad af den bløde Loto. Lad mig skiule mig bag dette Træ, at jeg kan beskue hendes Yndigheder uden at formindske hendes Tillid.

[Han trækker sig tilbage.]

SAC. Min Veninde Priyamvadá har snørt denne Bark-Trøie saa tet over min Barm, at
den

den foraarfager mig Smerte: Anusuyá, jeg beder dig indstændig, lös den.

[Anusuyá löser den.]

PRI. [Leende.] Vel, min föde Veninde, nyd, medens du kan, det Ungdommens Vaar, der kommer din Barm til at hæve sig faa deilig.

DUSHM. [Affides.] Fortreffeligen talt, Priyamvada! Nei, hendes Yndigheder kan ikke skiules, om endog en Kiortel af sammenvævede Rödder er kastet over hendes Skuldre, og skiuler en Deel af hendes Barm, som et Slöer af gule Blade overhülle en straalende Blomst. Vandlilien, om endog den dunkle Mos kan sætte sig paa dens Hoved, er derfor ikke mindre smuk, og Maanen med sine beduggede Straaler bliver end mere klar ved dens mørkladne Pletter. Barken selv henter Smukhed fra en Piges Skiönheder, der har Öine som en ung Antilope, og synes snarere at foröge end formindke min Hede. Mange ere de røe Stilke, der bære Vandlilien, men mange og udfögte ere de Blomster, som hænge paa den.

SAC.

SAC. [*Seer for sig.*] Hiint Amra-Træe, mine Veninder, peger med Fingeren af sine Blade, der sagte bevæges af Vinden, og synes længselfulde efter at tilhviſke en Hemmelighed. Jeg vil gaae hen til det.

[*De nærme sig alle til Træet.*]

PRI. O min Sacontalá, lad os bide nogen Tid i denne Skygge.

SAC. Hvorfor her i Befynderlighed?

PRI. Fordi Amra-Træet synes at være givet med dig, der er yndig ſom den krybende Blomſt, der ſnoer ſig rundt om det.

SAC. Det er ikke omſenſt, at du hedder Priyamvadá, eller den fødtalende.

DUSHM. [*Affides.*] Hun taler Sandhed. Ja, hendes Læber gløde ſom det ſpæde nysudſprungne Blad; hendes Arme ligne to böielige Blomſterſtilke, og Ungdommens Skiönhed ſkinner, liig en Blomſt, i alle hendes Træk.

ANU. See, min Sácontalá, hvor hiin muntre Mallicá, ſom du har givet Tilnavn af

Vanàdófiní eller Lundens Lyft, har valgt den föde Amra til sin Brudgom.

SAC. [*Nærmer sig og seer paa den med Fornöielse.*]
Hvor henrykkende er ikke Aarstiden, naar endog Planternes Bryllupsfest bliver faaledes offentlig höitideligholdt!

[*Hun staaer og beundrer dem.*]

PRI. [*Smilende.*] Veed du, min Anusuyá, hvorfor Sacontalá seer med saa megen Henrykkelse paa disse Planter?

ANU. Nei i Sandhed veed jeg ikke. Jeg fögde just at giette det. — Siig mig det dog.

PRI. “Ligesom Lundens Lyft er forenet med et passeligt Træ, faaledes haaber ogsaa jeg en Brudgom efter mit Sind”. Det er hendes hemmelige Tanke i dette Öieblik.

SAC. Det er din egen flygtige Indbildning.

[*Vender sin Vandkaade om*]

ANU. Her er en Plante, Sacontalá, som du har forglemt, skiönt den er voxen op ligesom du selv, under vor Fader Canna's pleiende Omforg.

SAC.

SAC. Jeg vil da forglemme mig selv. —
O hvilken Under! [*nærmer sig til Plønten.*] O Pri-
yamvadá! [*seer paa den med Glæde.*] jeg har behage-
lige Tidender for dig.

PRI. Hvad Tidender, min Bedste, for
mig?

SAC. Denne Madhavi-Kryber, skönt
det er ikke dens almindelige Tid at være i Flor,
er bedækket med muntre Blomster fra dens Rod
til dens Top.

BEGGE. [*ile derhen.*] Er det virkeligen saa,
føde Veninde?

SAC. Om det er saa? — see da selv.

PRI. [*Ivrigen*] Af dette Tegn, Sacontalá,
forkynder jeg dig en ypperlig Mand, der
snart vil tage dig ved Haanden.

[*Begge see paa Sacontalá.*]

SAC. [*Misfornøiet.*] Det er en besynderlig
Grille, I har!

PRI. Sandelig, min Bedste, jeg taler
ikke Skiemt. Jeg hørde noget af vor Fader
Canna. Det har lykkedes dig at opelske disse

Planter, og det er derfor, at jeg forudfiger dit tilstundende Giftermaal.

ANU. Det er Aarfagen, min Priyamvadá, hvorfor hun har vandet dem med saa megen Lyft.

SAC. Madhavi-Planten er min Søster; kan jeg da andet end elske den?

[Helder Vand paa den.]

DUSHM. [Affides.] Jeg er bange, at hun er af samme hellige Orden som hendes Fosterfader. Eller har en ugrundet Frygt reist sig i min Siel? Mit varme Hierte er hende saa hengivet, at hun ikke kan andet end være en passelig Mage for en Mand af den Krigeriske Classe. De Tvivl, som stundom foruroligede Gode, ere snart hævede ved Overvægten af deres stærke Tilböieligheder. Jeg er forelsket i hende, og hun kan derfor ei være en Brahmens Datter, som jeg ikke kunde ægte.

SAC. [Bevæger sit Hoved.] Ei! en Bie er fløiet ud af Blomsten paa denne Mallicá, og flager mig rundt om Ansigtet.

[Hun viser sig urolig.]

DUSHM.

DUSHM. [*Affides med Fölelse.*] Hvor ofte har jeg ikke seet vore Hoffruer forstilt at dreie deres Hoveder til Siden for et omflyvende Insekt, blot for at fremvise deres Yndigheder! men denne ukunstlede Tryllerske sammentrækker sine Öienbryne, og bevæger yndigen sine Öine blot af Frygt, uden Kunst eller forstilt Væsen. O lykkelige Bie, som rører Krogen af det Öie, der sitrer saa skiönt, som, i det du nærmer dig Kanten af det Öre, brummer saa sagte, som om du tilhviskede en lønlig Elskov; og som suer Nectar, medens hun vifter med sin yndige Haand, af den Læbe, der besidder alle Forlystelsens Skatte! Medens jeg er ængstlig for at vide, af hvad Familie hun var født, saa nyder du en Glæde, som for mig vilde være den höieste Lykke.

SAC. Frie mig, jeg beder eder indstændig, for dette uforkammede Insekt, som ganske tilintetgiör mine Bestræbelser.

PRI, Hvad Magt have vi til at befrie dig? Kong Dushmanta er den eneste Forfvarer for vore hellige Lunde.

DUSHM. [*Affides*] Nu har jeg en god Leilighed til at tilkiendegive mig. — [*gaaer lidt frem*] Jeg maae ikke, jeg vil ikke, frygte. Dog — [*standser og trækker sig tilbage.*] min kongelige Stand vil da paa engang blive dem bekiendt. Nei, jeg vil vise mig som en simpel Fremmed, og modtage Giestfrihedens Rettigheder.

SAC. Denne ublue Bie vil ikke høre op. Jeg vil sætte mig paa et andet Sted. [*træder tilside og seer sig omkring.*] Bort! bort! den følger mig, ihvor jeg gaaer. Frie mig, o frie mig for denne Forlegenhed.

DUSHM. [*Springer til.*] Ach! Saalænge som Puru's Slægt bestyrer Verden, og tvinger endog den meest Ryggesløse ved vel pleiede Love, skulde da noget Menneſke have den Forvovenhed at befvære de gudfrygtige Eremiters elſkverdige Døttre?

[*De ſee paa ham med Forvirring.*]

ANU.

ANU. Min Herre! intet Menneſke er her forvovent; men denne Jomfrue, vor elſkede Veninde, blev plaget af en omflagrende Bie.

[Begge ſee paa Sacontalá.]

DUSHM. [*nærmer ſig hende.*] Jomfrue! gid deres Andagt maae lykkes!

[*Sacontalá ſlaaer ſine Öine ned, undſeelig og tav.*]

ANU. Vor Gieſt ſkal vi modtage med tilbörliq Ære.

PRI. Fremmede! De er velkommen. Gaae, min Sacontalá, hent en Kurv med Frugter og Blomſter fra Hytten. Denne Ström vil imidlertid forſyne os med Vand til hans Födder.

[*Seer til Vandkanderne*]

DUSHM. Hellige Möe! Deres höflige Tiltale gör mig tilſtrækkelig Ære.

ANU. Tag et Sæde paa denne med Septaperna-Blade bedækkede Jordbænk. Skyggen er forfriskende, og min Herre maae trænge til Hvile efter ſin Reife.

DUSHM.

DUSHM. Ogfaa De! mine Smukke, maae være træt af Deres giestfrie Syfler: hviil Dem derfor tillige med mig.

PRI. [*Affides til Sacontalú.*] Kom lad os alle sætte os ned: vor Giest er fornöiet med den Maade, hvorpaa vi modtage ham.

[*De sætte sig ned.*]

SAC. [*Affides.*] Ved Synet af denne unge Mand föler jeg en Bevægelse, der neppe passer sig for en Lund helliget til Gudsfrygt.

DUSHM. [*Seer stift paa een efter den anden.*] Hvor vel stemmer ikke Deres Venskab overeens, hellige Jomfruer, ved den fortryllende Lighed i Deres Alder og Skiönhed.

PRI. [*Affides til Anusuyá.*] Hvo kan denne være, min Anusuyá? Behagelighed forener med Styrke i hans Skabning, og Södhed med Værdighed i hans Tale, tilkiendegiver en Aand, der er skikket til vidtudstrakt Herredömmen.

ANU. [*Affides til Priyamvadá.*] Ogfaa jeg har beundret ham. Jeg maae giöre ham nogle faa Spörs-

Spörsmål: [Höit.] Deres föde Tale, min Herre, giver mig Frimodighed. Hvilken kongelig Familie er prydet med vor ædle Giest? Hvilket er hans Födeland? Sandelig — det maae förge over hans Fraværelse? Tillad mig — hvad kunde bevæge Dem til at forringe denne Deres ophöiede Skikkelse ved at beföge en Skov, beboet blot af simple Eremiter?

SAC. [Affides.] O mit Hierte, vær nu ikke bestyrtet! lad den trofaste Anusuyá med sit Raad bestyre de Tanker, som reise sig hos dig.

DUSHM. [Affides.] Hvorledes skal jeg tilkiendegive, eller hvorledes skal jeg skiule mig? [grundende.] Saa skal det være — [Höit til Anusuyá.] Udmærkede Skiönne! Jeg er en Veda's *) Dyrker, som boer i vor fra Puru nedstigende Kon-

*) *Veda*, som ellers hidtil i vore Europæiske Skrifter har været kaldet *Vedum*, er Indianernes guddommelige Bog, og anses for at være inddeelt i fire Dele, hvorfor uden Tvivl ogsaa Brahma, det af Gud først skabte Væsen og Verdens Bestyrer forestilles i billedlig Skikkelse med fire Hoveder. Man erindre sig herved min Indledning, hvor der nævnes sex store *Sástras* eller hellige Anordninger, blant hvilke *Veda* sættes først.

Konges Stad, og da jeg er beskæftiget med at opfylde andægtige og fædelige Pligter, faa er jeg kommen hid for at beskue Dydens Helligdom.

ANU. Hellige Mænd, der have saadanne Forretninger, ere vore Herrer og Lærere.

[*Sacontalá seer blufærdig ud, dog forelsket, medens hendes Selskabs - Søstre stirre vekselsviis paa hende og paa Kongen*].

ANU. [*Affides til Sacontalá.*] O! om vor ærværdige Fader var nærværende —

SAC. Hvad om han var?

ANU. Han vilde da beværte vor Gæst med allchaande Forfriskninger. —

SAC. [*Lader som hun var misfornöiet.*] Gaae til — du havde andre Tanker i Hovedet: jeg vil ikke laane Öre til dig.

[*Hun sætter sig affides.*]

DUSHM. [*Affides til Anusuyá og Priyamvadá.*] Til-lader nu ogsaa mig, hellige Jomfruer, at giøre et Spørsmal angaaende Deres elskværdige Veninde.

BEGGE.

BEGGE. Deres Forlangende, min Herre, gör os Ære.

DUSHM. Jeg veed, den vise Canna har steds sin Opmærksomhed henvendt paa det store Væsen, og maae have affagt alle jordiske Forbindelser. Hvorledes kan da denne Jomfrue, som man siger, være hans Datter?

ANU. Min Herre tillade mig at sige det. Der er i Cusa's Slægt en gudfrygtig Fyrste af udstrakt Vælde, anselig i Andagt og Vaaben.

DUSHM. De taler uden Tvivl om Causica, Viismand og Monark.

ANU. Viid da, min Herre, at han er i Sandhed hendes Fader; medens Canna bærer dette ærede Navn, fordi han har opdraget hende, siden hun var forladt som et spædt Barn.

DUSHM. Forladt? Dette Ord opvækker min Nysgierrighed, og gör mig længselfuld efter at vide alle hendes Tildragelser.

ANU. De skal höre dem med faa Ord, min Herre. Da den vise Konge havde begyndt

at

at samle Frugterne af sin stränge Andagt, bleve Swerga's Guder frygtfomme for hans Vælde, og sendte Nymphen Ménacá, for ved hendes Tillokkelfer at tilintetgiöre den hele Virkning af hans Guds frygt.

DUSHM. Er en Dödeligs Guds frygt saa farlig for de ringere Guddomme? Hvad var Udfaldet?

ANU. I Vaarens Udspring beskuede Caufica denne himmelike Nymphes Skiönhed, og henreven af Vellystens Ström —

[*Hun tier af Bluefærdighed.*]

DUSHM. Nu seer jeg det Alt. Sacontalá er paa den Maade Datter af en Konge ved en Nymphe af den lavere Himmel.

ANU. Saa er det.

DUSHM. [*Affides.*] Mit Hiertes Önske er tilfredsstillet. [*Höit.*] Hvorledes kunde vel hendes overvættes Skiönhed være en Lod for dödelig Födsel? Hjint Lys, som funkler af sittrende Straaler, kommer ikke fra en jordisk Hule.

[*Sacontalá sidder undselig med nedslagne Öine.*]

DUSHM.

DUSHM. [*Affides.*] Lykkelige Mand, som jeg er! Nu har min Indbildningskraft en viid Mark at öve sig paa. — siden jeg hörde hendes Selskabsföstre spöge om hendes Giftermaal, saa svæver jeg nu i ængstlig Tvivl, om hun maa-
ske ganske skulle have bestemt sig til et an-
dægtigt Liv.

PRI. [*Seer smilende først paa Sacontalá siden paa Kongen.*] Min Herre synes længselsfuld efter at giöre andre Spörsmaal.

[*Sacontalá truer med Haanden ad Priyamvadá.*]

DUSHM. De kiender nöie mit Hierte. Sandelig jeg er begierlig efter at vide det hele af denne fortryllende Piges Liv; og maae giöre et Spörsmaal endnu.

PRI. Hvorfor da saa længe betænke Dem derpaa? [*Affides.*] Man skulde troe, at denne hellige Mand havde giort Löfter ikke at frie til et smukt Fruentimmer.

DUSHM. Dette er mit Spörsmaal. Er Canna saa stræng i at iagttage Eremitens Regler, at han ikke kan bortgive sin Datter, men maae
tvinge

rvinge den unge Elfkovs naturlige Drift? Kan hun [o haardnakne Skiebne] være bestemt til for Livs Tid at boe blant hendes yndede Antiloper, hvis fortglindsende Öine meget overtræffes af hendes?

PRI. Hidtil, min Herre, har vor Veninde levet lykkelig i denne hellige Skov, hendes aandelige Faders Bolig; men det er nu hans Hensigt at forene hende med en Brudgom liig hende selv.

DUSHM. [*Affides i Henrykkelse.*] Fryd dig, mit Hierte, o fryd dig. Al Tvivl er betaget, og hvad du før vilde have frygtet for som en Lue, kan du nu nærme dig til som en uskaterlig Ædelsteen.

SAC. [*Synes vreed.*] Anusuyá, Jeg vil ikke blive her længer.

ANU. Hvorfor det, min Bedste?

SAC. Jeg vil gaae til den hellige Matrone Gautamí, og fortælle hende, hvor uforkammet vor Priyamvadá har fiddet og fladret.

[*Hun staaer op.*]

ANU.

ANU. Det vil ikke fömme fig, min Bedste, for en Indbygger af denne hellige Skov at gaae bort, för Giesten har imodtaget fuldkommen Ære.

[*Sacotalá giver intet Svar, men byder sig til at gaae.*]

DUSHM. [*Affides.*] Gaaer hun da? [*Han staaer op, som om han vilde holde hende tilbage, men standser.*] Den hidfige Elfers Handlinger ere ligesaa fremfende, som hans Sind er oprört. Saaledes er jeg, hvis Lidenfkap drev mig til at föolge Eremitens Datter, holdt tilbage ved Fölelse af Pligt.

PRI. [*Gaaer hen til Sacotalá.*] Min lille vrede Veninde, du maae ikke gaae bort.

Sac. [*Træder tilbage med en suurfeende Mine.*] Hvad fkulde holde mig tilbage?

PRI. Du fkylder mig efter vor Aftale det Arbeide at vande to Buske endnu. Betal mig först, for at have en fri Samvittighed, og gaae faa, om du behager. [*Holder hende.*]

DUSHM. Jomfruen er udmattet, tænker jeg, ved at öfe faa meget Vand paa fine elskede Planter. Hendes Arme, prydede med Hæn-

der

der som friske Blomster, hænge ligegyldigen ned; hendes Barm hæver sig af det stærke Aandedræt; og nu maae hendes flagrende Lokker, som have tabt deres Baand, holdes op ved en af hendes deilige Hænder. Tillad mig derfor i hendes Sted at betale Gielden [*giver sin Ring til Priyamvadâ. Begge Jomfruerne læse Dushmanta's Navn paa Ringen, og see med Forundring paa hinanden*]. Det er en Ubetydelighed, der ikke er deres nøie Opmærksomhed værdig; men jeg sætter Priis paa den, som en Gave af Kongen.

PRI. De burde da ikke, min Herre, skille Dem ved den. Hendes Gield er fra dette Øieblik betalt blot paa Deres Ord.

[*Hun giver Ringen tilbage.*]

ANU. Du er nu befriet, Sacontalâ, ved denne godmodige Herre — eller yndet maa-
ske af en Monark selv. Hvad Sted vil Du nu gaae til?

SAC. [*Affides.*] Maae jeg ikke falde i Forundring over alt dette, om jeg beholder min Forstand?

PRI.

PRI. Gaaer du ikke nu, Sacontalá?

SAC. Er jeg eders Underdan? jeg skal gaae, naar jeg lyfter.

DUSHM. [*Affides, i det han seer paa Sacontalá.*] Enten har hun Kierlighed for mig, som jeg for hende, eller er jeg henreven af Glæde. Hun henvender ikke sin Samtale til mig, og dog hører hun med saa megen Opmærksomhed, naar jeg taler. Hun er ikke Herre over sine egne Handlinger i min Nærværelse, og hendes Öine ere henrettede paa mig alene.

BAG SKUEPLADSEN. O fromme Eremiter, beskytter Dyrene i denne hellige Skov! Kong Dushmanta er her paa Jagt. Stövet, som reises ved Hovene af hans Heste, der knuse Smaa-Stenene saa röde som den brydende Dagning, falder, liig en Sværm af fordervelige Insecter, paa de indviede Grene, der bære eders vævede Bark-Tröier, som ere fugtige af Strömmens Vand, hvori I have badet eder.

C

DUSHM.

DUSHM. [*Affides.*] Ach! mine Betientere have, i det de følge efter mig, uforfigtigen foruroliget dette hellige Tilflugtsted.

IGIEN BAG SKUEPLADSEN. Agter eder, I Eremiter, for hiin Elephant, som nedkaster alt hvad, der forekommer den; nu flaaer den med Heflighed sin Snabel mod en høi Green, som afbryder dens Vei; og nu er den hildet i de snoede Ranker af Vratati. Hvor ere vore Helligdomme forstyrrede! hvor ere de beskyttede Hiorde adspredte! Den vilde Elephant, oprørt ved det nye Syn af en Vogn, ødelægger vore Skove.

DUSHM. [*Affides.*] Hvor meget er det mig ikke imød at fortörne de andægtige Skovboere! Ja, jeg maae gaae til dem strax.

PRI. Ædle Fremmede! vi ere forvirrede af Frygt for denne rasende Elephant. Med Deres Tilladelse vil vi derfor følge Skiul i Eremitens Hytte.

ANU. O Sacontalá, den værdige Matrone vil være meget urolig for din Skyld.

Kom.

Kom snart, at vi alle kan sætte os i Sikkerhed.

SAC. [*gaaer langsom.*] Ach! jeg kan ikke gaac for en pludselig Pine i min Side.

DUSHM. Værer ikke bange, elskværdige Jomfruer! Jeg skal drage Omforg for, at der ingen Forstyrrelse skeer i Deres hellige Lunde.

PRI. Ypperlige Fremmede! Deres Stand var os ganske ubekiendt, og De vil tilgive os, haabe vi, den Uartighed, at vi et Öieblik forfömmen de Æresbeviisninger, vi skyldte Dem; men vor ydmyge Begiering er, at De engang endnu vil giöre os den Ære at besøge os, endskiönt De er endnu ikke bleven modtaget med fuldkommen Giestfrihed.

DUSHM. De forringe Deres egen Værd. Deres Nærværelse, yndige Jomfruer, har giørt mig tilstrækkelig Ære.

SAC. O Anufuyá, min Fod er faaret af den skarpe Kant paa Cusa-Græsset, og see! nu hænger min löse Bark-Tröie fast i en Curuvaca-

Green. Hielp mig ud af denne Forvikling, og lad mig stötte mig ved dig.

[Hun gaaer ud, og seer Tid efter anden paa Dushmanta, stöttende sig ved Jomfruerne].

DUSHM. *[Sukkende.]* De ere alle gaaen; og jeg maae desværre ogsaa gaae. Hvor kort var ikke det Öieblik, jeg nød Lykfaligheden i at beskue den uforlignelige Sacontalá! Jeg vil sende mit Fölge til Byen, og opholde mig i Nærheden af denne Skov. Jeg kan i Sandhed ikke faae den söde Syssel at stirre paa hende ud af mine Tanker. Og hvormed skulde jeg ellers kunde sysselsætte dem? Mit Legeme bevæger sig fremad; men mit urolige Hierte löber tilbage til hende, liig et let Flag, der bæres paa en Stok imod Vinden, og flager i en modfat Bevægelse.

[Han gaaer ud.]

ACT

A C T II.

*Skuepladsen er en Slette med kongelige Telte
paa Grændsen af Skoven.*

MADHAVYA [*Sukkende og grædende*].

Det er en besynderlig Fornöielse! — Ak!
jeg arme Stakkel! Jeg er færdig at döe af
Træthed — Min Kongelige Ven har en ube-
gribelig Smag. — Hvad skal man troe om en
Konge, som er saa yderlig hengiven til at jage
efter unyttige fireføddede Dyr? — “Her løber
“en Antilope! — der gaaer en Vildbasse!,,
Det er vor eneste Samtale. — Endog ved Mid-
dagstid i den stærke Hede, naar ikke et Træ
i Skoven har en Skygge under sig, maae vi
blive ved at springe og dandse omkring, som
de Dyr, vi forfølge. — Ere vi tørstige? saa
have vi intet at drikke uden Vand af Bierg-
strömmene, som smager af brændte Stene og
væm-

væmmelige Blade. — Ere vi hungrige, faa maae vi graadigen fluge i os noget magert Vildt, som endog i Almindelighed er stegt paa en Pind. — Har jeg noget Öiebliks Hvile om Natten? — Min Slummer forstyrres ved Tumlen af Heste og Elephanter, eller ved Slavindernes Sönnar, som rude: “Mere Vildt, mere Vildt!,, Derpaa følger et Skrig, som giennemtrænger mit Öre. “Ud i Skoven, ud!,, — Dog er ikke dette min eneste Sorg: nye Pine lægges til Smerten af mine første Saar; thi medens vi vare komne bort fra vor Konge, som jeg efter et toffet Dyr, gik han ind, som jeg hörer, i hiint lönlige Sted, og, til min uendelige Sorg, faae en vis Pige ved Navn Sacontalá, Datter af en Eremit: fra det Öieblik höres ikke et Ord om at gaac tilbage til Staden. — Disse ulykkelige Tanker have holdt mine Öine aabne den hele Nat? — Ach! naar skal vi vende tilbage? — Jeg kan ikke fæste Öine paa min elskede Ven Dushmanta, siden han fæstede sit Hierte paa at

tage

tage en anden Kone. — [*Træder til Siden og seer stivt.*]
 O! der er han. — Hvor forandret! — Ja en
 Bue fører han, men isteden for sit Diadem bær-
 rer han en Krands af Skov-Blomster. — Han
 kommer nærmere. Jeg maae begynde mit
 Puds. — [*Han læner sig paa sin Stav.*] I denne Stil-
 ling maae jeg tage et Öiebliks Hvile. [*Höit.*]

DUSHMANTÁ, *kommer ind som ovenfor sagt.*

DUSHM. [*Affides jukkende.*] Min Dyrebareste
 er ikke saa let at vinde; dog henter mit Hierte
 nogen Tröst af den Maade, paa hvilken hun
 fyndes bevæget: fandelig, skiönt vor Kierlig-
 hed endnu ikke har naaet sit Maal, saa gaae
 dog begges Önsker ud paa vor Forening.
 [*Smilende.*] Saaledes besnære Elskerne altid paa
 en behagelig Maade dem selv, naar alle deres
 Sielekræfter ere henrettede paa Gienstanden
 for deres Önsker! — Men er jeg besnæret?
 Nei; naar hun kastede sine Öine endog paa
 hendes Selskabs-Söstre, saa funklede de af
 Öm-

Ömhed; naar hun bevægede sine yndige Arme, saa sank de ned, som smægtende af Kierlighed; naar hendes Veninde søgde at afholde hende fra at gaae bort, saa taledes hun med Ærgrelse. — Alt dette er uden Tvivl paa min Regning. — O! hvor snarfynt er ikke Kierlighed i at lægge Mærke til sine egne Fordele!

MADH. [*Staaer nedbøiet som før.*] Store Fyrste! Mine Hænder ere uskikkede til at bevæges *), og det er alene med mine Læber jeg kan fremmumle en Velsignelse over Dem. Kongen blive feierrig!

DUSHM. [*Seer paa ham og smiler.*] Hvad har gjort dig til en Kröbling, min Ven Mád-havya?

MADH. De slaaer mit Öie med Deres egen Haand, og saa spørger De, hvad der faaer det til at græde.

DUSHM.

*) Man erindre herved, at Afiateren hilser enten med opløftede Hænder og nedbøiet Hoved, eller ved at nedkaste sig til Jorden.

DUSHM. Tal forstaaelig. Jeg veed ikke, hvad du mener.

MADH. See paa hiint Vétas-Træ, der er dobbelt nedböiet i Strømmen. Behag at see, er det dets egen Skyld, at det er kroget, eller er det af Strømmens Magt?

DUSHM. Det er böiet, formoder jeg, af Vandets Fald.

MADH. Saa er jeg af Deres Majestæt.

DUSHM. Hvorledes det, Madhavya?

MADH. Sömmer det Dem, tillad mig, at forlade Deres Keiserdommes vidtlöftige Sager, og faa fortryllende en Bolig som Deres Pallads; for at leve her som en Skovboer? Kan De holde Raadsforsamling i en Skov? Jeg, som er en ærværdig Brahmen, kan nu ikke længer bruge mine Hænder og Födder, de ere komne ud af Lede ved det, jeg hele Dagen igiennem maae løbe efter Hunde og vilde Dyr. Giv mig, jeg beder Dem indstændig, Tilladelse at hvile blot en eeneste Dag.

DUSHM.

DUSHM. [*Affides.*] Saaledes beklager denne arme Stakkel sig, medens jeg, naar jeg tænker paa Canna's Datter, haver ligesaa liden Smag for Jagten, som han. Hvorledes kan jeg spænde denne Bue, og lægge Pilen paa Strengen, for at skyde efter disse skiønne Dyr, der boe i de samme Lunde, som min Elskede, og hvis Öine hente Glands fra hendes?

MADH. [*Sær, stivt paa Kongen.*] Hvad Plan ere Deres Kongelige Tanker henvendte paa? Jeg har, som jeg befinder, ikkun raabt i en Örk.

DUSHM. Jeg tænker ikke paa noget andet end at föie min gamle Vens Önsker.

MADH. [*Fuld af Glæde.*] Gid da Kongen leve længe! [*Retter sig, men lader, som han var svag.*]

DUSHM. Bie, og hör med Opmærksomhed paa mig.

MADH. Som Kongen befaler.

DUSHM. Naar du har udhvilet dig, skal jeg behöve din Hielp i en anden Sag, der ikke vil trætte dig.

MADH.

MADH. O! hvad kan det være, med mindre det er at spise Riis-Budding?

DUSHM. Du skal faae det at vide, naar Tiden kommer.

MADH. Jeg skal være glad ved at høre det.

DUSHM. [*Kalder.*] Hei! hvo er der?

KAMMERHERREN *kommer ind.*

KAM. Jeg er her til min Beherskers Befaling.

DUSHM. Raivataka, befal Generalen at komme ind.

KAM. Jed adlyder — [*Han gaaer ud, og kommer tilbage med Generalen.*] Kom snart min Herre, Kongen staaer og bier efter Dem.

GEN. [*Affides, i det han seer paa Dushmanta.*] Hvor kommer det sig, at Jagt, som Moralister ansee for en Last, skulde være en Dyd i Kongens Öine? Det er uden Tvivl Aarsagen, at vor Keiser, som stedse er beskieftiget med befværlige

lige Arbejder, og vant til den bestandige Hede, er bleven saa mager, at Solstraalerne neppe angribe ham; og han er saa høi, at han seer ned paa os smaae Folk, som en Elephant, der græsser paa et Bierg: han synes at være lutter Siel. [*Høit, i det han nærmer sig til Kongen.*] Gid vor Monark stedse blive feierrig! — Denne Skov, O Konge, er foruroliget af Rovdyr: vi see Sporene af deres uhyre Fødder i enhver Stie. — Hvad Befaling behager det Dem at give?

DUSHM. Bhadraséna, denne moraliserende Mádhavya har gjort Ende paa vor Forfriskning ved at forbyde os Jagtens Fornøielse.

GEN. [*Affides til Madhavya.*] Staae ved dine Ord, min Ven, medens jeg undersøger Kongens virkelige Tilhøielighed. — [*Høit.*] O Herre! denne Nar taler af Dovenskab. — Betænk blot Jagtens Forlystelser. Legemet, det er sandt, bliver udmagret, men det er let, og skikket til Bevægelse. Læg alene Mærke til, hvorledes de vilde Dyr af forskellige Ar-

ter

ter blive forfkielligen angrebne af Frygt og Raserie! Hvad Fornöielse kan lignedes med den, som den stolte Bueskytter har, naar hans Piil træffer Sigtet i sin Flugt? Kan Jagten med Rette kaldes Laft? Vist nok kan ingen Fornöielse lignedes med den.

MADH. [*I Vrede.*] Bort, du falske Smig-
rer! Kongen følger vist nok sin naturlige
Hang, og er at undskylde, men du, Søn af
en Slavinde, har ingen Undskyldning. —
Bort til Skoven! — Hvor jeg ønsker, du
var bleven greben af en Tiger eller gam-
mel Biörn, der streifede om for en Jakal *),
ligesom du.

DUSHM.

*) Jakal, Guldulven *Dan.*, Chacal *Fr.*, Jackal *Engl.*, skiönt
min Original bruger Shakal, canis aureus Lin. har hiem-
me i Asien og siges i Flokke af undertiden 200 Stykker
ved en skrækkelig Tuden at opjage om Natten de vilde
Dyr, som strax blive til Bytte for Löven eller Tigeren,
og medens denne mætter sig i sit Rov, staae alle disse
Jægere en Kreds om ham: see Lin. fyft. nat. — Digterens
Allegorie bliver denne: at Generalen fögde at faae Mad-
havya til at udspeide Kongens Tanker, som Rovdyrer
föger at benytte sig af Jakalen.

DUSHM. Vi have nu, Bhadrāsēna, leiret os i Nærheden af en hellig Eremitbolig, og jeg kan for nærværende Tid ikke bifalde din Lovtale over Jagten. Lad derfor i Dag de vilde Byffeloxer uforstyrred' vælte sig i det grundte Vand, eller opkaste Sandet med deres Horn, lad Antilope-Hiordene, forsamled' under den tætte Skygge, tygge Drøv uden Frygt; lad de store Vildsviin oprødde Græsgangen paa Bredden af hiin Mose, og lad dem min Bue hvile sig med nedspændt Streng.

GEN. Som vor Fyrste befaler.

DUSHM. Kald Bueskytterne tilbage, som rykkede frem foran mig, og forbyd Officiererne at komme nær denne hellige Lund. Lad dem agte sig for at opirre de Andægtige: gudfrygtige Mænd ere fortrinlige ved taalige Dyr, dog skiule de i deres Barm en brændende Lue; ligesom Carbuncles ere af Naturen kolde, naar man rörer ved dem; men om de have inddrøkket Solens Straaler, brænde de Haanden.

MADH.

MADH. Nu væk med dig, og glæd dig
over Jagtens Forlystelser !

GEN. Kongens Befalinger ere adlydte.

[*Han gaaer ud.*]

DUSHM. [*Til sine Opvartere.*] Læg bort eders
Jægerdragt; og du, Raivataca, bliv ved lidt
herfra at passe din Post.

KAM. Jeg skal adlyde. [*gaaer ud.*]

MADH. Saa ! De har gjort Skuepladsen
røddelig: ikke en Flue er bleven tilbage paa
den. Sid ned, vær saa god, paa denne Broe
af glatte Smaastene, og Skyggen af dette Træ
skal være Deres Tronhimmel: jeg vil sætte
mig hos Dem, thi jeg længes efter at vide,
hvad det er, der ikke vil trætte mig.

DUSHM. Gaae først, og sæt dig.

MADH. Kom, min Kongelige Ven.

[*De sætte sig begge under Træet.*]

DUSHM. Dine Öine, min Ven, Madha-
vya, have ikke nydt Glæde af en Gienstand,
som bedst fortjener at sees.

MADH.

MADH. Jo, vist nok; thi de have en Konge for dem.

DUSHM. Alle Mennesker ere unægteligen tilbøielige til at tænke fordeelagtig om dem selv, men jeg meende Sacontalá, den skiondeste Prydelse i disse Skove.

MADH. [*Affides.*] Jeg maae ikke nære hans Tilbøielighed. — [*Höit.*] Hvad kan De vinde ved at see hende? Hun er en Brahmens Datter, og fölgelig intet Partie for Dem!

DUSHM. Hvad! Mon Folk beskue den nye Maane med oplöftede Hænder og stirrende Öine i Haab om at faae den i Besiddelse? Men du maae vide, at Dushmanta's Hjerter er ikke fæstet paa en Gienstand, som han for evig maae mistvivle om at erholde.

MADH. Siig mig da hvorledes.

DUSHM. Hun er en Datter af en gudfrygtig Fyrste og Kriger ved en himmelsk Nymph; og da hendes Moder forlod hende paa Jorden, blev hun opfofret af Canna, ret ligesom Maliti's unge Blomster, der visne paa deres

deres hængende Stilk, men reise og aabne sig ved den skinnende Soel.

MADH. [*Leende*] Deres Længsel efter at eie denne Lødsbyepige, da De dog have Fruentimmer saa skinnende som Ædelstene i Deres Pallads, er liig den Mands Griller, der har tabt sin Smag for Dadeler, og længes efter den sure Tamarind.

DUSHM. Kiendte du hende, vilde du ikke tale saa ubefindig.

MADH. O! vist nok; alt, hvad en Konge beundrer, maae være overvættes fortryllende.

DUSHM. [*Smilende.*] Hvortil behöves en lang Beskrivelse? Naar jeg tænker paa Brahma's Magt, og paa hendes Ansigtsstræk, saa overgaaer i mine Tanker en saa skinnende Juvels Skabning alle hans övrige Værker: hun var stöbt og dannet i den Eviges Siel, som med yderste Kraft havde opvakt Begrebene om fuldkomne Skabninger, og gjorde derpaa en Forening af alle særskilte Skiönheder.

D

MADH.

MADH. Paa den Maade maae hun giøre alle smukke Fruentimmer foragtelige.

DUSHM. I Sandhed efter mine Tanker giör hun det. Endnu veed jeg ikke, hvilken lykkelig Indbygger af denne Verden vil blive Eier af denne feilfrie Skiönhed, der nu ligner en Blomst, hvis Vellugt ikke er bleven udgydet, et friskt Blad, som ingen Haand har revet fra sin Stilk; en reen Diamant, som ikke har været i Sliberens Hænder; nye Honning, hvis Södhed endnu er usmagt; eller snarere den himmelske Frugt af samlede Dyder, hvis Fuldkommenhed ikke kan modtage noget Tillæg.

MADH. Skynd Dem da, ellers vil Frugten af alle Dyder nedfalde i Haanden paa en eller anden andægtig Landboe, hvis Haar skiner af Ingudi-Olie.

DUSHM. Hun raader ikke selv; og hendes Fosterfader er fraværende.

MADH. Hvorledes viser hun sig mod Dem?

DUSHM.

DUSHM. Min Ven, Jomfruer i en Ere-
mits Huus ere naturligviis tilbageholdne: dog
faae hun ikke paa mig, som om hun önskede
at være ubemærket; derpaa smilede hun, og
förde strax en nye Materie paa Bane. Elfskovs-
guden er af Naturen uvillig til pludselig For-
ening, og hidtil hverken viser sig tilfulde eller
skiuler sig ganske i hendes Forhold imod mig.

MADH. [*Leende.*] Har hun saaledes beme-
stret sig Deres Hierte ved saa flygtigt et Syn?

DUSHM. Naar hun spaferede omkring
med sine Veninder, faae jeg hende endnu mere
tydelig, og min Lidenfkaab tog mærkeligen til.
Södt, skiönt med Usandhed, sagde hun, "Min
Fod er beskadiget af Cusa-Græssets skarpe
Kanter:,, derpaa standsede hun; men snart
vendte hun efter saa Skridt sit Ansigt tilbage,
og foregav, at de skulde hjælpe hendes vævede
Bark-Tröie ud af Indviklingen i de Grene,
hvori den virkelig ikke havde hængt sig fast.

MADH. De begyndte med Antilope-Jag-
ten, og har nu opjaget andet Vildt: det er da

nok Aarsagen, at De er bleven saa henrykt i en helliger Skov.

DUSHM. Den omtalte Forretning for dig er da denne: Du, som er en Brahmen, maae finde Udveie til endnu engang at skaffe mig Adgang til denne Dydens Friftad.

MADH. Og det Raad, som jeg giver, er dette: husk, at de er Konge.

DUSHM. Hvorledes da?

MADH. "Hei! byd Eremiterne at bringe mig den fiette Deel af deres Korn.,, Siig dette, og gaae saa ind i Lunden uden Betænkning.

DUSHM. Nei, Madhavya: de betale en ganske anden Skat; de have forladt alle denne Verdens Ædelstene og Guld, og eie langt ypperligere Rigdomme. Fyrsters Formue, som er samlet fra de fire Classer af deres Underfaatter, er forgængelig; men gudfrygtige Mænd give os Siettedelen af deres Gudfrygtigheds Frugter; Frugter som aldrig vil forgaae.

BAG SKUEPLADSEN. Lykkelige Mænd ere vi! vi have nu naaet vore Önskers Maal.

DUSHM. Ah! jeg hörer Rösten af nogle andægtige Eremiter.

KAMMERHERKEN *kommer ind.*

KAM. Kongen blive feierrig! — To unge Mænd, Sønner af en Eremit, vente ved min Post og ansøge om Adgang.

DUSHM. Bring dem ufortövet ind.

KAM. Som Kongen befaler. [*Han gaaer ud, og kommer tilbage med to Brahmenes.*] Skynd dem; kom denne Vei.

FÖRSTE BRAHM. [*Seer paa Kongen*] O hvilken Tillid indgyder ikke hans skinnende Aafsyn! — Eller kommer den maaskee fra hans Hengivenhed til Dyd og Hellighed? Hvad er Aarsagen, at min Frygt forsvinder? — Han har nu taget sin Bolig i en Skov, som forsyner os med allehaande Forlystelser; og med alle hans Anstrængelser for vor Betryggelse til-

tager

tager hans Andagt Dag fra Dag. — Den Monark, som har faaet Herredømme over sine Lidenſkaber, hans Roes opſtiger til Himmelen ſelv: begeiſtrede Barder ſynge uophörligen, “See en dydig Fyrſte!,, men hos os ſtaaer det kongelige Navn förſt: “See, blant Konger, en Viis!,,

ANDEN BRAHM. Er det, min Ven, den virkeligen dydige Dushmanta?

FÖRSTE BRAHM. Juſt ham.

ANDEN BRAHM. Det er da ikke at undres over, at han allene, hvis Arm er höi og stærk, ſom Hoved-Bommen paa hans Stadſport, beſidder den hele Jord, der ſætter en mörk Grændſe for Oceanet; eller at Swerga's Guder, ſom ſtride grumt i Kampen med de onde Magter, forkynde Seier, ſom er vunden ved hans ſpændte Bue, og ikke ved INDRA'S Tordenkile.

BEGGE. [*I det de nærme ſig.*] O Konge, bliv ſeierrig!

DUSHM.

DUSHM. [*Staaer op.*] Jeg hilfer eder begge med Ærbødighed.

BEGGE. Velsignelse være over dig!

DUSHM. [*med Ærbødighed.*] Maae jeg vide Aarsagen til dette Besøg?

FÖRSTE BRAHM. Vor Behersker lykønskes af disse Skoves andægtige Beboere, og de anraabe —

DUSHM. Hvad er deres Befaling?

FÖRSTE BRAHM. I vor aandelige Ledsa-
ger Canna's Fraværelse forstyrre nogle onde
Aander vort hellige Tilflugtssted. Værdige der-
for, ledsaget af din Vognstyrer, at tage Besid-
delse af vort Fristed, om det end ikke er mere
end i nogle faa Dage.

DUSHM. [*med Heflighed.*] Jeg er höiligen
begunstiget ved eders Indbydelse.

MADH. [*Affides.*] Fortræffelige Befordrere
af Deres Hensigt! de trække Dem ved Haare-
ne, men ikke imod Deres Villie.

DUSHM.

DUSHM. Raivataca , befal min Vognstyrer at bringe min Vogn med min Bue og Kogger.

KAM. Jeg adlyder. [Han gaaer ud.]

FÖRSTE BRAHM. Saadan Nedladenhed er vel passende for Dig, der er Alles Forförger.

ANDEN BRAHM. Saaledes udføre Puru's Efterkommere deres Pligter i at redde deres Underfaatter fra Frygt for Fare.

DUSHM. Gaae I först, hellige Mænd, jeg vil komme strax efter.

BEGGE. Vær stedse Seiervinder!

[De gaae.]

DUSHM. Skal du ikke have den Fornöielse, min Ven Madhavya, at see min Sacntalá?

MADH. I Begyndelsen skulde jeg ikke have havt noget derimod; men nu har jeg meget, siden jeg hörde fortælle om Dæmonerne.

DUSHM. O! frygt ikke! jeg er hos dig.

MADH. Og jeg haaber: De vil have Leilighed til at beskytte mig mod dem.

KAM.

KAMMERHERREN *kommer indigien.*

KAM. Gid vor Beheriker blive feierrig!
— Den kongelige Vogn er færdig, og alle
forvente Deres triumpherende Ankomst. Og-
faa Carabba, en Gefandt fra Dronning-Mode-
ren, er juſt ankommen fra Staden.

DUSHM. Er han virkelig kommen fra
den ærværdige Dronning?

KAM. Derom er ingen Tvivl.

DUSHM. Lad ham fremſtille ſig for mig.

[Kammerherren gaaer ud, og kommer tilbage
med Gefandten.]

KAM. Der ſtaaer Kongen — O Carabba,
nærme dig ham med Ærbödighed.

GESANDT. [Nedkaſter ſig paa ſit Anſigt.] Gid Kon-
gen ſtedſe blive feierrig! — Den kongelige
Moder ſender dette Budſkab —

DUSHM. Siig frem hendes Befaling.

GESANDT. Om fire Dage vil den ſædvan-
lige Faſtedag for hendes Söns lykkelige Frem-
gang blive höitideligholdt; og Kongens Nær-
værel-

værelse, [gid hans Liv blive langvarigt] vil da være nødvendig.

DUSHM. Paa den ene Side er der en Anmodning af hellige Brahmener; paa den anden en Befaling fra min agtværdige Moder: begge Pligter ere hellige, og ingen af begge maae forfømmes.

MADH. [*Leende.*] Det er at være frævende imellem begge, ligesom Kong Trifancu mellem Himmel og Jord, da de gudfrygtige Mænd sagde, "Stiig!,, og Swerga's Guder sagde, "Fald!,,

DUSHM. Sandelig jeg er meget i Forlegenhed. Min Siel er fornemmeligen urolig over de Steders Afstand, hvor begge Pligter skal efterkommes; ligesom Strømmen i en Flod deles ved Klipper midt i dens Løb. — [*Grundende.*] Ven Madhavya, min Moder opdrog dig som sin egen Søn, at du skulde være min Legebrosder, og fornøie mig i min Barndom. Du kan meget vel iagttage min Skyldighed ved Dronningens Andagt. Vend derfor tilbage til Staden,

den, og beret min Forlegenhed ved den Anmodning, jeg har faaet af disse ærværdige Skovboere.

MADH. Dertil er jeg villig; — men De kunde vel dog ikke virkeligen troe, at jeg var bange for Dæmoner!

DUSHM. Hvorledes kommer du, som er en fortreffelig Brahmen, til at være saa driftig paa eengang?

MADH. O! Jeg er nu en ung Konge.

DUSHM. Ja, vist nok; og jeg vil affende mit hele Følge for at ledsage din Höihed, medens jeg gör Ende paa Uroligheden i denne Eremitbolig.

MADH. [*bryfter sig.*] See! jeg er en regierende Fyrste.

DUSHM. [*Affides.*] Denne Hofnar af en Brahmen har et slibrigt Hoved. Han vil maa-skee röbe mit nærværende Öiemæed for Hoffets Fruentimmer; jeg maae prøve paa at forlede ham. [*Tager Madhavya ved Haanden.*] Jeg skal gaac ind i Skoven, vær vis derpaa, alene af Ærbödig-

dighed for dens gulfrygtige Beboere; og ikke af nogen Tilböielighed til en Eremit's Datter. Hvor meget er ikke jeg over en Pige, fom er opdraget blant Antiloper; en Pige, hvis Hjerter maae ftedfe blive fremmed for Kierlighed! — Denne Hiftorie fandt jeg alene paa for at moere mig.

MADH. Ja, det forftaaer fig felv, alene for at moere Dem.

DUSHM. Farvel da, min Ven; udför mit Ærende trolig, medens jeg gaaer hen — for at forfvare Eremiterne.

[*Alle gaae ud.*]

ACT

A C T III.

Skuepladsen er en Eremitbolig i en Lund.

Eremitens LÆRLING bærer indviet Græs.

LÆRL. [Grundende fuld af Forundring.] Hvor stor er ikke Dushmanta's Magt! Monarken og hans Vognstyrer kom ikke saasnart ind i Lundene, før vi jo uafbrudt fortsatte vore hellige Skikke. — Hvad Ord kan beskrive ham? Ved hans blotte Meden med en Pæl, ved den blotte Lyd af hans Buestreng, ved den blotte Hvislen af hans svingede Bue adspredte han paa eengang vore Elendigheder. Jeg vil nu overlevere til Præsterne dette Bundt friskt Cusagræs, at de kan strøe det rundt om Offerstedet. — [Seer ud bag Skuepladsen.] Ah! Priyamvadá, til hvem bringer du den Salve af Ufira-Rod og disse Vandlilie-Blade? — [lytter med megen Opmærksomhed.] Hvad siger du? — At Sacontalá er ble-

ven

ven meget upasselig af Solens Hede, og at du har tilveiebragt hende en kølende Lægedom! — Lad hende blive nøie oppasset, min Priyamvadá; thi hun er vor ærværdige Fader Canna's Öiesteen. Jeg vil beførge fra Gautami's Haand noget lægende Vand, helliget i Ceremonien kaldet Vaitána.

[*Han gaar ud.*]

DUSHMANTA *kommer ind forvirret som en Elsker.*

DUSHM. Jeg kiender ret vel Magten af hendes Andagt: at hun ikke vil tillade nogen at bortgive sig uden Canna, det veed jeg alt for vel. Dog kan mit Hierte ligesaa lidet komme tilbage til sin forrige Rolighed, som Vand kan igien stige op til den Höide, hvorfra det er faldet. — O du Elskovens Gud! hvorledes kan dine Pile være saa skarpe, da de dog ere tilspidsede med Blomster? — Ja jeg bliver Aarsagen vaer til deres Skarphed. De

ere

ere beslagne med de Luer, som Hara's Vrede har tændt, og som flamme i dette Öieblik, liig Bárava Ilden, under Bölgerne: hvorledes kunde ellers du, som var fortæret endog til Aske, endnu stedse antænde vore Sieler? Ved dig og ved Maanen, skiönt I begge synes at fortjene Tillid, blive vi Elskere bedragne. De, der elske som jeg, tilskrive dig blomsterige Pile og Maanen kölende Straaler med lige Urigtighed; thi Maanen nedkaster Ild paa dem med sine dugrige Straaler, og du tilspidser med skarpe Diamanter disse Pile, som synes befryndfede med Blomster. Dog vil denne Gud, som bærer en Fisk paa sin Bannere, og som faarer mig til Sielen, giøre mig en sand Glæde, om han dræber mig ved min Elskedes Hielp, hvis Öine ere store og skiönne som Raaens. O! mægtige Guddom, har du endog, naar jeg saaledes tilbeder dine Egenheder, ingen Medlidenhed? Din Ild, O Elskov, er oppustet til Lue ved hundrede af mine frugtesløse Tanker. Sömmer det dig at føre din Bue endog

op

op til dit Öre, at den Piil, hvormed du meder
 mod min Barm, maae give des dybere Saar?
 — Hvor kan jeg nu oplive min martrede Siel
 ved disse gudfrygtige Mænds Tilladelse, hvis
 Urolighed jeg har hævet ved at bortfende mit
 Følge? [*Sukkende*] Jeg kan ikke hente Lindring
 uden fra min Elskedes Aafyn. [*Seer op.*] Denne
 igiennemtrængende hede Middag maae ufeil-
 barligen Sacontalá og hendes Jomfruer hen-
 bringe paa Bredden af denne Ström, der er
 beskygget af Tamálas. — Ganske vist. — jeg
 vil gaee derhen — [*Gaaer omkring og seer.*] Min
 søde Veninde har uden Tvivl gaet under den-
 ne Rad unge Træer; thi jeg seer Stilkene af
 nogle Blomster, som hun formodentlig har
 samlet, endnu uforvisnede; og nogle friske
 nysplukkede Blade, som endnu dryppe Mælk.
 — [*Föler en kölig Vind.*] Ah! denne Bredde har
 en behagelig Luft! — Her kan Vinden om-
 favne mig, i det den dufter Vellugt fra Vand-
 lilierne, og köle mit af den ulegemlige Gud-
 •pflammede Bryst med de crystalklare Smaadele,
 som

som den opfanger fra Malini's Bölger. — Lykkelige Elsker! Nogensteds her i denne Lund af blomsterrige krybende Planter maae Sacontalá være; thi jeg seer i det gule Sand ved Indgangen til hiin Lövbue nogle friske Fodspor, som fortil staae lidt op, og bagtil ere nedtrykte ved Vægten af hendes sirlige Lemmer. — Jeg skal have bedre Udsigt bag dette Lövværk. —

[*Han skiuler sig og seer med vagtsomt Öie.*] Nu ere mine Öine fuldkommen tilfredsstillede — Mit Hierres Yndling med begge hendes trofaste Ledsa-gerinder hviler paa en glat Steen, beströet med Blomster. — Disse Grene vil skiule mig, medens jeg hörer deres fortryllende Samtale. —

[*Han staaer skiult, og stirrer paa dem.*]

SACONTALÁ og begge hendes Jomfruer sees.

BEGGE. [*viftende hende.*] Siig os, elskede Sacontalá, giver Köligheden af vore brede Lotos-Blades Viften dig nogen Forfriskning?

E

SAC.

SAC. [*Bedrøvet.*] Ach, hvorfor skulde ellers mine dyrebare Veninder have den Uleilighed?

[*Begge set forrigfulde paa hinanden.*]

DUSHM. [*Affides.*] Ach! hun synes meget upasselig. Hvad kan have været den ulykkelige Aarsag til saa heftig en Feber? Er det hvad mit Hierte tilfiger? Eller — [*grundende.*] Jeg er forvildet i Tvivl. — Man har anvendt Lægedom, seer jeg, af den balsamiske Ufira paa hendes Barm: hendes eneste Armbaand er giort af tynde Traade af Vandliliens Stilke, og endogfaa det hænger löst paa hendes Arm. Ja i denne Uorden selv er hun magelös skiön. — Saadanne ere de Unges Hierte! Kierlighed og Solen opflamme os ligemeget; men Sommerens brændende Hede og Hefthigheden af Ungdommens Forlystelser lede os ikke ligemeget til Lyksalighed.

PRI. [*Affides til Anusuyá.*] Bemærkede du ikke, hvorledes Sacontala's Hierte blev rört, da hun förste Gang faae vor fromme Monark? Min Mening er, at dette er den eneste Aarsag til hendes Sygdom.

ANU.

ANU. [*Affides til Priyamvada.*] Den samme Tanke er opstegen hos mig. Jeg vil spørge hende ligefrem derom. [*Höit.*] Min bedste Sacontalá, lad mig giøre dig et Spørgsmaal — Hvad har virkelig været Aarsag til din Upasselighed?

DUSHM. [*Affides.*] Hun maae nu erklære det. Ach! omendskiönt hendes Lotos-Armbaand ere skinnende som Maan-Straaler, saa seer jeg dog, de ere mærkede med sorte Pletter af indvortes Heflighed.

SAC. [*Reiser sig halvt op.*] O siig, hvad I troe, der har givet Anledning til den.

ANU. Sacontalá, vi maae nødvendigviis være uvidende, om hvad, der foregaaer i dit Hierte; men vi formode, at dit Tilfælde er det; som vi ofte have hørt tale om i Elskovs-Historier. Siig os aabenhjertig, hvad der foraarsager din Sygdom. En Læge kan, uden at vide Svaghedens Aarsag, end ikke begynde at anvende et Middel.

DUSHM. [*Affides.*] Jeg smigrer mig med samme Formodning.

SAC. [*Affides.*] Min Smerte er utaalelig: dog kan jeg ikke i et Öieblik blotte Anledningen til den.

PRI. Min ömme Veninde, Anufuyá, taler fornuftigen. Betragt Hefthigheden af din Upasselighed. Du vil hver Dag mere og mere falde af, skiönt din udmærkede Skiönhed har endnu ikke forladt dig.

DUSHM. [*Affides.*] Ganske vist. Hendes Pande er forbrændt; hendes Hoved er hældende; hendes Liv er mere smalt end tilforn; hendes Skuldre synke af Mathed; hendes Farve er bleg; hun ligner den krybende Plante Madhavi, hvis Blade ere fortörrede af en gloende Viind: dog endog under denne Forandring er hun elskværdig og fortryller min Siel.

SAC. [*Sukkende.*] Hvad kan jeg sige mere? Ak! hvorfor skulde jeg være Anledning til eders Sorg?

PRI. Just af den Aarsag, min Elskeligste, ere vi ængstelige for at vide din Hemmelighed, siden du, naar hver af os har sin Deel i din

Uro-

Urolighed, vil faa meget lettere bære din egen Deel af den.

DUSHM. [*Affides.*] Naar to Veninder, som dele hendes Sorger, faavel som hendes Glæder, faaledes anholde, faa kan hun ikke andet end blotte den skiulte Aarsag til hendes Sygdom; imidlertid er jeg, paa hvem hun første Gang faae med kiendelig Hengivenhed, fuld af ængstelig Længsel efter at høre hendes Svar.

SAC. Fra det første Öieblik, da den mangeløse Fyrste, som nu har tilveiebragt Rolighed i vor hellige Skov, mödte mit Öie —

[*Hun bryder undseligen af.*]

BEGGE. Siig frem, min elskede Scontalá!

SAC. Fra det Öieblik var min Kierlighed uforanderlig fæstet til ham — og siden den Tid er jeg nedstunken i min nærværende Afmagt.

ANU. Lykkeligviis er din Kierlighed falden paa en Mand, som er dig værdig.

PRI.

PRI. O! kunde en smuk Ström have
forladt Havet, for at flyde ind i en Söe.

DUSHM. [*glad.*] Det, som jeg var begierlig
efter at vide, har hendes egne Læber sagt.
Kierlighed var Aarsag til min Upasselighed,
og Kierlighed har helbredet den; ligesom en
Sommerdag, overhyllt med Skyer, befrier
alle Dyr for den Hede, den selv har foraar-
saget.

SAC. Om det ikke er et ubehageligt Ar-
bejde, saa beder jeg eder indstændig at udtæn-
ke et Middel, hvorved jeg kan finde Yndest
for Kongens Öine.

DUSHM. [*Affides.*] Denne Begiering forja-
ger al min Sorg, og henrykker mig endog i
min nærværende urolige Forfatning.

PRI. [*Affides til Anusuyá.*] Et Middel for hen-
de, min Veninde, vil vi neppe kunne finde.
Anstræng alle dine Sielekræfter; thi hendes
Sygdom taaler ingen Forhaling.

AND.

ANU. [*Affides til Priyamvadâ.*] Ved hvad Middel kan vi baade befordre hendes Helbredelse, og holde den hemmelig?

PRI. [*Som för.*] O! at holde det hemmeligt vil være let, men at see det snart opfyldt er næsten af uovervindelig Vanskelighed.

ANU. [*Som för.*] Hvorledes da?

PRI. Den unge Konge syndes, saa vidt jeg af hans ömme Öiekast kunde see, at være forelsket i hende fra det Öieblik, han saae hende; og man har i en Tid af saa Dage lagt Mærke til, at han er bleven bleg og mager, som om hans Lidenstkab havde længe holdt ham vaagen.

DUSHM. [*Affides.*] Saa har den. — Dette gyldne Armbaand, som er anløbet af den Lue, der fortærer mig, og som ingen Dug kan formindske, uden de Taarer, der om Natten nedströmme fra disse Öine, er atter og atter nedfaldet paa mit Haandled, og er igien blevet fat op paa min indsvundne Arm.

PRI.

PRI. [*Høit.*] Der falder mig noget ind, Anufuyá — lad os skrive et Kierlighedsbrev, som jeg vil skiule i en Blomst, og, under Paaskud af at giøre en ærbødighedsfuld Foræring, vil jeg selv overlevere den i Kongens Haand.

ANU. En fortreffelig Opfindelse! den behager mig meget; — men hvad siger vor elskede Sacontalá?

SAC. Jeg maae, min Veninde, overveie de muelige Følger af et saadant Skridt.

PRI. Tænk ligeledes paa et eller to Vers, som kan udtrykke din Elskov, og passe sig med en elskværdig Piges Caracteer, der er født af en høi Familie.

SAC. Jeg vil tænke paa dem, naar Tiden tillader det, men mit Hierte klapper af Frygt for Afslag.

DUSHM. [*Affides.*] Her i din Nærværelse staaer den høist lykkelige Mand, af hvilken du, frygtløsme Pige, er bange for Afslag. Her staaer den Mand, af hvilken du yndige Moe, frygter at forskydes, skiönt han elsker dig

dig endog til Affindighed. Den, der ſkal beſidde dig, ſkal ikke föge nogen herligere Ædelſteen; og du er den Ædelſteen, ſom jeg higer efter at beſidde.

ANU. Du forringer, min Sacontalá, dine egne uforlignelige Fortienefter. Hvilken Mand ved fuld Sands vilde vel med Soelſkierm afbøde Höftens Maanſkin, der alene kan ſtille den Feber, ſom Middagens Hede forarfagede?

SAC. [*Smilende*] Jeg er fuld af Tanker.

[*Hun grunder.*]

DUSHM. Saaledes fæſter jeg da mine Öine, uden at tillukke dem et Öieblik, paa den elſkværdige Digterinde, medens hun afmaaler Födderne af hendes Vers: hendes Pande bevæger hun yndig efter Tonefaldet, og hendes hele Udſeende tilkiendegiver lutter Fölelſe.

SAC. Jeg har udtænkt et Par Vers; men vi have ingen Skrive-Redſkaber.

PRI. Lad os höre Ordene, ſaa ſkal jeg ſkrive dem med min Negl paa dette Loto'sblad, der er blødt og grønt ſom Bryftet paa en ung

Per-

Perroquet, vi kan let tilskiære det i Skikkelse af et Brev. — Siig os Versene.

SAC. “Dit Hierte, i Sandhed, kiender
 “jeg ikke; men mit, O grumme! opvarmer
 “Elkovsguden baade Nat og Dag, og alle mine
 “Evner forene sig i Dig.,,

DUSHM. [*Springer frem og oplæser et Vers af samme
 Fodemaal.*] “Dig, O zarte Möe, Elkovsguden
 “alene opvarmer, men mig brænder han; ret
 “ligesom Dagens Stierne alene dæmper Nat-
 “blomstens Vellugt, men qvæler Maanens hele
 “Omkreds.,,

ANU. [*Seer med Glæde paa ham.*] Velkommen,
 store Konge! Frugten af min Venindes Ind-
 bildningskraft er modnet uden Forhaling.

[*Sacotalá yttreer Lyst til at staae op.*]

DUSHM. Gör Dem ingen Uleilighed.
 Disse nydelige Lemmer, der hvile paa et Blom-
 sterleie, disse Arme, hvis Lotos-Armbaand ere
 bragte i Uorden ved en fagte Trykken, og den
 söde Skabning, som den hede Middag synes
 at have forstyrret, maae ikke udmattes ved
 Ceremonier.

SAC.

SAC. [*Affides.*] O mit Hierte! kan du nu ikke endelig hvile efter al din Lidelse?

ANU. Lad vor Behersker tage et Sæde paa en Deel af den Steen, hvorpaa hun hviler.

[*Sacontalá gör lidt Plads.*]

DUSHM. [*Sætter sig.*] Priyamvadá, er ikke Deres yndige Venindes Feber lidt formindsket?

PRI. [*Smilende.*] Hun har just taget en tienlig Lægedom, og vil snart faae sin Sundhed igien. Men, O mægtige Fyrste, som jeg er yndet af Dem og af hende, saa byder mit Venkab for Sacontalá mig at udbede mig en Samtale med Dem blot nogle Öieblikke.

DUSHM. Fortreffelige Jomfrue! tal frit, og skiul intet.

PRI. Vor Behersker vil behage at höre.

DUSHM. Jeg er opmærksom.

PRI. Ved at fordrive vore gudfrygtige Eremiters Forvirring, har De opfyldt en stor Monarks Pligt.

DUSHM. O! tal lidt om andre Materier.

PRI.

PRI. Jeg maae da sige Dem, at vor dyrebare Selskabs-Söster er forelsket i Dem, og er nedkastet i sin nærværende Afmagt af den uimodstaaelige Guddom Elskov. — De alene kan redde hendes uskateerlige Liv.

DUSHM. Söde Priyamvadá, vor Kierlighed er gienfidig, men det er mig, der nyder Æren.

SAC. [*Smilende med en Blanding af Kierlighed og Fortrydelse.*] Hvorfor skulde du opholde den dydige Monark, som maae være urolig over hans lange Fraværelse fra hans Palladfes hemmelige Gemakker?

DUSHM. Dette mit Hierte, O du! som for det er af alle Ting det dyrebareste, vil ikke have anden Gienstand end dig, hvis Öine fortrylle mig ved deres forte Glands, om du alene vil tale i en mildere Tone. Jeg, som var næsten fældet ved Elskovsgudens Piil, er dræbt ved dine Ord.

ANU. [*Leende.*] Man siger, at Fyrsterne have mange Yndlings - Hustruer. De maae
der-

derfor forfikre os, at vor elskede Veninde ikke skal udsættes for Græmmelse ved vort Forhold.

DUSHM. Hvortil behöves mange Ord? Lad der være nok faa mange Fruentimmer i mit Pallads, faa vil jeg dog ikkun have to Gienstænde for min fuldkomne Höiagtelse, den havomgivne Jord, som jeg regierer, og Deres föde Veninde, som jeg elsker.

BEGGE. Al vor Bekymring er forsvunden.

[*Sacotalá stræber forgieves at skiule sin Kierlighed.*]

PRI. [*Affides til Annfnyá.*] See hvorledes vor Veninde lidt efter lidt kommer til sin Munterhed igien, som Paahönen, forkuet ved Sommerens Hede, forfriskes ved en kölig Vind og en mildfaldende Regn.

SAC. [*Til Jomfruerne.*] Tilgiv, jeg beder, at jeg har fornærmet eder med det, jeg sagde paa Skrömt: det var alene for at more eder til Erstatning for eders ömme Omforg for mig.

PRI. Det gav i Sandhed Anledning til vor alvorlige Erindring. Men det er Kongen, som maae tilgive: hvo er ellers fortörnet?

SAC.

SAC. Den store Monark, er jeg vis paa, vil undfskylde, hvad der er bleven talt baade i hans Nærværelse og Fraværelse. — [*Affides til Fomfruerne.*] formaac ham dertil, jeg beder eder indstændig.

DUSHM. [*Smilende*] Jeg vilde med Glæde tilgive enhver Fornærmelse, elskværdige Sacotalá, dersom De, som har Herredömme over mit Hierte, vilde give mig fuldkommen Plads ved Deres Side, at jeg maae hvile mig paa dette blomsterrige Leie, som er nedtrykt af Deres nydelige Lemmer.

PRI. Giv ham Plads; det vil tilfredsstille ham, og giöre ham lykkelig.

SAC. [*Lader, som hun var vreed, affides til Priyamsadá.*] Vær dog stille, du fortrædelige Pige! Driver du Spög med mig i min nærværende svage Tilstand?

ANU. [*Seer bag Skuepladsen.*] O min Priyamvadá, der löber vor unge Yndlings-Antilope vild, og vender sine Öine til alle Sider: den leder uden Tvivl efter sin Moder, som har
strei-

streifer om i den vide Skov. Jeg maae gaae, og hielpe den at föge.

PRI. Den er meget rask, og du alene vil aldrig være i Stand til at holde den paa eet Sted. Jeg maae følge dig. [Begge gaae.]

SAC. Ah! jeg kan ikke give mit Samrykke til, at I gaae langt bort: jeg skal da blive alene tilbage:

BEGGE. *[Smilende.]* Alene! med Verdens Behersker ved din Side! [De gaar nd.]

SAC. Hvorledes kunde mine Veninder begge forlade mig?

DUSHM. Söde Pige, bekymre Dem aldeles ikke derom. Er ikke jeg, som ydmyg anholder om Deres Yndest, nærværende i Deres Sted? *[Affides.]* Jeg maae bryde ud med min Heflighed. *[Höit.]* Hvorfor skulle ikke jeg, ligesom de, bruge denne Vifte af Lotos-Blade, for at opvække kölende Duft, og adsprede Deres Urolighed? Hvi skulde ikke jeg, liig dem, lægge disse Födder, der ere röde som Vandlilier, sagte i mit Skiöd, og trykke dem,

dem, O min Tryllerske, for at lindre Deres Smerte?

SAC. Jeg skulde fornærme mig selv, om jeg modtog Tieneste af en Person, der er berettiget til min Ærbødighed.

[*Hun staaer op, og gaaer langsom af Svagbed*]

DUSHM. Middagen, min Bedste, er endnu ikke forbi; og Deres føde Lemmer ere svage. Efter at have forladt det Leie, hvor friske Blomster bedækkede Deres Barm, kan De ikke vel udholde denne igiennemtrængende Hede med saa afmægtigt et Legeme.

[*Han trækker hende sagte tilbage.*]

SAC. Slip mig, o slip mig. Jeg er i Sandhed ikke min egen Herre, eller — de to Jomfruer vare alene bestemte til at holde mig med Selskab. Hvad kan jeg nu gjøre?

DUSHM. [*Affides*] Frygt for at mishage hende gör mig skamfuld.

SAC. [*Hörer hans Ord.*] Kongen kan ikke fornærme. Det er alene min ulykkelige Skiebne, som jeg anklager.

DUSHM.

DUSHM. Hvorfor skulde De anklage faa gunstig en Bestemmelse?

SAC. Hvorledes kan jeg andet end bebreide den, da den har tilladt mit Hierte at føle kierlige Indtryk, uden at have overladt mig Raadighed over mig selv.

DUSHM. [*Affides*] Man skulde troe, at det smukke Kiön, isteden for, som vi, at være plaget af Elskovsguden, beholdte Elskovsguden selv indslutter i deres Hierter, for at pine ham ved deres Forhaling. [*Sacotalá gaer ud.*] Hvor meget vil jeg da ikke mangle i at opnaae Lykfelighed?

[*Følger hende, og tager fat i Eligen af hendes Kiortel.*]

SAC. [*Vender sig tilbage.*] Sön af Puru, bevar din Fornuft, o bevar den. — Eremiterne løbe i deres Forretninger omkring paa alle Sider af Lunden.

DUSHM. O min Beherskerinde! Frygt for dem er ugrundet. Canna selv, som har faa dybe Indfigter i Loven, vil ikke hindre vor Forening. Mange Döttre af de helligste Mænd ere blevne givte ved Ceremonien Gandharva;

F

som

som endnu skeer ved Indra's Seet, og endog deres Fædre have samtykket deri — [*Seer rundt om.*] Hvad siger De, er De endnu ubøielig? Ach! saa maae jeg da reise bort.

[*Han gaaer nogle faa Skridt fra hende, og seer tilbage.*]

SAC. [*Gaaer og nogle faa Skridt, og vender sit Ansigt tilbage.*] Skiönt jeg har nægtet at føie Dem, og har alene tilstaaet Dem at tale med mig for et Öieblik, O saa lad dog ikke, Sön af Puru, Sacontalá blive fuldkommen forglemt.

DUSHM. Fortryllende Pige, skulde De end komme bort til Verdens Ender, saa vil De dog blive fæstet i dette Hierte, som Skyggen af et höit Træ forbliver hos det, endog naar Dagen er borte.

SAC. [*Affides i det hæn gaaer ud.*] Siden jeg har hört hans Forsikringer, bevæge viist nok mine Födder sig, men uden at komme frem. Jeg vil skiule mig bag disse blomstrende Curuvacas, og derfra skal jeg see Udfaldet paa hans Sindsbevægelse.

[*Hun skinler sig bag Buskene.*]

DUSHM.

DUSHM. [*Ene.*] Kan du forlade mig, elskede Sacontalá, mig, som er idel Kierlighed? Kunde du ikke have bier et eneste Öieblik længere? Blöd er din skionne Skabning, og tilkiendegiver en guddommelig Siel, dog er dit Hierte hærdet; ligesom den spæde Sirisha hænger paa en haard Stilk.

SAC. [*Affides.*] Nu har jeg virkelig tabt al Magt til at gaae bort.

DUSHM. [*Affides.*] Hvad kan jeg giøre paa dette eenfomme Sted, siden min Dyrebareste forlod det? — [*Grunder, og seer sig omkring.*] Ah! det er vel, at jeg biede med at gaae — Her ligger hendes Blomster-Armbaand, nydelig velugtende af Ufirarod, som var ströet over hendes Barm: det er faldet af hendes spæde Haandle, og er nu blevet en nye Lænke paa mit Hierte. [*Tager Armbaandet op med Ærbødighed.*]

SAC. [*Affides; seer paa sin Haand.*] Ak jeg arme! saa stor var min Afmagt, at Trævlene af Lotosstilkene, som vare bundne om min Arm, faldt til Jorden, uden at jeg mærkede det.

DUSHM. [*Affides, lægger det ind paa sit Bryst.*] O! hvor behageligt at røre ved! Fra denne din elskværdige Arms Prydelse, O min Dyrebareste, ikiönt det er uden Liv og Følelse, har din ulykkelige Elsker igien hentet Tröst — en Lykfalighed, som du nægtede at skienke.

SAC. [*Affides.*] Jeg kan ikke blive her længer. Under dette Paaskud kan jeg vende tilbage.

[*Gaaer langsom imod ham.*]

DUSHM. [*Henreven af Glæde.*] Ak! min Siels Beherskerinde, lykfaliggjör igien disse Öine. Efter al min Sorg har da den velgiörende Himmel bestemt at være mig gunstig. — Fuglen Chatac, hvis Strube var fortörret af Törst, anraabde om en Draabe Vand, og strax udgiöd en velgiörende Skye en kölende Ström i dens Neb.

SAC. Mægtige Konge, da jeg var kommen Halvveien til Hytten, blev jeg vaer, at mit Armbaand af tynde Stilke var faldet af mit Haandled, og jeg vender tilbage, fordi mit Hierte er næsten overttydet om, at De maae have

have seet og taget det. Jeg beder Dem, giv mig det tilbage, at De ikke skal udsætte baade Dem selv og mig for Eremiternes Dom.

DUSHM. Ja, paa eet Vilkaar vil jeg give det tilbage.

SAC. Paa hvad Vilkaar? Siig mig —

DUSHM. At jeg maae sætte det igien paa det Haanded, hvortil det hører.

SAC. [*Affides.*] Derimod har jeg intet at indvende. [*Hun nærmer sig til ham.*]

DUSHM. Men for at sætte det paa igien, maae vi begge sidde paa denne glatte Steen. — [*De sætte sig begge, og Dushmanta tager hende ved Haanden.*]
O mageløse Blødhed! — Denne Haand har igien faaet sin naturlige Styrke og Skiønhed, som et ungt Skud af Camalatá: — eller den ligner snarere Elfkovsguden selv, da han efter at have været fortæret af Hara's Vredes Ild, blev igien bragt til Live ved en Regn af Nectar nedstænket af de Udödelige.

SAC. [*Trykker hans Haand*] Sön af min Herre, skynd Dem at binde Armbaandet paa.

DUSHM.

DUSHM. [*Affides i Henrykkelse.*] Nu er jeg virkeligen lykkelig. — Den Talemaade, Sön af min Herre, bruges alene til en Ægtefælle. — [*Höit.*] Fortryllende Pige, Hagen paa dette Armbaand gaaer ikke lettelig lös: det maae giøres faa, at det kan passe Dem bedre.

SAC. [*Smilende.*] Som De behager.

DUSHM. [*Slipper hendes Haand.*] See, min Bædste: denne er den nye Maane, som forlod Firmamentet for at ære den höiere Skiönhed, og nedsteg paa Deres fortryllende Haandled for at flutte begge sine Horn i Skikkelse af et Armbaand.

SAC. I Sandhed, jeg seer ingen Ting, der ligner en Maane. Vinden, formoder jeg, har afryftet noget Sædstöv af Lotos-Blomsterne bag mine Örer, og det har fordunklet mit Syn.

DUSHM. [*Smilende.*] Derfor De tillader det, vil jeg blæse det vellugtende Stöv af Deres Öie.

SAC.

SAC. Det vilde være en Artighed, men jeg kan ikke betro Dem. —

DUSHM. O! frygt ikke, frygt ikke. En nye Tiener overtræder aldrig sin Frues Befaling.

SAC. Men en Tiener, der er alt for tjenstvillig, fortjener ingen Tillid.

DUSHM. [*Affides.*] Denne fortreffelige Leilighed vil jeg ikke flippe [*Prøver paa at løfte hendes hængende Hoved. Sacontalá støder ham paa Skrømt tilbage, men sidder stille.*] O Antilopöiede Pige! vær ikke bange for min Ubefkedenhed. — [*Sacontalá seer op et Öieblik, og lader derpaa sit Hoved indseelig falde. Dushmanta reiser sagte hendes Hoved.*] — Denne Læbe, hvis Sødhed er alene tænkt, men ikke prøvet, synes ved en lystfuld Sitren at forkynde mig sin Tilladelse til at stille min Tørst.

SAC. Min Herres Søn synes tilbøielig til at bryde sit Løfte.

DUSHM.

DUSHM. Elskede, jeg var bedraget ved det, at Lotos-Blomsterne laae faa nær det Öie, der ligner det i Klarhed.

[*Han blæser sagte paa hende.*]

SAC. Vel, nu feer jeg en Fyrste, der holder sit Ord, som det fömmer en kongelig Person. Men jeg er virkelig skamfuld over, at ingen Fortieneste hos mig berettiger mig til denne ömme Omforg af min Herres Sön.

DUSHM. Hvad Belönning kan jeg önske, uden den, som jeg anseer for den störste, denne Vellugt af Deres nydelige Læber?

SAC. Vil det tilfredsstille Dem?

DUSHM. Bien er tilfreds med den blotte Lugt af Vandlilien?

SAC. Om den ikke var, vilde den ikke finde noget Middel.

DUSHM. Jo, dette og dette. —

[*Kyffer hende hæftigen.*]

BAG SKUEPLADSEN. Hör! Chacravacaen kalder sin Mage paa Halini's Bredde: Natten begynder at udsprede sine Skygger.

SAC.

SAC. [*Lytter forvirret.*] O Sön af min Herre! Matronen Gautamí kommer for at spørge til mit Helbred. Skiul Dem, jeg beder Dem, bag hine Træer.

DUSHM. Jeg maae give efter for Nödvendighed.

[*Han trækker sig tilbage.*]

GAUTAMÍ *kommer ind med en Krukke
i sin Haand.*

GAUT. [*Seer ængstelig paa Sacontalá.*] Mit Barn! her er helligt Vand til dig. — Hvad! har du ingen til Selskab her uden de usynlige Guder, du som er faa meget upasselig!

SAC. Baade Priyamvadá og Anufuyá ere just gaaen ned til Floden.

GAUT. [*Bestænker hende.*] Er din Feber, mit Barn, lidet formindsket?

SAC. Ærværdige Matrone, der er en Forandring til det Bedre.

GAUT.

GAUT. Du er da ikke i nogen Fare. Gid du maae leve mange Aar! Dagen forsvinder, lad os begge følge til Hytten.

SAC. [*Affides, staaer langsom op.*] O mit Hierte! Neppe havde du begyndt at smage Lykfelighed, før Leiligheden sneeg sig bort! [*Hun gaaer saa Skridt frem, og vender tilbage til Buegangen*] O Hvelving af sammentvundne Planter, hvor mine Sorger ere blevne forjagede, dig paakalder jeg i det brændende Haab eensgang endnu at blive mere lykkelig under denne Skygge.

[*Hun gaaer ud med Gantami.*]

DUSHM. [*Kommer sukkende tilbage til Lysthuset.*] Ak! hvor ere ikke mine Önsker blevne afslkaarne! — Kunde jeg gjøre ringere end kysse min Tryllerskes Læber, skönt hendes bluefærdige Kinder vare halv bortvendte; Læber hvis Sødhed havde henrevet mig, endog naar de fremförde Afslag? — Hvor kan jeg nu gaae hen? Jeg vil opholde mig noget her i denne Buegang af krybende Planter, som er bleven bestraalet

af

af min Elskerindes Nærværelse. — [*Seer sig omkring.*] Ja, dette er hendes Sæde paa Stenen, bestrøet med Blomster, som ere trykte af hendes nydelige Lemmer. — Her ligger hendes udføgte Elfkovsbrev paa Bladet af en Vandlilie; her laae hendes Armbaand af spæde Trevler, som var faldet af hendes føde Haandle. — Skiönt denne snoede Vetafa-Hvelving nu er öde, siden min Tryllerske har forladt den, saa er jeg dog ikke i Stand til at gaae bort, saalænge mine Öine ere fæstede paa alle disse Mindesmærker af hende [*Grundende.*] Ak! hvor ufuldkommen er ikke denne Sag bleven udført af en Elsker, som mig, der med sin Elskede ved Siden, har ladet Leiligheden bortflippe. Skulde Sacontalá eensgang endnu besøge denne rolige Eenfomhed, saa skal Leiligheden ikke igien gaae bort unyttet. Ungdommens Fornöielse er af Naturen forbigarende. — Saaledes lægger mit daarlige Hierte Planer, medens det plages ved pludselig at see sin Lykfalighed afbrudt. Hvi tillod det mig

mig nogenfinde at forlade min Elskedes Nærværelse uden Virkning.

BAG SKUEPLADSEN. O Konge! i det vi begynde vor Aften-Offet, sees Skikkeller af blodtörstige Dæmoner, indhyllede i Skyer, som samles ved Dagens Bortgang, at glide hen over det hellige Arneſted, og omſprede Rædfel.

DUSHM. Frygter ikke, hellige Mænd —
Eders Konge vil beſkytte eder.

[Hasi gaaer ud.]

ACT

A C T IV.

Skuepladsen er en Slette forved Hytten.

Man bliver vaer de to Jomfruer, der samle Blomster.

ANUSUYA

O! min Priyamvadá, skiönt vor føde Veninde er bleven lykkeligen gift, efter Gandharva's Skikke, med en Brudgom, lige i Höihed og Fuldkommenhed, saa er dog, mit Hierte ikke ganske frit for Sorg; og een Tvivl foraarfager mig i Befynderlighed Uroe.

PRI. Hvad Tvivl, min Anusuyá?

ANU. Efter at vore Eremiter i Morges havde fuldendt deres mystiske Skikke, toge de taknemmeligen Afsked med vor fromme Fyrste: han er nu gaaen til sin Hovedstad, Hastinapura, hvor han er omringet af hundrede Fruentimmer i hans Palladses Lönkammer, og hvør

man

man kan tvivle, om han vil crindre sin fortryllende Brud.

PRI. I den Henseende kan Du være ganske rolig. Mænd faa vel oplærte som han, kan aldrig være Æren ganske berövede. — Vi have en anden Ting at tage i Betragtning. Naar vor Canna kommer tilbage fra sin Pilegrimsreise, og faaer at höre, hvad der er foregaaet, faa er jeg uvis, hvordan han vil modtage denne Efterretning.

ANU. Derfom du vil höre min Betænkning, faa troer jeg, han vil bifalde Ægtefælkabet.

PRI. Hvorfor troer du det?

ANU. Fordi han ikke kunde önske sig noget bedre, end at faa fuldkommen og faa ophöiet en Mand skulde tage Sacontalá ved Haanden. Du veed, det var hans Hiertes bestemte Formaal, at hun maatte blive gift efter sin Stand, og siden Himlen har gjort for ham, hvad han meest önskede at giöre, hvorledes er det da mueligt, at han kan være misfornöiet?

PRI.

PRI. Din Slutning er god; men — [*Seer paa sin Kurv.*] Min Veninde, vi have plukket et tilstrækkelig Forraad af Blomster til at strøe over Offerstedet.

ANU. Lad os samle flere til at pryde den Gudindes Templer, der har forskaffet Sacon-talá saa megen Lykke.

[*De samle begge flere Blomster.*]

BAG SKUEPLADSEN. Det er mig. — Hei!

ANU. [*Lytter.*] Jeg synes jeg hører Røsten af en Giest, der er ankommen i vor Eremit-bolig.

PRI. Lad os skynde os derhen. Sacon-talá tager sig nu lidt Hvile, men endskiönt vi kan nyde hendes Nærværelse, naar hun vaagner, saa vil dog hendes Tanker være hele Dagen borte hos hendes bortreiste Herre.

ANU. Lad det være saa, men du veed, vi skal bruge alle disse Blomster.

[*De gaae frem.*]

IGIEN BAG SKUEPLADSEN. Hvorledes? Viser du ingen Opmærksomhed mod en Giest?

Hör

Hör da min Befværgelse. — “Han paa hvem
 “du grunder, til hvem dit Hierte nu er fæstet,
 “medens du forfømmer en reen Andagts
 “Ædelsteen, der fordrer Giestfrihedens Ret,
 “skal forglemme dig, naar du næste Gang seer
 “ham, som en Mand, der er bleven ædrue
 “igien, forglemmer de Ord, han yttrede i sin
 “Drukkenskab.,,

[Begge Jomfruer see paa hinanden med Ængstelse.]

PRI. Vee mig! rædsomme Elendighed!
 Vor elskede Veninde har af blot Tankelöshed
 opbragt ved sin Skiödeslöshed en eller anden
 hellig Mand, som ventede Ærbödighed.

ANU. [Seer stift.] Det maae være faa; thi
 den vrede Durváfas er allerede paa Veien
 tilbage.

PRI. Hvo uden han har Magt, liig ra-
 fende Ild, til at fortære alt, hvad der forekom-
 mer ham? Gaae, min Anufuyá; fald for hans
 Födder og formaae ham, om mueligt, til at
 vende tilbage; imidlertid vil jeg belave Vand
 og Forfriskninger for ham.

ANU.

ANU. Jeg gaaer med Glæde.

[Hun gaaer ud.]

PRI. [Löber saa hastig, at hendes Fod glider.] Ak!
i mit ivrige Hastværk lod jeg Kurven falde,
og mine andægtige Pligter maae jeg ikke
udfætte.

[Hun samler friske Blomster.]

ANUSUYA kommer tilbage.

ANU. Hans Vrede, min Bedste, over-
gaaer alle Grændser. Hvilken Levende kunde
nu tilfredsstille ham ved de ydmygste Fodka-
stelser eller Overtalelser? dog tilsidst gav han
lidet efter.

PRI. Det Lidet er Meget for ham. —
Men siig mig, hvorledes du formildede ham
paa nogen Maade.

ANU. Da han ganske afslug mig at kom-
me tilbage, kastede jeg mig for hans Födder,
og tiltalede ham faaledes: "Hellige Vise, til-
"giv, jeg beder, en Fornærmelse af en Pige,
"som har den höieste Ærbødighed for Dem,

G

"men

“men som af Tankelöshed var uvidende om,
 “hvor ophöiet den Person var, som agtede at
 “besöge hende.,,

PRI. Hvad saa? hvad sagde han?

ANU. Han svarede saaledes: “Mit Ord
 “skal ikke kaldes tilbage; men den Fortryl-
 “lelse, som samme har opvakt, skal ganske
 “forsvinde, naar hendes Herre igien seer sin
 “Ring.,, Som han sagde dette, forsvandt han.

PRI. Vi kan nu være rolige; thi förend
 Monarken drog bort, satte han med egen
 Haand den Ring paa Sacontalás Finger, paa
 hvilken vi saae Dushmanta's Navn indgravet;
 og den vil han strax kiende igjen. Paa den
 alene vil derfor Lægedommen for vort Uheld
 beroe.

ANU. Kom, lad os nu gaae hen til
 Gudindernes Helligdomme, og anraabe deres
 Bistand.

[Begge gaae frem.]

PRI. [Stirrende.] See, min Anufuyá, hvor-
 ledes vor elskede Veninde sidder uden Bevæ-
 gelse, som et Billede, stöttende sit matte Ho-

ved

ved paa sin venstre Haand. Saa henvendt er hendes Siel paa en enkelt Gienstand, at hun ikke kan agte paa sig selv, meget mindre paa en Fremmed.

ANU. Lad den rædsomme Bevægelse, Priyamvadá, blive en Hemmelighed imellem os to: vi maae skaane vor Elskedes Følelser, da hun af Naturen tager let imod hastige Bevægelser.

PRI. Hvo vilde öse kaagende Vand paa Blomstret af en spæd Mallicá?

[Begge gaae ud.]

En af CANNA'S LÆRLINGE kommer ind.

LÆRL. Den ærværdige Canna, som er kommen tilbage fra sin Pilegrimsreise, har befalet mig at bemærke Nattens Tid, jeg maae derfor see, hvormedet der er tilbage af den. —

[Gaaer omkring, og gör sine Iagttagelser paa Himmelen.] Paa den ene Side er Maanen, som opflammer Os-hadi's Blomster, næsten nedfunken i sit vest-

lige Leie; og paa den anden sees Solen fiddende bag sin Vognstyrer, Arun, at begynde sin Bane: begges Herlighed er fynlig, baade naar de opstige, og naar de dale; og efter deres Exempel skulde Menneskene være lige stærke i Medgang og Modgang. — Maanen er nu forsvunden, og Natblomsten behager ikke mere: den efterlader alene en Erindring om dens Vellugt, og forsmægter som en öm Brud, hvis Sinerte er utaalelig i sin Elskedes Fraværelse. — Den rödladne Morgen purpurfarver Dugdraaberne paa Grenene af hine Vadari, Paafuglen afryster Sövnens og haster fra Eremiternes Hytter, der ere sammenflettede af helligt Græs; og hiin Antilope, i det den opspringer fra Offerstedet, som er præget med dens Hoved, reiser sig höit, og strækker sine takkelige Lemmer. — Hvorledes er Maanen nedfalden fra Himmelen med formindskede Straaler! Maanen som havde sat sin Fod paa Bierg-Kongen Sumeru's Hoved,

og

og havde, i det den *) adspredte Mörkets Hær, klavret op endog til Vishnu's middelpunctlige Pallads! Saaledes opstiger de store Mænd i denne Verden med yderlig Belsværlighed til Ærgierrighedens Spidse, men let og hastig nedfalde de fra den.

ANUSUYA kommer ind i dybe Tanker.

ANU. [*Affides.*] Saa stærk har Sacontalás Kierlighed været, skiönt hun var opdragen i stræng Andagt, og afskiöd sandfelige Fornöielser! hvor ubilligt var det af Kongen at forlade hende.

LÆRL. [*Affides.*] Det er nu den rette Tid at helligholde Homa; jeg maae underrette vor Lærer derom. [*Han gaaer ud.*]

ANU. Nattens Skygger ere adspredte; og jeg er neppe vaagen; men var jeg end nok saa fuld-

*) Det maae mærkes, at min engelske Original giver Solen, Maanen og Antilopen den masculine Personification *he*, der maae være antaget i Sanscrit-Sproget, da det ellers ikke bruges i det engelske Sprog uden med den feminine Personification *she*.

fuldkommen ved mine Sandser, hvad kunde jeg da nu giöre? Mine Hænder bevæge sig ikke færdigen til Morgenens sædvanlige Beskæftigelser. — Lad Lasten falde paa Elfskovsguden, paa Elfskovsguden alene, som har bragt vor Veninde i hendes nærværende Forfatning ved en Monark, der har brudt sit Ord. — Eller ere Durvasa's Besværgelser allerede fatte i Kraft? — Hvorledes kunde ellers en dydig Konge, som gjorde saa høitideligt et Löfte, have ladet saa lang Tid henfvinde uden at sende et Bud? Skal vi bringe den uheldige Ring til ham? — Eller hvad Middel kan vi udfinde, til at lindre denne uforlignelige Pige, som følger uophörlig? Og hvad Feil har hun vel begaaet? — Med al min Iver for hendes Lykke kan jeg dog ikke fatte Mod nok til at underrette vor Fader Canna om, at hun er frugtformelig. — Hvad! O hvad Skridt kan jeg da tage til at lindre hendes Bekymring? —

PRIYAMVADÁ *kommer ind.*

PRI. Kom, Anufuyá, kom snart. De ere ved at giøre de behörige Forberedelser til at føre Sacontalá til sin Brudgoms Pallads.

ANU. [*Forundret.*] Hvad siger du, min Veninde?

PRI. Hör! Jeg gik just nu til Sacontalá, og tænkte alene paa at spørge hende, om hun havde sovet vel. —

ANU. Hvad saa? O hvad saa?

PRI. Hun sad med Hovedet nedböiet paa sit Knæ, da vor Fader Canna kom ind i hendes Kammer, omfavnede og lykønskede hende. — “Mit föde Barn,” sagde han, “der
“er skeet et lykkeligt Tegn: den unge Brah-
“men, som forrettede Morgen-Offertienesten,
“var lykkelig nok, skiönt hans Ansigt var
“indhyllt i Rög-Skyer, til at lade det renfede
“Smör falde lige i Middelpunkten af den tilbe-
“delige Luc. — Siden nu min fromme Lærings
“Foretagende har havt saa heldigt et Udfald,
“saa

“faa skal mit Fosterbarn ikke længer van-
 “smægte i Sorg; og jeg har besluttet at sende
 “dig i denne Dag fra den gamle Eremit's Hytte,
 “som opdrog dig, til den Monark's Pallads,
 “som har taget dig ved Haanden.,,

ANU. Hvo fortalte Canna, hvad der
 var foregaaet i hans Fraværelse?

PRI. Da han kom ind til Stedet, hvor
 den hellige Ild flammer, hørte han en Røst
 fra Himmelen, som fremsagde guddommelige
 Toner.

ANU. [*Forfærdet.*] Ak! du forfærder mig.

PRI. Hør det himmelske Vers. — “Viid,
 “at din antagne Datter, O fromme Brahmen,
 “har af Dushmanta modtaget en Ærens Straa-
 “le, der er bestemt til at beherske Verden,
 “som Veddet Sami bliver svangert ved hem-
 “melig Ild.,,

ANU. [*Omfårner Priyamvadâ.*] Nu er jeg glad,
 min Elskede; jeg er henrykt af Glæde. Men
 — siden de have i Sinde at beröve os vor Ven-
 inde allerede i Dag, saa finder jeg, at min
 Sorg

Sorg er i det ringeste ligesaa stor som min Glæde.

PRI. O vi maae taaligen underkaste os Afskedens Smerter. Vor elskede Veninde vil nu blive lykkelig; og det maae trøste os.

ANU. Lad os nu skynde os at klæde hende i Brudedragt. Jeg har derfor allerede fyldt en Coconöds Skål, som du seer, jeg har sat fast paa et Amra-Træ, med det vellugtende Sædstöv af Nagacéfaras: tag den ned og bevar den i et friskt Lotos-Blad, medens jeg famler noget Garachana af Panden paa en hellig Koe, nogen Jord fra den indviede Plads og noget friskt Cusagræs, hvoraf jeg vil giøre en Deig, for at forsikre god Lykke.

PRI. Hiertelig gierne.

[Hun tager det Vellugtende ned — Anusuyā gaar ud.]

BAG SKUEPLADSEN. O Gautami! befal de to Misras, Sarngarava og Saradwata, at giøre sig færdige til at ledsage mit Barn Sacontalá.

PRI.

PRI. [*Lyttende.*] Spild ingen Tid, Anusuyá, spild ingen Tid. Vor Fader Canna giver allerede Befalinger til den forestaaende Reise til Hastinapura.

ANUSUYÁ kommer tilbage med Ingredientserne til hendes Tryllerie.

ANU. Jeg er her: lad os gaae, min Priyamvadá. [*De gaae frem.*]

PRI. [*Stirrende.*] Der staaer vor Sacontalá, efter at hun ved Solens Opgang har taget sit Bad, medens mange gudfrygtige Fruentimmer, som ønske hende til Lykke, bringe Kurve med helliget Korn. — Lad os skynde os hen at hilse hende.

*SACONTALÁ, GAUTAMÍ og EREMITINDER
komme ind.*

SAC. Jeg nedkaster mig for Gudinden.

GAUT. Mit Barn, du kan ikke for ofte nævne det Ord Gudinde: paa denne Maade

de vil du tilbringe din Herre stor Lykfelighed.

EREMITIND. Gid du, O kongelige Brud, maae føde en Helt!

[*Eremitinderne gaae ud.*]

BEGGE JOMFR. [*Nærmende sig til Sacontalá*] Elfskeligste Veninde, var dit Bad behageligt?

SAC. O mine Veninder, I ere velkomne; lad os sidde et Öieblik sammen.

[*De sætte sig.*]

ANU. Nu maae du være taalmodig, medens jeg binder en Fortryllelse paa dig for at befæste din Lykke.

SAC. Det er kierligt. — Meget er blevet afgjort i Dag: og den Fornöielse faaledes at være draget Omforg for af mine Veninder kommer ikke hastig igien.

[*Aftörrever sine Taarer.*]

PRI. Elfskeligste! det er ufömmeligt at græde paa en Tid, da du nærmer dig saa meget til at blive lykkelig. [*Begge Jomfruer briste i Taare, i det de paaklæde hende.*] Din deilige Skabning fortjener

tiener en rigere Pynt: denne er nu prydet med saadanne almindelige Blomster, som vi kunde faae her i Skoven.

CANNA'S LÆRLING kommer ind med kostbare Klæder.

LÆRL. Her er en fuldkommen Dragt, Gid Dronningen bære den med Held, og gid hendes Liv blive langt!

[Fruentimmerne see paa ham med Forundring.]

GAUT. Min Søn, Háríta, hvorfra kommer denne Pynt?

LÆRL. Fra vor Fader Canna's Andagt.

GAUT. Hvad mener du dermed?

LÆRL. Hör med Opmærksomhed. Den ærværdige Vise gav denne Befaling: "Bring "friske Blomster til Sacontalá af de allerskiön- "neste Træer;,, og paa eengang faaes Skov- nympherne at oplöfte deres Hænder, der kap- pedes med unge Blade i Skiönhed og Finhed. Nogle vævede en Underkiortel skinnende som

Maa-

Maanen, Lykfaligheds Forbillede; en anden trykkede Saften af Lacshá for at give hendes Fodder en udføgt rød Farve; de övrige vare beiskieftigede med at tilberede de muntreste Prydelfer, og brændende udösde de deres Gaver paa os.

PRI. [*Seer paa Sacontalá*] Saaledes gaaer det, at endog Bien, hvis Rede er inden i den hule Stamme, viser Ærbödighed mod Honningen i Loto's-Blomsten.

GAUT. Nympherne maae have faaet denne Anmodning af Gudinden for Kongens Lykke, for at forkynde de herlige Prydelfer, der skal möde i hans Pallads.

[*Sacontalá bliver undselig*]

LÆRL. Jeg maae skynde mig hen til Canna, som er gaaen ned at bade sig i Malini, og lade ham vide Skovnymphernes betydelige Godhed.

ANU. Min föde Veninde, jeg ventede ikkun lider saa skinnende en Dragt: — hvorledes skal jeg sætte den ret? — [*Betænker sig.*] O!

min

min Færdighed i at male vil komme mig til Hielp, og jeg vil anbringe Pynten efter Kunstens Regler.

SAC. Jeg veed meget vel, at den *) er dig kier.

CANNA kommer dybsindig in.

CAN. [*Affides.*] I Dag maae Sacontalá forlade os: det er besluttet; men min Siel er slagen med Smerte. — Min Tale afbrydes ved en Ström af Taare, som min Fornuft undertrykker, og driver tilbage til mit Hierte: endog mit Syn er fordunklet. — Besynderligt, at Sorgen hos en Skovboer, der har unddraget sig Menneſkers Sammenkomst, ſkulde kunne viſe ſig i ſaa høi en Grad! — O hvad Siele-Angelt maae ikke de, der ere Fædre for Familier, lide ved en Datters Affked!

[*Han gaaer omkring i dybe Tanker.*]

PRI.

*) Ogſaa Kunſten er perſonificeret i min Original, og udtrykt ved *him* ham.

PRI: Nu er din Hovedpynt, min Sacontalá, som den bør være, tag nu denne Klædning paa, som en Gave af Skovgudinder.

[Sacontalá reiser sig, og tager den paa.]

GAUT. Mit Barn, din aandelige Fader, hvis Öine flyde over af Glædens Taare, staaer her længselsfuld efter at omfavne dig. Skynd dig derfor at vise ham din Ærbødighed.

[Sacontalá bøier sig undselig for ham.]

CAN. Gid du blive elsker af din Mand, som Sarmishtra var elsket af Yayati! Gid du maae føde en Behersker over Verden, som hun fødte Puru!

GAUT. Dette, mit Barn, er ikke blot en Velsignelse, det er en Gave, virkeligen skienket.

CAN. Elskeligste! kom og gaae rundt om Offerilden med mig. — *[De følge ham alle.]* Disse Luer beskytte dig! Luer, som udspringe til deres fastsatte Bestemmelse paa det hellige Ildsted, og fortære det indviede Ved, medens de friske Blade af det mystiske Cusa
ligge

ligge spredte omkring dem! — Hemmelighedsfulde *) Luer, som bortrødde Synd ved den stigende Røg af renset Smør! — [*Sacotalá gaaer med Høitidelighed rundt om Ilden.*] Nu, min Dyrebareste, giv dig nu paa din lykkespaaende Reise [*seer sig om.*] Hvor ere Ledfagerne de to Misras?

SARNGARAVA og SARADWATA *komme ind.*

BEGGE. Hellige Vise! vi ere her.

CAN. Min Søn, Sarngarava, viis din Søster Veien.

SARN. Kom ædle Jomfruer.

[*De gaae alle.*]

CAN. Hörer o I Træer i denne hellige Skov! I Træer! i hvilke Skovgudinderne have deres Bolig, hörer og forkynder, at Sacotalá gaaer til sin viede Herres Pallads, hun som, skiönt törstig, drak ikke, förend I vare
van-

*) Sacramental fires.

vandede; hun, som af Kierlighed for eder,
 affkar ikke eet af eders friske Blade, skiönt
 hun vilde have fundet Behag i faadan en Pry-
 delse for sine Lokker, hun som fandt sin
 höieste Lyft i den Aarstid, da eders Grene ere
 beströede med Blomster!

CHOR af usynlige Skovnympher.

Held ledsage hendes Vei! gunstige Vin-
 de udsprede til hendes Forlystelse rige Blom-
 sters vellugttende Stöv! klare Vandbække,
 muntre som Lotos-Bladene, forfriske hende,
 i det hun gaaer! og skyggende Grene blive
 hendes Forfvar mod de sviende Soel-Straaler!

[Alle lytte fulde af Beundring.]

SARN. Var det Cocila's Röft, der önske-
 de Sacontalá en lykkelig Reife? — Eller er det
 Nympherne, som ere forenede med disse Sko-
 ves gudfrygtige Beboere, der igientoge den
 tonefulde Fugls Qvidren, og gjorde dens Lyk-
 önskninger til deres egne?

H

GAUT.

GAUT. Datter! Skovgudinderne, som elske deres ægte Eremiter, have tilönfket dig Held, og ere berettigede til ydmyg Taknemmelighed. [*Sacotalá gaar omkring, og böier sig for Nympherne.*]

SAC. [*Affides til Priyamvadá.*] Saa glad som jeg er, o Priyamvadá, ved den Tanke igien at see min Herres Sön, saa er jeg dog, ved at forlade denne Lund, min Barndoms Fristed, neppe i Stand til at gaae.

PRI. Du er ikke den eneste, som begræder det. — Læg Mærke til Skovens egen Sorg, nu din Afskedstid nærmer sig. — Hun-Antilopen græsser ikke meer paa det famlede Cusa-Græs; og Paahönen hörer op at dandse paa Sletten: selv Planterne i Lunden, hvis blege Blade nedfalde paa Jorden, tabe deres Styrke og Skiönhed.

SAC. Ærværdige Fader! tillad mig at tale til denne Madhavi-Kryber, hvis röde Blomster sætte hele Lunden i Blus.

CAN. Mit Barn! jeg veed, hvormeger du holder af den.

SAC.

SAC. [*Omfavnar Plante.*] O! du mæst straalende af alle opløbende Planter, modtag mine Omfavnelser, og betal dem igien med dine böielige Arme: fra denne Dag skal jeg, skiönt efter Skiebnens Bestemmelse langt borte fra dig, for evig være din. — O elskede Fader! hav samme Godhed for denne krybende Plante som jeg.

CAN. Min Dyrebareste! dine elskverdige Egenskaber have erhvervet dig en Mand, liig dig selv: dette Udfald har for din Skyld længe været den høieste Gienstand for mit Hierte, og nu da min Urolighed for dit Giftermaal er til Ende, saa vil jeg gifte din Yndlings-Plante med Brudgommen Amra, som udgyder Vellugt ved Siden af hende. — Gaae frem, mit Barn, paa din Reise!

SAC. [*Nærmer sig til de to Jomfruer.*] Søde Veninder, lad denne krybende Madhavi være en kostbar betroet Skat i eders Hænder.

ANU. og PRI. Ak! til hvis Omforg skal vi overlades?

[*De græde begge.*]

H 2

CAN.

CAN. Taare ere spildte, Anusuyá! vor Sacontalá burde snarere understøttes ved din Standhaftighed, end svækkes ved din Graad.

[*Alle gaae frem.*]

SAC. Fader! naar hiin Hun-Antilope, som nu bevæger sig langsom ved Vægten af de Unger, med hvilke den er svanger, engang faaer født, saa vær saa god at fende mig kierligen Efterretning om dens lykkelige Befrielse. — Glem det ikke.

CAN. Min Elskelige, jeg skal ikke glemme det.

SAC. [*Standser i det hun gaar.*] Ei! hvad er det, der hænger fast i Sømmen af min Kiole, og holder mig tilbage?

[*Hun vender sig om og seer.*]

CAN. Det er dit udkaarede Barn, den lille Antilope-Kalv, hvis Mund, naar Cusa-Græsslets skarpe Kanter havde faaret den, saa ofte er bleven smurt af din Haand med den lægende Ingudi-Olie, som saa ofte er bleven født af dig med en haandfuld Symaka-Korn,

og

og nu ikke vil forlade sin Beskytterindes Fodtrin.

SAC. Hvorfor græder du, ömme Anti-lope-Kalv, for mig, der maae forlade vor fælles Bolig? — Ligesom du var opdraget af mig, da du havde tabt din Moder, der døde strax efter din Födsel; saa vil min Fosterfader, naar vi ere adskilte, see dig til Gode med ængstelig Omforg. — Gaae tilbage, arme Dyr, gaae tilbage — vi maae skilles ad.

[Hun brister i Taare.]

CAN. Dine Taare, mit Barn, passe sig ikke med Omstændighederne: vi skal alle mødes igien: vær stærk: see den lige Vei for dig, og fölg den. — Naar den store Taare skjuler sig under dine skiönne Öielaage, lad da din Beslutning standse dens förste Anstrængelse for at giöre sig frie. — Paa din Reise over denne Jord, hvor Veiene ere snart höie, snart lave, og den rette Vei fielden kiendelig, maae dine Fodtrin nödvendigen blive ujevne; men Dyden vil tvinge dig til at gaae lige frem.

SARN.

SARN. Det er en ubrydelig Regl, hellige Vise, at en godmodig Mand skal ledsage en Reisende, til han træffer Overflödighed af Vand; og denne Regl har De omhyggeligen iagttaget: vi ere nu nær Bredden af en stor Dam. Giv os derfor Deres Befaling, og gaae tilbage.

CAN. Lad os hvile et Öieblik under Skyggen af dette Vata-Træ. *[De gaae alle hen til Skyggen.]* Hvad paffeligt Budskab kan jeg sende til den ædle Dushimanta? *[Han grunder.]*

ANU. *[Affides til Sacontalá]* Min elskelige Veninde, ethvert Herte i dette vort Fristed er fæstet til dig alene, og alle ere bedrövede over din Afreise. See! Fuglen Chacravaca, som kaldes af sin Mage, der er næsten skiult i Vandlilier, giver den intet Svar; men lader Trevlene af Lotosstilkene, som den havde plukket, falde af sit Neb for at stirre paa dig med ubeskrivelig Ömhed.

CAN. Min Sön, Sarngarava, husk, naar du stiller Sacontalá for Kongen, at hilse ham saaledes i mit Navn: "I det du betragter os
" Ere-

“Eremiter som fandte Dydige, men rige blot
 “paa Andagt, og i det du betragter tillige din
 “egen ophöiede Födsel, faa vedligehold din
 “Kierlighed for denne Pige, da den opkom i
 “dit Bryst uden nogen Hensigt til hendes Föd-
 “fel, og see paa hende imellem dine Hustruer
 “med samme Ömhed, som paa dem: mere kan
 “man ikke forlange, siden en særdeles Kierlig-
 “hed maae beroe paa Himmels Villie.,

SARN. Deres Budskab, ærværdige Mand, har rodfæstet sig dybt i min Hukommelse.

CAN. [*Seer kierligen paa Sacontalá.*] Nu, min Dyrebareste, ogsaa du maae have en kierlig Erindring. — Vi, som ere ydmyge Skovboere, ere dog bekiendte med den Verden, som vi have forladt.

SARN. Intet kan være den Vise ubevidst.

CAN. Hör, min Datter. — Naar du er kommen til at boe i din Mands Pallads, faa viis skyldig Ærbødighed mod ham og mod dem, som han agter: har han end andre Hustruer, faa gaae dem heller med Hengivenhed

til

til Haande, end vær deres Medbeileriske. — Skulde han mishage dig, saa lad ikke din Fortrydelse lede dig til Ulydighed. — Vær strængeligen retfærdig og upartisk i dit Forhold mod dine Betientere, og fög ikke ivrigen at föie dine egne Önsker. — Ved saadan Opførelse blive unge Fruentimmer ærede, men onde Hustruer ere en dræbende Gift for et Huus. — Hvad tænker Gautami om denne Forelæsning?

GAUT. Den er uforlignelig: — mit Barn, husk den nu vel.

CAN. Kom min elskede Pige, og omfavn til Afsked mig og dine ömme Selskabs-Söstre.

SAC. Skal Anufuyá og Priyamvadá vende tilbage til Eremitboligen?

CAN. Ogfaa de, mit Barn, maae giöre et passeligt Giftermaal, og det vilde ikke fömme sig for dem, endnu at besøge Staden; men Gautami vil ledsage dig.

SAC.

SAC. [*Omfavner hani.*] Bortfört fra min Faders Bryst, som et ungt Sandal-Træ, der er nedrevet fra Malaya's Bierge, hvor skal jeg kunne leve i en fremmed Jordbund?

CAN. Vær ikke saa ængstelig. Naar du engang bliver Moder for en Familie, og en Konges Ægtefælle, saa vil du i Sandhed undertiden lide ved de indviklede Ting, som reise sig af Rigdoms unyttige Overflod, men du vil da tænke lidet paa denne flygtige Sorg, fornemmelig naar du faaer en Søn, [og en Søn vil du faae], herlig som den opstaaende Morgenstjerne. — Vær ogsaa forvissat om, at Legemet maae til sit bestemte Öieblik nödvendigen adskilles fra Sielen, hvo kan da vise umaadelig Sorg, naar de svagere Fiedre i udvortes Forbindelser lösnes eller endog saa brydes?

SAC. [*Kaster sig for hans Födder.*] Min Fader, jeg tilkiendegiver herved min ydmyge Ærbødighed for Dem.

CAN. Fortreffelige Pige, gid min Bestræbelse for din Lykke maae heldigen fremmes.

SAC.

SAC. [*Nærmer sig til sine Selskabsfæstre.*] Kom da, mine elskede Veninder, omfavner mig paa eengang. [*De omfavne hende.*]

ANU. Min Veninde, om den dydige Monark skulde ikke strax erindre dig, faa viis ham alene den Ring, hvorpaa hans eget Navn staaer indgraveret.

SAC. [*Studser.*] Mit Herte banker ved den blotte Formodning, som du har opvakt.

PRI. Frygt ikke føde Sacontalá: Kierlighed opvækker altid Begreber om Elendighed, som fielden eller aldrig komme til Virkelighed.

SARN. Hellige Vife, Solen er stegen til en betydelig Höide: lad Dronningen hafte med sin Bortgang.

SAC. [*Omfavner Canna igien*] Naar, min Fader, naar skal jeg igien beskue dette Dydens Fristed?

CAN. Datter, naar du længe har været gift, liig denne frugtbare Jord, med den fromme Monark, og har født ham en Søn, hvis Vogn skal blive uovervindelig i Krigen, faa

faa skal din Herre overdrage Regieringens Byrde til ham, og du, med din Dushmanta skal igien föge Rolighed för din endelige Bortgang i denne elskede og hellige Lund.

GÅET. Mit Barn, den bedste Tid for vor Reise flyer hastig fra os: lad derfor din Fader vende tilbage. Gaae, ærværdige Mand, gaae tilbage til din Bolig, som hun er dömt til at være saa længe borte fra.

CAN. Söde Barn, denne Forhaling afbryder mine andægtige Pligter.

SAC. De, min Fader, vil længe opfylde dem uden Sorg; men jeg er desværre bestemt til at bære Kummer.

CAN. O! min Datter, nöd mig ikke til at forfömmе min daglige Andagt. — [*Sukkende.*] Nei, min Sorg vil ikke formindskes. — Kan den ophöre, min Elskelige, naar de Planter, der opspire frödigen af de hellige Korn, som din Haand har ströet foran min Hytte, ere mig bestandigen i Sigte? — Gaae, gid din Reise maae lykkes. [*Sacotalá gaaer bort med Gautami og de to Misras.*]

BEGGE.

BEGGE JOMFRUER. [*See vemodigen efter Sacontalá.*]
 Ak! Ak! vor Elskede er skiult af de rykke
 Træer.

CAN. Mine Börn, fiden eders Veninde er
 nu endeligen borte, saa standser eders umaade-
 lige Sorg, og følger mig. [*De gaae alle tilbage.*]

BEGGE. Hellige Fader, Lunden vil blive
 et reent Öde uden Sacontalá.

CAN. Eders Venfkap vil vist nok give
 den dette Anfeende. — [*Han gaaer omkring i dybe
 Tanker.*] Ak jeg arme! — Ja, tilfids har da mit
 fvage Sind naaet fin rette Stryke efter min Sa-
 contalá's Bortgang. — I Sandhed en Datter
 maae tidligere eller fildigere blive en anden til
 Eie; og da jeg nu har sendt hende til fin
 Herre, saa finder jeg min Siel frie og ufor-
 styrret, fom den Mands, der har tilbagegivet
 til fin Eier en uvurdeerlig-betroet Skat, fom
 han længe havde bevaret med Ængftelighed.

[*De gaae ud.*]

ACT

A C T V.

Skuepladsen er et Pallads.

En gammel KAMMERHERRER sukkende.

KAM. Ak! hvilken udlevet høi Alderdom har jeg ikke opnaaet? — Denne Stav, som jeg i Begyndelsen holdte for at udføre mine sædvanlige Forretninger i min Fyrstes lønlige Gemakker, er nu min Støtte, medens jeg afmægtig vandrer igiennem den Række af Aar, som jeg har lagt tilbage. — Jeg maae nu melde for Kongen, naar han gaaer igiennem Palladset, en Tildragelse, som angaaer ham selv; det maae ikke udsættes. [*Gaaer langsom frem.*] Hvad er det? — O! nu husker jeg det, Canna's andægtige Lærlinge ønske at faae ham i Tale. — Hvilken befunderlig Ting er det menneskelige Liv! — En gammel Mands Tænkeevner synes i eet Öieblik lyse, og strax paa eengang ere de ind-

indhyllede i Mørke, liig Luen i en Lampe, i det den gaaer ud. — [*Han gaaer og seer sig omkring.*] Der er Dushmanta, han har nu ydet sit Folk den samme Opmærksomhed som sin egen Familie, og nu søger han med et roligt Hierte et eensomt Kammer; ligesom en Elephant, Anføreren for Hiorden, efter at have græsset den hele Morgen, og været brændt af Middagsfölen, søger et kiöligt Opholdssted i den overvældende Hede. — Siden Kongen er nyligen staaet op fra sin Domstoel, og maae være træt, saa er jeg næsten bange i dette Öieblik at underrette ham, at Canna's Lærlinge ere ankomne: dog hvor skulde de, der vedligeholde Nationer, nyde Hvile? — Solen har sine skinnende Gangere forspændte til mange Timers Arbeide; Vinden blæser baade Dag og Nat; Slangernes Fyrste opholder bestandig denne Jords Tyngsel: og lige saa uophörlig er den Mands Arbeide, hvis Indtægt er en Siettedeel af sit Folks Indkomst.

[*Han gaaer omkring.*]

DUSHM.

DUSHMANTA, MADHAVYA og OPVARTERE.

DUSHM. [*Overvældet af Forretninger.*] Enhver Anföger har faaet Ret, og er gaaen lykkelig bort; men Konger, som opfyldte deres Pligter med Samvittighed, lide Uroe uden Ende. — Ængstelighed for at erhverve Herredömme foraarfager yderlig Smerte; og naar det er tryggeligen befæstet, faa udtrættes Beherskeren af Sorger for at vedligeholde Nationen, ligesom et stort Soelskierm, hvis Stok en Mand bærer i sin egen Haand, udmatter, medens det skygger ham.

BAG SKUEPLADSEN. Gid Kongen blive feierrig!

To BARDER fremsige følgende Stropher.

FÖRSTE BARDE. Du föger ikke din egen Fornöielse: nei; det er for Folket du udtrættes fra Dag til Dag. Denne Tænkemaade blev ved din Skabelse indplanteret i din Siel! Saaledes taaler et grenefuldt Træ de sviende Sol-

Solstraaler paa sit Hoved, medens dets brede Skygge stiller deres Feber, der søge Skiul under det.

ANDEN BARDE. Naar du fvinger Retfærdighedens Spiir, saa bringer du alle dem i Orden, som have afveget fra Dydens Stie: du byder Kiv at høre op: du var dannet til dit Folkes Betrygelse: din Slægt besidder vist nok betydelig Rigdom; men saa grændfeløs er din Kierlighed, at alle dine Underfaatter ere af dig betragtede som dine Slægtninge.

DUSHM. [*Lyttende,*] Den søde Poesie forfrisker mig efter den Besværlighed at aflige Domme og offentlige Befalinger.

MADH. Ja, ligesom en træt Oxe forfriskes, naar Folket siger, "Der gaaer Qvægets Herre.,,"

DUSHM. [*Smilende*] O! er du der, min Ven: lad os sætte os sammen.

[*Kongen og Madhavya sætte sig. — Bag Skuepladsen høres Musik.*]

MADH.

MADH, Hör, min kongelige Ven. —
Jeg hörer Lyden af en velstemt Vina fra hiint
Gemak, som om det var en Concert af Guder-
nes Luter. — Jeg formoder, det er Dronningen
Hansamati, der har i Sinde at lykønske Dem
med en nye Sang.

DUSHM. Vær stille, at jeg kan høre.

KAM. [*Affides*] Kongens Tanker synes hen-
vendte paa andre Ting. Jeg maae bide, til det
er ham beleiligt.

[*Gaaer hen til den ene Side.*]

SANG *bag Skuepladsen.*

“Søde Bie, som, begierlig efter at uddra-
“ge den friske Honning, var vant til at kysse
“den zarte Kant af den nysudsprungne Amra-
“Blomst, hvorledes kan du nu være tilfreds
“med Vandlilien, og forglemme den første
“Gienstand for din Kierlighed?,,

DUSHM. Denne Sang udaander ömme
Fölelser.

I

MADH,

MADH. Veed Kongen Meningen af den?
den er for dyb for mig.

DUSHM. [*Smilende*] Jeg var engang forelsket i Hanfamati, og faaer nu en Irettefættelse for min lange Fraværelse fra hende. — Min Ven Madhavya, underret Dronningen i mit Navn, at jeg föler Irettefættelsen.

MADH. Som Kongen befaler; men — [*reiser sig langsomt.*] Min Ven, De vil gribe en skarp Landse med en anden Mands Haand. Jeg kan ikke finde stor Smag i Deres Ærende til et opbragt Fruentimmer. — En Eremit kan ikke være lykkelig, för han har taget Afsked med allehaande Lidenfkaber.

DUSHM. Gaae, min kiere Ven; dit höflige Sprog vil formilde hende.

MADH. Hvilket Ærende!

[*Han gaaer.*]

DUSHM. [*Med sig selv.*] Ak! hvad gör mig saa förgmodig ved at höre blot en Sang om Fraværelse, naar jeg ikke er i Gierningen adskilt fra nogen virkelig Gienstand for min

Kier-

Kierlighed? — Maafkce den Bedrövelse, som Mænd, for Resten lykkelige, føle ved at see skiønne Skabninger og høre søde Melodier, reiser sig fra en svag Erindring af henfarnes Glæder, og Spor af Forbindelser i en forrige Tilstand af Livet.

[Han sidder takkesfuld og bedrøvet.]

KAM. [Gaaer ærbødigen imod ham.] Gid vor Behersker blive feierrig! To andægtige Mænd med nogle Fruentimmer ere hidkomne fra deres Bolig i en Skov nær de sneetækte Bierge, og bringe et Budskab fra Canna. — Kongen give sin Befaling!

DUSHM. [Formndret.] Hvad! ere gudfrygtige Eremiter ankomne i Selskab med Fruentimmer?

KAM. Ja saa er det.

DUSHM. Befal Præsten Somarata, i mit Navn, at vise dem tilbørlig Ærbødighed paa den ved Veda bestemte Maade, og byd ham at komme til mig. Jeg skal oppebie mine hellige Gæster paa et Sted, der passer sig til deres Modtagelse.

KAM. Jeg adlyder.

DUSHM. Slotsvogter! viis Veien til det hellige Ildsted.

SLOTSV. Her, o Konge, her er Veien.
— [*Han gaaer foran*] Her er Indgangen til den hellige Indhegning; og der staaer den ærværdige Koe, der skal malkes til Ofringen, glindfende af det nysbestænkte mystiske Vand. — Kongen behage at stige op.!

[*Dushmanta bliver paa Slotsvogternes Skuldre løftet op paa Offerstedet.*]

DUSHM. Hvad Budskab kan den gudfrygtige Canna have sendt mig? — Er hans Lærlinges Andagt bleven forhindret af onde Aander — eller ved nogen anden Elendighed? Eller er noget Uheld, desværre, hænder de arme Hiorde, som græsse i den hellige Skov? — Eller har Kongens Synder besmittet de krybende Blomster og Frugter, som ere plantede af kvindelige Eremiter? — Min Siel er indviklet i en Labyrinth af forvirrede Formodninger.

SLOTSV.

SLOTSV. Hvad vor Behersker forestiller sig kan umueligen være skeet, siden Eremitboligen er sat i Sikkerhed mod Ondt ved den blotte Lyd af hans Buestræng. De gudfrygtige Mænd, som Kongens Goddædighed har gjort lykkelige, ere komne, formoder jeg, for at tilkiendegive ham deres Ærbødighed.

SARNGARAVA, SARADWATA *komme ind*, og
GAUTAMI *fører* SACONTALÁ *ved Haanden: foran gaae den gamle* KAMMERHERRE og PRÆSTEN.

KAM. Denne Vei, ærværdige Fremmede; kom denne Vei.

SARN. Min Ven, Saradwata; der sidder Menneskenes Konge, som har Lykfalighed i sin Magt, og viser dog lige Ærbødighed mod alle: her bliver ingen Underfaat endog af ringeste Classe modtaget med Foragt. Men da min Siel har altid været frie for at binde sig til verdslige Ting, saa betragter jeg dette Alter,

ter, skiönt det nu er omringet af en Sværm,
blot som det bestemte Sted for den hellige Ild.

SARAD. Jeg blev ikke mindre forvirret
end du ved at komme ind i den folkerige Stad;
men nu seer jeg paa den, som en Mand, der
nyligen har badet sig i reent Vand, seer paa en
Mand, der er besmurt med Olie og Ströv,
som den Rene paa den Urene, som den Vaagne
paa den Sovende, som den frie Mand paa den
Fangne, som den Uafhængige paa Slaven.

PRÆST. Dette er Aarsagen, at Mænd
som I to, ere saa meget over andre Dödelige.

SAC. [*Bemærker et ondt Tegn.*] Ærværdige Mo-
der, jeg föler mit höire Öie zittre! hvad skal
denne ufrivillige Bevægelse betyde?

GAUT. Himlen afvende dette onde Tegn,
mit föde Barn! Gid du maac möde al muelig
Glæde!

[*De gaae frem.*]

PRÆST. [*Viser dem Kongen.*] Der, hellige
Mænd, er Folkets Beskytter, som har taget sit
Sæde, og venter paa eder. —

SARN.

SARN. Det er just, hvad vi ønskede, skönt vi ikke have nogen egen Fordeel til Öie-med. Det er altid saaledes, Træer nedböies ved Overflödigheden af deres Frugter; Skyer hænge lavt, naar de ere svangre med vederqvægende Regn; og Menneskeslægtens sande Velgiörere ophöie sig ikke af Rigdom.

SLOTSV. O Konge, de hellige Giefter staae her for Dem med blide Öiekast, der bevidne deres Hengivenhed.

DUSHM. [*Stirrer paa Sacontalá.*] Ak! hvad Fruentimmer er det, hvis Dragt skiuler den langt större Deel af hendes deilige Skabning? — Hun seer ud imellem Eremiterne som en lysegrön Knop imellem visnede og gule Blade.

SLOTSV. Det er i det ringeste klart, O Konge, at hun har en Skabning, som fortæller at sees mere tydelig. —

DUSHM. Lad hende ikke tage sit Slör af: hun synes at være frugtformelig; og en andens Kone har end ikke jeg Rettighed til at see.

SAC.

SAC. [*Affides med Haanden paa Bryftet.*] O mit Hierte, hvorfor flaaer du? — Husk Begyndelsen af din Herres Kierlighed, og vær rolig.

PRÆST. Held ledsage Kongen! De ærværdige Gæster ere blevne modtagne med den Ære, som Loven befaler; og de have nu et Budskab at overbringe fra deres aandelige Ledfager; Kongen vife dem den Yndest at høre det!

DUSHM. [*Med Ærbødighed.*] Jeg er opmærksom.

BEGGE MISRAS. [*Udstrække deres Hænder.*] Seier følge dine Bannere!

DUSHM. Jeg hilser eder begge med Ærbødighed.

BEGGE. Velsignelser være over vor Behersker!

DUSHM. Har eders Andagt gaaet uforstyrret frem?

SARN. Hvorledes skulde vore Skikke foruroliges, naar du er alle Skabningers Beskytter? Hvorledes skulde Mørket, naar den klare Soel skinner, kunne overhulle Verden?

DUSHM.

DUSHM. [*Affides.*] Det blotte Konge-Navn, kan jeg nok tænke, tilveiebringer alle verdslige Fordele! — [*Höit*] Falder da alting lykkeligen ud for den hellige Canna?

SARN. De, o Konge, som samle Andagstens Frugter, kan have Lykken i deres Magt. Han spørger først i Hengivenhed, om dine Vaaben ere heldige, og henvender sig derpaa til dig med disse Ord: —

DUSHM. Hvad er hans Befaling?

SARN. “Den Ægteskabs-Forpligtelse, som
 “gienfædig er gjort mellem dig og denne Pige,
 “min Datter, bekræfter jeg med den ömmeste
 “Höiagtelse, siden du er berömt for den meest
 “ærefulde blant Mænd, og min Sacontalá er
 “Dyden selv i menneskelig Skikkelse. Ingen
 “bespottelig Klage vil for Fremtiden blive gjort
 “imod Brahma, at han har tilladt upassende Par-
 “tier: han har nu forenet en Brud og Brudgom
 “af lige overtræffende Egenskaber. Og da hun
 “nu er frugtommelig ved dig, saa modtag
 “hende i dit Pallads, at hun i Forening med
 “dig

« dig maac opfylde de Pligter, som Religionen
« foreskriver. »,

GAUT. Store Konge, du har et blidt Aa-
fyn, og jeg önsker at henvende mig til dig
med faa Ord.

DUSHM. [*Smilende.*] Tal, ærværdige Ma-
trone!

GAUT. Hun oppebiede ikke sin aandelige
Faders Tilbagekomst; ei heller raadförde du
dig med din Familie. I to vare alene tilstede,
da eders Bryllupsfest blev helligholdt: omgaaes
nu derfor friligen med hinanden i alle andres
Fraværelse.

SAC. [*Affides.*] Hvad vil min Herre sige
dertil?

DUSHM. [*Ved sig selv ganske forvirret*] Hvilket
besynderligt Eventyr!

SAC. Ak jeg ulykkelige! hvor foragte-
lig han synes at imodtage Budskabet!

SARN. [*Affides.*] Hvad betyder dette Ud-
tryk, jeg hörde. «Hvilket besynderligt Even-
tyr? — [*Hört.*] Monark, du kiender Menne-
skers

skets Hierte. Lad en Kone end opføre sig nok
 saa fornuftig, saa vil Verden tænke ilde om hen-
 de, om hun blot lever hos sin Faders Slægt; og
 en lovlig Hustru fordrer nu, ligesom hendes
 Slægtninge bede ydmygeligen, at hun, hvad
 enten hun skal blive elsket eller ikke, maae
 henbringe sine Dage i sin Mands Bolig.

DUSHM. Hvad siger du! — Er jeg det
 Fruentimmers Mand?

SAC. [*Affiles, beængstet.*] O mit Hierte,
 din Frygt var ikke ugrundet.

SARN. Sömmer det en prægtig Fyrste at
 afvige fra Religionens og Ærens Regler, blot
 fordi han fortryder sine Forbindelser?

DUSHM. Med hvad Haab om Fremgang
 kunde denne ugrundede Fabel være bleven op-
 digtet?

SARN. [*I Vrede.*] De, som ere drukne af
 Vælde, forandre altid deres Tanker.

DUSHM. Man bebrejder mig med al for-
 megen Haardhed.

GAUT.

GAUT. [*Til Sacontalá.*] Bliv ikke skamfuld, mit søde Barn: lad mig tage din Kappe af, at Kongen kan erindre dig.

[*Hun tager Slövet af hende.*]

DUSHM. [*Affides i det han seer paa Sacontalá.*] Medens jeg endnu tvivler, om denne freilfrie Skiönhed, som her staaer fremstillet for mig, har været i en andens Eie eller ei, saa ligner jeg en Bie, der omflagrer ved Nattens Ende paa en dugrig Blomst, og i denne Sindsforfatning kan jeg hverken tage hende i Besiddelse, eller forslage hende.

SLOTSV. [*Affides til Dushmanta.*] Kongen veed selv bedst sine Rettigheder og sine Pligter: men hvo vilde være tvivlraadig, naar et Fruentimmer saa skinnende som en Ædelsteen, forskiönner hans Palladfes Gemakker?

SARN. Hvad, o Konge, skal denne besynderlige Tavshed betyde?

DUSHM. Hellige Mand! jeg har tænkt over og over, men kan ikke erindre mig, at jeg har ægtet dette Fruentimmer. Hvorledes kan

kan jeg da tilfidesætte al Agt for min krigeriske Classe, og modtage i mit Pallads et ungt Fruentimmer, som er svanger ved en anden Mand?

SAC. [*Affides.*] Ak! Vee mig — kan der være Tvivl endog om vort Ægteskab? Mit Haabs Træ, som var voxet saa frodigen, er paa engang brækket af.

SARN. Agt, at ikke den himmelskfindede Vife, der vilde have skienket dig sit uskateerlige Klenodie som en frie Gave, der du har taget som en nedrig Röver, skulde nu høre op at tænke paa dig, der er lovligen gift med hans Datter, og skulde indskrænke alle sine Tanker til hende, som din Trolöshed slaaer Haanden af.

SARAD. Bie lidt, min Sarngarava: og du, Sacontalá; tal nu ogsaa du; siden din Herre har erklæret sin Glemfomhed.

SAC. [*Affides.*] Har hans Kierlighed hørt op, til hvad Nytte kan det da være, om jeg erindrer ham om mig. — Men, om min Siel end skal udstaae Pinsel, saa skal det være saa:

Jeg

Jeg vil tale til ham: — [*Höit til Dushmanta.*] O min Mand! — [*Tier.*] Eller [ifald du endnu tvivler, om jeg med Rette kan bruge dette hellige Ord], O Sön af Puru, er det passeligt for dig, efter at du engang har været forelsket i mig i den hellige Skov, og har viist din Liden- skab i den yderste Grad, at du i Dag skulde fornægte mig med bittre Udtryk?

DUSHM. [*Holder for sine Örer.*] Den Forbry- delse være langt borte fra min Siel! — Du er bleven oplært i nogen nedrig Henfigt til at forringe mig, og lade mig nedfalde fra den Værdighed, som jeg hidtil har vedligeholdt, som en Flod, der har brudt over sine Bredde og forandret sit jevne Løb, omkafter de Træer, som kneisede höit paa dem.

SAC. Derfom du siger dette blot af Man- gel paa Erindring, faa vil jeg komme din Hu- kommelse til Hielp ved at frembringe din egen Ring, hvorpaa dit Navn er indgravet!

DUSHM. En skiön Opfindelse!

SAC.

SAC. [*Seer paa sin Finger.*] Jeg ulykkelige!
Jeg har ingen Ring.

[*Hun seer stift af Angst paa Gautami.*]

GAUT. Den uheldige Ring maae være
faldet af din Haand, mit Barn, da du tog
Vand for at øse paa dit Hoved af Sachitirt'ha's
Dam nær ved Sacravatara's Bedested.

DUSHM. [*Smilende.*] Saa övede ere Fruen-
timmerne i strax at finde Undskyldninger!

SAC. Brahma's Magt skal have Over-
haand: jeg vil endnu nævne en Omstændighed.

DUSHM. Jeg maae finde mig i at høre
Historien.

SAC. En Dag i Vetasa's Lund tog du
Vand i din Haand af dets naturlige Kar af Lo-
tos Blade. —

DUSHM. Hvad fulgde deraf?

SAC. I det Öieblik kom en lille Antilo-
pe-Kalv, hvilken jeg havde opdraget som mit
eget Barn, hen til dig, og da sagde du med
Godlidenhed: "Drik du først mit fromme
"Kid., — Den vilde ikke drikke af en Frem-
meds

meds Haand, men tog det med Kierlighed af min; da sagde du med tiltagende Varme: "Saa-
 "ledes elsker hver Skabning sit Selfkab; I ere
 "begge Skovboere og begge lige elskvær-
 "dige. „

DUSHM. Ved saadan egennyttig og hon-
 ningföd Falskhed blive Vellystiges Siele be-
 snærede!

GAUT. Agt Dem, berömmelige Fyrste,
 for at bruge haarde Udtryk. Hun var föd i
 en hellig Lund, hvor hun ikke lærde nogen
 Svig.

DUSHM. Fromme Matrone! Fruentim-
 mers Snildhed, endog naar de ere uoplærte,
 synes at bevise, at den er af et andet Slags,
 end vores. — Hvad vilde den ikke blive, om
 de fik fuldkommen Underviisning! Förend
 Hun-Cocilaerne flyve op mod Firmamentet,
 overlade de deres Eg at blive udrugede, og
 deres Unger at blive födte, til Fugle, som
 ikke ere dem beslægtede.

SAC.

SAC. [*I Vrede.*] O! du Æreløse, du maaler hele Verden efter dit eget onde Hierte. Hvilken Fyrste har nogenfinde lignet, eller vil nogenfinde ligne dig, som bærer Religionens og Dydens Kaabe, men er i Grunden en nedrig Bedrager; liig en dyb Brønd, hvis Aabning er skiult med smilende Planter!

DUSHM. [*Affides.*] Hendes ringe Opdragelse bringer hende faaledes til at tale bittert, og upasseligt for qvindelig Velanstændighed. — Hendes Aafyn er haanligt, hendes Öie funker, og hendes Tale, sammenfat af haarde Ord, skiælver i det hun udförer dem. Hendes Læbe, rød som Biba-Frugten, fittre, som om den var knebet af Frost, og hendes Öinebryne, der af Naturen ere glatte og lige, ere paa eengang uregelmæssigen sammentrukne. — Da det faaledes slog hende feil at bedaare mig med Enfoldigheds forstulte Glands, saa tager hun sin Tilflugt til Vrede, og paa engang sönderbryder Cama's Bue, som vilde have faaret mig, om hun ikke havde tilhört en anden. — [*Höit.*]

K

Dush-

Dushmanta's Hjerter, unge Qvinde, er kiendt af alle, og dit er forraadet ved din nærværende Opførelse.

SAC. [*Ironisk.*] I! Konger blive i alle Tilfælde troede paa eders Ord. I veed fuldkommen vel, hvad Ærbødighed I skyldte Dyden og Menneskeflægten, medens Fruentimmer, i hvor beskædne, i hvor dydige de end ere, veed intet, og tale intet, som er sandt. I en lykkelig Time kom jeg hid for at følge Gienstanden for min Kierlighed: i et lykkeligt Öieblik modtog jeg en Fyrstes Haand, som nedstammer fra Puru; en Fyrste, som havde vundet min Tillid ved hans honnigföde Ord, medens hans Hjerter skiulede den Dolk, der skulde giennem-bore mit.

[*Hun indbyller sit Ansigt og græder*]

SARN. Denne utaalelige Ustadighed i Kongens Tænkemaade optænder min Vrede. — For Fremtiden maae da alle være vaersomme, förend de indgaae hemmelige Forbindelser: Venfkap, hastigen sluttet, maae, naar begge
Hier.

Hiertter ikke kiende hinanden nöie, snart blive til Fiendskab.

DUSHM. Vilde du da tvinge mig til at begaae en uhyre Last, ved at stole blot paa hendes snedige Ord?

SARN. [*Foragtelig.*] Du har hört Svaret. — En magelös Piges Ord, som aldrig lærde, hvad Ubillighed var, have her ingen Tillid; medens de, hvis Lærdom bestaaer i at anklage andre, og undersöge Laster, ere de eneste Personer, som tale Sandhed!

DUSHM. O Mand af umiskiendelig Sandruhed! jeg er vist nok den, du beskriver, men hvad kunde der vindes ved at anklage din fortrolige Veninde?

SARN. Evig Elendighed.

DUSHM. Nei, Elendighed vil aldrig blive Lodden for Puru's Afkom.

SARN. Hvad nytte vore Modfigelser? Vi have, o Konge, adlydet vor Lærers Befalinger, og nu vende vi tilbage. Sacontalá er efter Loven din Hustru, enten du forskyder

eller erkiender hende; og en Mands Herredømme er Enevælde. — Gaae foran os Gautami!

[*De to Misras og Gautami gaae bort.*]

SAC. Jeg er bleven bedragen af denne troløse Mand; men vil I, mine Venner, vil I nu ogsaa forfage mig? [Følger dem.]

GAUT. [*Seer sig tilbage.*] Min Søn, Sacontalá følger os med de varmeste Bønner. Hvad kan hun giøre her hos en troløs Mand; hun som er idel Ömhed?

SARN. [*I Vrede til Sacontalá.*] Du ægteviede Kone, som fecr din Herres Feil, önsker du dig at være ganske uafhængig?

[*Sacontalá standser og skielver.*]

SARAD. Hör mig, Dronning. Derfom du er hvad Kongen erklærer dig at være, hvad Ret har du da til at klage? Men om du kender din egen Siels Reenhed, faa vil det giøre dig Ære at være opvartende Jomfrue i din Herres Pallads. Bliv derfor, hvor du er: vi maae vende tilbage til Canna.

DUSHM.

DUSHM. Bedrag hende ikke, hellige Mænd, med tomme Forventninger: Maanen aabner Natblomsten; og Solen faaer Vandlien til at blomstre; hver er indskrænket til sin egen Gienstand: og saaledes holder en dydig Mand sig fra enhver Forbindelse med en andens Hustru.

SARN. Og dog er du, o Konge, som frygter at fornærme Religion og Dyd, ikke bange for at forskyde din ægteviede Kone, under Paaskud, at Mængden af dine offentlige Forretninger har bragt dig til at glemme din private Forbindelse.

DUSHM. [*Til sin Præst.*] I Sandhed, jeg kan ikke erindre mig nogen saadan Forbindelse; og jeg spørger dig, min aandelige Raadgiver, hvilken af de to Forbrydelser der er den største, at forføge min egen Kone eller at have at bestille med en andens Kone?

PRÆST. [*Efter nogen Overveietse.*] Vi maae antage et Middel imellem begge.

DUSHM.

DUSHM. Lad mig høre min ærværdige
Ledfagers Befaling.

PRÆST. Det unge Fruentimmer kan boe
i mit Huus, til hun er forløst.

DUSHM. I hvad Hensigt?

PRÆST. Vise Stiernctydere have forsi-
kret Kongen, at han vil blive Fader til en be-
rømmelig Fyrste, hvis Herredømme skal stræk-
ke sig til de vestlige og østlige Have: derfor
nu den hellige Mands Datter skal føde en Søn,
hvis Hænder og Födder bære Mærke af ud-
strakt Vælde, saa vil jeg vise hende Ærbødig-
hed som min Dronning, og lede hende til de
kongelige Værelser; hvis ikke, saa skal hun,
i tilbørlig Tid vende tilbage til sin Fader.

DUSHM. Det skee, som du finder pas-
sende!

PRÆST. [*Til Sacontalá*] Kom denne Vei, min
Datter, følg mig.

SAC. O Jord, milde Gudinde, giv mig
et Sted inden i din Barm!

[*Hun*

[Hun gaar grædendes ud med Præsten, medens de to
 Misras gaae en anden Vei ud med Gantami! —
 Dushmanta staaer henrykt i Forundring over Sa-
 contela's Skönhed, men endnu indkyller Besvær-
 gelsen hans Hukommelse i dunkle Skyer.]

BAG SKUEPLADSEN. O underfulde Begi-
 venhed!

DUSHM. [Lyttende.] Hvad kan være hæudet?

PRÆSTEN *kommer tilbage.*

PRÆST. Hör, o Konge, den forfærde-
 lige Begivenhed. Da Canna's Lærlinge vare
 afreiste, og Sacontalá grædende og med ud-
 strakte Arme bejamrede sin Skiebne, saa —

DUSHM. Hvad saa?

PRÆST. Saaes et lysende Legeme i kvin-
 delig Skikkelse at nedstige nær ved Apfarastir-
 t'ha, hvor Himmelens Nympher blive dyrke-
 de; pludselig opsnappede det hende i sin Favn,
 og forsvandt.

[Alle rise sig forfærdede.]

DUSHM. Jeg havde fra Begyndelsen af
 Mistanke om noget Koglerie. — Sagen er for-
 bi:

bi; og det er unödvendigt at tænke mere derpaa. — Sæt dit Sind i Rølighed.

PRÆST. Kongen blive feierrig!

[Han gaar ud.]

DUSHM. Kammerherre! jeg er forfærdelig udmattet; og du Slotsvogter! gaae foran mig til et Sted, hvor jeg kan söge Hvile.

SLOSTV. Denne Vei; Kongen behage at komme denne Vei!

DUSHM. [Ved sig selv, i det han gaar.] Med al min Umage kan jeg ikke erindre mig at have ægtet Eremitens Datter; dog er mit Hierte i saadan en Bevægelse, at det næsten faar mig til at troe hendes Fortælling.

[Alle gaae ud.]

ACT

A C T VI.

Skuepladsen en Gade.

En Politie-Superintendent med to Betiente, som lede en Mand med bundne Hænder.

FÖRSTE BET. [*I det han slaaer Arrestanten.*] Tag du det, Cumbhilaca, om ellers Cumbhilaca er dit Navn; og siig os nu, hvor du fik denne glimrende Ring med den store Ædelsteen, hvorpaa Kongens Navn staaer indgravet.

CUMBH. [*Skietvende.*] Skaan mig, jeg beder Eders Velbaarnheder, skaan mig: jeg er ikke skyldig i saa stor en Last, som De troe.

FÖRSTE BET. O du anseelige Brahmen, fik du den af Kongen som en Belønning for en betydelig Fortieneste?

CUMBH. Hör mig bare: jeg er en stakels Fisker, der boer i Sacravatara. —

AND.

AND. BET. Spurgde vi, du Tyv, om din Rode eiler din Boepæl?

SUPER. O Suchaca, lad Staklen fortælle sin egen Historie. — Nu siig reent ud, du Skurk!

FÖRST. BET. Hörer du? Giör som Herren befaler.

CUMBH. Jeg er en Mand, der underholder min Familie med at fange Fisk i Garn, eller paa Krog eller og paa mange andre Maader.

SUPER. [*Lacr.*] En dydig Maade at fortjene sit Bröd paa.

CUMBH. Laft mig ikke for det, Herre. Vore Forfædres Haandtering, i hvor ringe den end er, maae man ikke slaae Vrag paa; og en Mand, som slagter Dyr for at fælde, kan have et ömt Hierte, endskiönt hans Handling er grufom.

SUPER. Nu videre, nu videre.

CUMBH. Da jeg en Dag havde fanget en stor Rohita Fisk, og skar den op, fandt jeg denne glimrende Ring i dens Mave; men da
jeg

jeg bød den tilfals, blev jeg greben af Eders Velbaarnheder. Saavidt er jeg alene skyldig i at have taget Ringen. Vil I da blive ved at slaae og banke mig til Döde?

SUPER. [*Lygter til Ringen.*] Det er vist, Jaluca, at denne Ædelsteen har været i en Fiskes Liv. Sagen fordrer Overveielse; og jeg vil melde det til nogen af Kongens Hoffolk.

BEGGE BET. Gaae til, du Lommetyv.

[*De gaae frem.*]

SUPER. Bliv her, Suchaca, ved denne store Stadsport, og biev efter mig, medens jeg taler med nogle af Slotsbetientene.

BEGGE BET. Gaae Rajayusta. Gid Kongen være dig gunstig!

[*Superintendentens gaacr ud.*]

FÖRSTE BET. Ja! Adgang til Konger kan man alene faae, naar de ikke have andet at bestille.

AND. BET. Enden af mine Fingere kløe, min kiere Jaluca, efter at slaae denne Lommetyv ihjel.

CUMBH.

CUMBH. I vilde da aflive en uskyldig Mand.

FÖRSTE BET. [*Seer sig om.*] Her kommer vores Herre. Kongen har været hastig i at afgive sin Beslutning. Nu, Cumbhilaca, enten vil du nu komme til at see dine Kammerater igien, eller du vil blive til Føde for Schakaler og Rovfugle.

SUPERINTENDENTEN.

SUPER. Lad Fiskermanden strax —

CUMBH. [*I Angest.*] O! jeg er Dödsens.

SUPER. — blive lös — Heida! sæt ham paa frie Fod. Kongen siger, at han veed, han er uskyldig, og at hans Beretning er sand.

AND. BET. Som Herren befaler. — Staklen er sluppen tilbage fra Yama's Bolig, som han ilede til.

[*Løser Fiskermanden.*]

CUMBH. [*Bukkende.*] Naadige Herre, jeg skylder Deres Godhed mit Liv.

SUPER.

SUPER. Staae op min Kiere! og glæd dig over at høre, at Kongen skienker dig en Sum Penge af Ringens fulde Værdie: det er en Formue for en Mand af din Stand.

[Giver ham Pengene.]

CUMBH. [I Henrykkelse] Jeg er henreven af Glæde.

FÖRSTE BET. Denne Omlöber synes at være nedtagen fra Kagen, og sat paa Ryggen af en Parade-Elephant.

AND. BET. Kongen maae formodentligen holde meget af sin Ædelsteen.

SUPER. Ikke for dens indvortes Værd; men jeg giettede Aarsagen til hans overvætted Glæde, da han faae den.

BEGGE BET. Hvad kunde den da være?

SUPER. Jeg formodede, at den opvakde Erindringen hos ham om en Person, som har Sted i hans Hierte; thi ihvorvel han har af Naturen megen Sindsstyrke, saa var han dog fra det Öieblik, han faae Ringen, i nogle Minuter i en forfærdelig Bevægelse.

AND.

AND. BET. Herren har da giort Kongen
en overmaade stor Fornöielse.

FÖRSTE BET. Ja, og det ved Hielp af
denne Fiskefanger. [Seer bittert paa ham.]

CUMBH. Vær ikke vreed — Det Halve
af Pengene skal deles imellem Eder at kiöbe
Viin for.

FÖRSTE BET. O nu er du en elskværdig
Ven — God Viin er det kierefte, vi kan faae. —
Lad os gaae sammen hen til Viinhandlerens.

[De gaae ud.]

Skuepladsen er Sletshaven.

Nymphen MISRACESI sees i Luften.

MISRAC. Min förste Forretning gik rig-
tig for sig, da jeg gik ned at bade mig i Nym-
phens Dam; og nu maae jeg see med mine egne
Öine, hvor forförget den dydige Konge er. —
Sacontalá ligger meget paa dette Hierte, fordi
hun er en Datter af min elskelige Menaca, der

over-

overdrog mig begge disse Commisfioner. —
 [Hun seer sig omkring.] Ak! paa en faa glædelig Dag
 synes Monarkens hele Huus nedtrykt af en
 eller anden nye Sorg. — Ved at bruge min
 overnaturlige Magt kunde jeg vide, hvad der
 er foregaaet, men jeg maae vise Agtelse for
 Menaca's Önsker. Jeg vil derfor skiule mig
 imellem disse Planter, og uden at være synlig
 lægge Mærke til hvad der er foregaaet.

[Hun stiger ned og tager sit Sted.]

To JOMFRUER *Elskovsgudens Ledsagerinder.*

FÖRSTE JOMF. [Seer paa en Amra-Blomst.] Denne
 Amra's Blomster, bölgende paa den grønne
 Stilk, ere friske og lette som Aanden af denne
 Foraarsmaaned. Jeg maae forære Gudinden
 Reti en Kurvfuld af dem.

AND. JOMF. Hvad, min Parabhrítica, vil
 du da allene giøre Foræring af dem?

FÖRSTE JOMF. O min Veninde Madhu-
 carica! naar en Hun-Cocilá, som mit Navn
 bety-

betyder, seer en blomstrende Amra, saa bliver hun henrykt, og forglemmer sig selv.

AND. JOMF. [*Henrykt.*] Hvad! er Södhedens Aarstid virkeligen kommen igien?

FÖRSTE JOMF. Ja; den Aarstid, da vi ikke maae fynge om andet end Viin og Elfkov.

AND. JOMF. Hielp mig da, medens jeg kryber op i det Træ, og beröver det fine vel-lugtende Ædelstene, hvilke vi vil bringe som et Offer til Cáma.

FÖRSTE JOMF. Naar jeg hjælper, maae jeg have Halvdelen af den Belønning, som Guden vil skienke.

AND. JOMF. Det forstaaer sig, om vi end ikke forud vare blevne enige om det. Vi ere ikkun een Siel, det vced du, omendskiönt Brahma har givet den to Legemer. — [*Hun kryber op, og samler Blomster.*] Ak! Knoppene ere neppe aabnede. — Her er een lidt oplukket; den udgyder en fortryllende Vellugt. — [*Tager en haandfuld Knoppe.*] Denne Plante er helliger til Guden, der bærer en Fisk i sin Banner. O

föde

søde Blomst, som jeg nu indvier, du fortjener vel at sættes paa Spidsen af Camadeva's flette Piil, nu da han griber sin Bue for at giennem-bore Myriader Hierter.

[Hun kaster en Blomst ned.]

Den gamle KAMMERHERRE.

KAM. [Vreder] Lad være at brække disse halvaabne Knoppe: der vil ingen Jubelfest blive i Aar; vor Konge har forbudet det.

BEGGE JOMF. O! tilgiv os. Vi vidste i Sandhed ikke af noget Forbud.

KAM. I vidste det ikke! Endog Træerne, som vare prydede med Vaaren, og Fuglene, som satte sig paa dem, tage Deel i vor Monarks Sorg. Det er Aarsagen, at disse Knoppe, som længe have viist sig, endnu ikke udgyde deres befrugtende Støv; og at Curavaca-Blomsten, skönt fuldkommen i Dannelsen, forbliver indhyllet i sit tillukte Blomsterdække *);

me-

*) Chalice, calyx.

medens Cócila's Stemme, da dog den kolde Dug falder ikke mere, er indsluttet i dens Strube; og selv Smara, Forlystelsens Gud, sætter den halvuddragne Piil tilbage i sit Kogger.

MISR. [*Affides.*] Vist nok er Kongen bestandig og omhierttet.

FÖRSTE JOMF. For faa Dage siden affendte Mitravafu, Statholderen af vor Provinds, os for at kysse Kongens Födder, og vi ere hidkomne for at pryde hans Lunde og Haver med allehaande Sindbilleder: dette er Aarsagen, at vi intet have hört af hans Forbud.

KAM. Agt eder nu for at gientage eders Forbrydelse.

AND. JOMF. At adlyde vores Herre vil vist nok være Glæde; men om det maa være os tilladt at höre Tildragelsen, faa vær faa gunstig at fortælle os, hvad der har bevæget vor Behersker til at forbyde os den sædvanlige Höitidsfest.

MSIR,

MISR. [*Affides.*] Konger holde i Almindelighed meget af muntre Fornöielser; og der maae være en betydelig Aarsag til Forbudet.

KAM. [*Affides.*] Sagen er offentlig: hvorfor skulde jeg ikke fyldestgiøre dem? — [*Höit.*] Er ikke Tidenden om Sacontalá's förgelige Bortgang kommen eder for Öre?

FÖRSTE JOMF. Af Statholderen hörde vi hendes Tildragelser faa vidt som til Synet af den uheldige Ring.

KAM. Jeg har da ikke meget at lægge til. — Da Kongen ved at see sin Ædelsteen, var kommen til sin Hukommelse igien, raabde han strax: "Ja den magelöse Sacontalá er min
"lovlige Hustru, og da jeg forskiöd hende,
"havde jeg tabt min Fornuft., — Han viisde de stærkeste Kiendetegn paa yderlig Sorg og Fortrydelse; og fra det Öieblik har han afskyet Livets Fornöielser. Ikke mere anspænder han nu fra Dag til Dag sine höie Naturgaver til sit Folks Vel: han forlænger sine Nætter uden at tillukke sine Öine kastende sig uophörlig

paa Kanten af sit Leie; og naar han staaer op, taler han ikke een sammenhængende Mening, men tager Feil af Fruentimmernes Navne i hans Gemakker, og af Forvirring kalder enhver af dem Sacontalá: derpaa fætter han sig bluendes ned, med Hovedet langs nedböiet paa sine Knæe.

MISR. [*Affides.*] Dette er mig kiert, meget kiert.

KAM. Paa Grund af den dybe Sorg, som nu hersker i hans Hierte, er Vaarens Jubelfest bleven forbuden.

BEGGE JOMF. Forbudet er meget passende.

BAG SKUEPLADSEN. Gör Plads! Kongen gaaer her igiennem.

KAM. [*Lytter.*] Her kommer Monarken: gaaer derfor bort, Jomfruer, til eders egen Provinds.

[*De gaae.*]

DUSHM.

DUSHMANTA *kommer ind i Bodfærdigheds
Dragt, foran gaaer en STATSVOGTER, og
efter ham MADHAVYA.*

KAM. [*Stirrende paa Kongen.*] Ak! hvor majestætiske ere ædle Skabninger i enhver Dragt! — Vor Fyrste er endog i Sorgens Kappe en ærværdig Gienstand. — Skiönt han har forkastet Fornöielse, Prydelse og Forretninger, skiönt han bliver faa mager, at hans gyldne Armbaand nedfalder löst endog til hans Haandle; skiönt hans Læber ere forbrændte af hans Sukkes Hede, og hans Öjne staae stivt aabne af langvarig Sorg og Mangel paa Sövn, faa blændes jeg dog af den Dydens Glands, der straalet i hans Aafyn, liig en fint fleben Demant.

MISR. [*Affides stirrende paa Dushmanta.*] Det er ikke uden gyldig Aarsag, at min elskede Santalá, skiönt forsmædet og forskudt, er dybt nedtrykt af Sorg over hendes Fraværelse fra denne unge Mand.

DUSHM.

DUSHM. [*Gaaer langsom frem i dybe Betragtninger.*] Da min Dyrebareste med Antilopens Öine vilde have erindret mig om vor Kierlighed, var jeg sikkert i Slummer; men den yderste Elendighed har vækker mig.

MISR. [*Affides.*] Den indtagende Pige vil tilsidst blive lykkelig.

MADH. [*Affides.*] Denne vor Monark er nu igien henreven af Kierlighedens Ström; og jeg veed neppe noget Middel for hans Sygdom.

KAM. [*Nærmer sig til Kongen.*] Kongen blive feierrig! Han behage at tage i Öie hiin smukke Lund, disse kølige Gange og denne blomsterrige Have; hvor han med Fryd kan hvile sig paa Forlystelsens Bredde.

DUSHM. [*Hörer ham ikke.*] Statsvogter! meld den første Minister i mit Navn, at da jeg har besluttet at være længe borte fra Staden, saa har jeg i Sinde for nogen Tid ikke at sidde i Domhuset; men lad ham skrive og affende til mig alle de Sager, som kan forekomme imellem mine Underfaatter.

STATSV.

STATSV. Som Kongen befaler.

[Han gaar ud.]

DUSHM. [Til Kammerherren.] Og du, Parvatarayana, forföm ikke din fastsatte Forretning.

KAM. Nei langt fra.

MADH. Du har ikke ladet en Flue blive tilbage i Haven. — Fornöi dig nu i denne Eensomhed, der synes oplivet ved Afskeden af den dugrige Aarstid.

DUSHM. O Madhavya, naar Folk, som ere anklagede for store Forbrydelser, befindes ganske uskyldige, see da, hvorledes deres Anklagere blive straffede! Affindighed tillukde min Erindring om min forrige Kierlighed for den Vifes Datter, og nu har den Hiertefödde Gud, der finder Glæde i at forarsage Smerte, befastet sin Buestræng med en nye Piil, som er tilspidset med Blomsten af en Amra. — Nu da den uheldige Ring har givet mig min Hukommelse tilbage, see nu begræder jeg med angerfulde Taare Tabet af min Elskeligste, endog naar Vaarens Ankomst fylder alle andres Hierter med Fryd.

MADH.

MADH. Vær rolig, min Ven, medens jeg brækker Elfskovsgudens Pile med min Stav.

[Han nedslaaer nogle Blomster af et Amra-Træ.]

DUSHM. [Grundende] Ja jeg erkiender Brähma's høieste Magt [Til Madhavya] Hvor skal jeg nu sætte mig, min Ven, og opmuntre mit Öie ved de spæde Buske, som have en liden Lighed med Sacontalá's Skabning?

MADH. De vil snart see den duelige Malerske, som De underrettede om, at De vilde henbringe Formiddagen i hiin Buegang af Madhavi-Krybere, og hun vil bringe Dronningens Billede, som De befalede hende at male.

DUSHM. Min Siel vil forlyfte sig endog i hendes Billede. — Viis mig Veien til Buegangen.

MADH. Her, min Ven. — [De gaae begge, og Misracefi følger dem.] — Dette Lysthuus af sammentvundne Madhavi, forskiönnet ved Stykker af Steen, liig glimrende Demanter, synes ved sin Behagelighed, skiönt maallöst, at ønske dig

dig velkommen. — Lad os gaae derind, og sætte os.

[*De sætte sig ned i Buegangen.*]

MISR. [*Affides*] Bag disse greenrige Buske skal jeg beskue min Sacontalá's Billede. — Siden efter skal jeg ile hen at berette hende hendes Mands oprigtige Kierlighed.

[*Hun skjuler sig.*]

DUSHM. [*Sukkende.*] O min dyrebare Ven, den hele Tildragelse i Eremitboligen er mig nu i frisk Minde. Jeg sagde dig, hvor meget jeg ved første Öiekast blev rørt ved Synet af denne Pige; men da jeg forikiöd hende, var du ikke tilstede. Hendes Navn igientog jeg ofte, [og hvor kunde jeg andet?] i vore Samtaler. — Hvad! har du, ligesom jeg havde, forglemt den hele Sammenhæng?

MISR. [*Affides.*] Verdens Beherskere, mærker jeg nok, maae ikke et Öieblik være borte fra Gienstandene for deres Kierlighed.

MADH. O! nei: jeg har ikke forglemt den; men ved Slutningen af vor Samtale for-
fikre-

sikrede Dem mig, at Deres Elskovs-Historie var alene opfunden for Deres Moerskab, og i mit Hjertes Enfoldighed troede jeg dette. — Af den hele Sag synes det, som en stor Begivenhed er beskikket af Himmelen.

MISR. [*Affides.*] Intet er vissere.

DUSHM. [*Efter at have siddet i dybe Tanker.*] O min Ven! skaf mig nogen Lindring for min Pinsel.

MADH. Hvad nye Smerte piner Dem? dydige Mænd skulde aldrig lade sig faaledes plage: den meest rasende Vind rokker ikke Biergene.

DUSHM. Naar jeg tænker paa din Venindes Sacontalá's Tilstand, som nu maae være inderligen rørt ved min Troløshed mod hende, saa er jeg utrøstelig. — Hun fatte et Forsøg paa at ville have fulgt Brahmanerne og Matronen: bliv, sagde den Vises Lærling, som var ærværdig som den Vise selv, bliv, sagde han, med en høi Stemme. Derpaa vendte hun endnu eengang stift imod mig, hendes Forræder,

der, det himmelske Ansigt, som var bedugget med strømmende Taarer; og den blotte Tanke om hendes Smerte brænder mig som et forgiftet Spyd.

MISR. [*Affides*] Hvor han plager sig selv! jeg tager ret Deel i hans Skiebne.

MADH. Vist nok maae en Himlens Indbygger have opsnappet hende til sin Bolig.

DUSHM. Nei, hvilken Gud vilde have paataget sig den Umage at bortføre en Kone saa stærkt hengiven til sin Mand? Menaca, Swerga's Nymphé, fødte hende, og nogle af hendes ledsagende Nymphéer, formoder jeg, have skilt hende efter hendes Moders Begiering.

MISR. [*Affides.*] At forskyde Sacontalâ var upaatvivleligen Virkningen af et Raserie og ingen vaagen Mands Handling.

MADH. Derfom det forholder sig saa, vil De snart see hende igien.

DUSHM. Ak! hvoraf troer du det?

MADH.

MADH. Fordi ingen Fader eller Moder kan længe taale at see deres Datter berövet sin Mand.

DUSHM. Var det Sövn, der svækkede min Hukommelse? Var det Blændeværk? Var det en Irring i min Dömmekraft? Eller var det en bestemt Lön for mine flette Handlinger? I hvad det end var, faa föler jeg, at jeg, indtil Sacontalá kommer tilbage i disse Arme, skal være nedstyrtet i en Afgrund af Kummer.

MADH. Fortvivl ikke: selv den uheldige Ring er et Exempel paa, at det Tabte maa findes. — Begivenheder, som blive beskikkede af Himmelen, maae man ikke begræde.

DUSHM. [*Seer paa sin Ring.*] Denne Rings Uheld, der nu er falden af et Sted, den ikke faa let vil faae igien, maae jeg i det ringeste begræde. — O Ædelsteen, du er borte fra den blöde med rödmende Spidser forskiönnede Finger, hvor dit Sted var blevet dig anvist; og faa liden som du er, faa kiendes dine onde Egen-skaber af den Lighed, din Straf har med min. —

MISR.

MISR. [*Affides.*] Var den kommen paa en anden Haand, vilde dens Skiebne være bleven ret beklagelig. — O Menaca, hvor vilde du fryde dig ved den Samtale, der indtager mine Örer!

MADH. Tillad mig at vide, paa hvad Maade Ringen fik Sted paa Sacontalá's Finger.

DUSHM. Du skal vide det, min Ven. — Da jeg vilde gaae fra den hellige Skov til min Hovedstad, henvendte min Elfskelige med Taarene i Öinene sig faaledes til mig. "Hvorlænge vil min Herres Sön bevare mig i sin Erindring,?"

MADH. Vel; og hvad saa?

DUSHM. Derpaa fatte jeg denne Ring paa hendes elskværdige Finger, og svarede faaledes: "Læs hver Dag een af de tre Stavelfer, som ere indgravede paa denne Steen; og förend du har stavet Ordet Dushmanta, skal een af min ædleste Betientere opvarte dig, og ledsage min Dyrebareste til sit Palads."

“lads., — Dog forglemde jeg — jeg slog
Haanden af hende i min Affindighed.

MISR. [*Affides.*] En fortryllende Tid af
tre Dage var fastsat imellem deres Adskillelse
og Sammenkomst; og denne gjorde Brahma's
Villie ulykkelig.

MADH. Men hvor kom Ringen, som en
Fiskekrog, i Munden paa en Karpe?

DUSHM. Da min Elskede öfede Vand paa
sit Hoved af Sachitirt'ha's Dam, maac Ringen
ubemærket være falden af.

MADH. Det er meget rimeligt.

MISR. [*Affides.*] O! det var Aarsagen, at
Kongen, som har ikke Frygt for andet end
Uretfærdighed, tvivlede om sit Ægteskabs
Virkelighed; men jeg falder i Forundring over
hvad Forbindelse, der kunne være imellem
hans Hukommelse og en Ring?

DUSHM. Jeg er ret vreed paa denne
Ædelsteen.

MADH. [*Leende.*] Saa er jeg paa denne
Stav.

DUSHM.

DUSHM. Hvorfor det, Madhavya?

MADH. Fordi den tør blive ved at være
saa lige, naar jeg er saa kroged. — Ufor-
skammede Stok!

DUSHM. [*Hörer ham ikke.*] Hvorledes kunde
du, o Ring, forlade den Haand firet med bløde
lange Fingere, og falde i en Dam, som var
prydet blot med Vandlilier? — Svarer er klart:
du er uden Fornuft. — Men hvorledes kunde
jeg, som var fød med en fornuftig Siel, for-
sage min alene Elskede?

MISR. [*Affides.*] Han optager min An-
mærkning.

MADH. [*Affides.*] Saa! jeg maae bide her
under al hans Grublen, og döe af Hunger.

DUSHM. O min Dyrebareste, som jeg
behandlede med Ringeagt, og forsagede uden
Aarsag, naar vil denne Forræder, hvis Hierte
er dybt igiennemboret af angerfuld Sorg, een-
gang endnu blive lykkeliggiort ved Beskuelsen
af dig.

En JOMFRUE kommer ind med et Malerie.

JOMF. Store Konge! Billedet er færdigt.

[Holder det for ham]

DUSHM. [Stirrer paa det.] Ja; det er hendes Ansigt; det er hendes deilige Öine; det er hendes Læber, som ere forskiönnede med Smil, og overgaaer den röde Glands af Carcandhu Frugten: hendes Mund, skiönt malet, synes at tale, og hendes Aafyn skyder Kierligheds Straaler blandede med en Afvexling af smeltende Taarer.

MADH. I Sandhed, min Ven, det Malerie er södt som Elskovsguden selv: mit Öie glider op og ned for at mætte sig paa enhver liden Deel af det; og det foraarfager mig ligesaa megen Fornöielse, som om jeg virkelig talde med den levende Sacontalá.

MISR. [Affides.] Et fortreffeligt Malerie! — Min elskede Veninde synes mig at staae for mine Öine.

DUSHM. Dog er Billedet uendelig ringere end Originalen; og min varme Indbildningskraft

kraft forestiller sig, ved at opfylde dets Mangler, paa nogen Maade min Dyrebarestes Elskværdighed. —

MISR. Hans Tanker svare til hans yderlige Kierlighed og alvorlige Fortrydelse.

DUSHM. [*Sukkende.*] Ak! jeg forskiød hende, da hun nyligen nærmede sig til mig, og nu viser jeg her Ærbødighed mod hendes Billede; liig en Reifende, der ligegyldig gaaer forbi en klar og fuldrindende Bæk, og strax brænder af Tørst efter et falskt Udseende af Vand i den sandige Örk.

MADH. Der ere saa mange Fruentimmer-Figurer paa dette Lerred, at jeg kan ikke vel kiende Dronningen Sacontalá.

MISR. [*Affides.*] Den gamle Mand forstaaer sig ikke paa hendes overtræffende Skiönhed; hendes Öine, som tryllede hans Fyrstes Siel, formoder jeg, sunkede aldrig paa Madhavaya.

DUSHM. Hvilken af Figurerne troer du forestiller Dronningen Sacontalá?

M

MADH.

MADH. [*Seer nøie paa Maleriet.*] Det er hende, tænker jeg, som seer lidt afmægtig ud, som har Kiolen saa løselig snørt, med de mat nedfaldende spæde Arme; saa klare Draaber paa Ansigtet og nogle Blomster nedhængende fra hendes ubundne Lokker. Det maac være Dronningen; og de övrige ere formodentligen hendes Jomfruer.

DUSHM. Du dömmar rigtig; men min Kierlighed fordrer noget mere paa Stykket. Ved en Mangel i Farveblandningen synes en Taare at nedtrille ad hendes Kind, som ikke passer sig med den Stand, hvori jeg önskede at see hende malet. — [*Til Jomfruen.*] Chaturica! Maleriet er ikke fuldendt. — Gaac tilbage til Malerstuen og bring dine Redikaber.

JOMF. Gode Madhavaya, hold Maleriet, medens jeg adlyder Kongen.

DUSHM. Nei, jeg vil holde det.

[*Han tager Maleriet, og Jomfruen gaar.*]

MADH. Hvad mere skal der males?

MISR.

MISR. [*Affides.*] Han önsker formodentlig at lægge alle de Omstændigheder til, som passede sig med hans Elskeliges Forfatning i Eremitboligen.

DUSHM. I dette Landskab, min Ven, ønsker jeg at see forestilt Strømmen Malini med nogle forelskede Flamingoer paa dens grønne Bredde; længere tilbage maac vise sig nogle Höie nær ved Bierget Himalaya, omringet af Chamara's Hiorde; og i Forgrunden et smukt spredende Træ, med nogle vævede Barkkioler ophængte paa dets Grene for at tørres af Soelstraalerne; medens et Par sorte Antiloper ligger i dets Skygge, og Hunnen gnider sagte sin smukke Pande paa Hannens Horn.

MADH. Læg til hvad De behager; men i mine Tanker skulde de tomme Steder fyldes med gamle Eremiter, nedböiede til Jorden ligesom jeg.

DUSHM. [*Hører ham ikke.*] O! jeg havde for-
glemt, at min Elskelige selv maae have nogle
nye Prydelfer.

MADH. Hvad kan det være?

MISR. Uden Tvivl faadanne, som passe
sig for en Pige, der er opfödt i en Skov.

DUSHM. Kunstnerinden har udeladt en
Sirisha Blomst med sin Blomstertilk *) heftet
bag hendes blöde Öre og dens Stövtraade **)
bölgende over en Deel af hendes Kind; og
imellem hendes Bryster maae sættes en Slöife
af Vandlilicstilkens spæde Trævler, liig Straa-
lerne af den höftlige Maane.

MADH. Hvorfor skiuler Dronningen en
Deel af sit Ansigt, som om hun var bange for
noget, med Enderne af sine Fingere, der glö-
de som Blomsterne af Cuvalaya? O! nu seer
jeg en uforkammet Bie, den Vellugts-Tyv,
der synes begierlig efter at fuge Honning af
hendes Lotos-Læber.

DUSHM.

*) Peduncle.

**) Filament.

DUSHM. En Bie! jag det uforkammede Insekt bort.

MADH. Kongen har den överste Magt over alle Forbrydere.

DUSHM. O du Hanbie, som nærmer dig de elskværdige Indbyggere af en blomsterrig Lund, hvorfor udsætter du dig for den Smerte at blive forjaget? — See, hvor din Hun sidder paa en Blomst, og skiönt törstig oppebier dog din Tilbagekomst: uden dig vil hun ikke smage dens Nektar.

MISK. [*Affides.*] Den Tiltale var forvirret, men passende.

MADH. Man har gjort Hanbiers Trolöshed til et Ordsprog.

DUSHM. [*Med Vrede.*] O Bie! dersom du rører min Elskedes Læber, der er rød som et friskt Blad, hvorpaa ingen Vind har endnu aandet, en Læbe, fra hvilken jeg drak Sødhed i Elskovens Fest, saa skal du efter min Befaling blive fængilet midt i en Lotos. Er du mig endnu ulydig?

MADH.

MADH. Hvor kan den lade være at adlyde, da du forknyder saa haard en Straf?
[Affides leende] Han er ganske gal af Kierlighed og Sorg; og ved at holde ham med Selskab skal jeg uden nogen af begge blive ligesaa gal som han.

DUSHM. Efter at jeg har givet dig min strænge Befaling gaaer du endnu ikke af Stedet?

MISR. Hvor dog overdrevne Lidenfkaaber kan forandre endog den Vise selv!

MADH. Men, min Ven, det er alene en maler Bie.

MISR. *[Affides]* O! Nu begriber jeg hans Feiltagelse: det viser Kunstens Fuldkommenhed. Men hvorfor bliver han siddende i dybe Tanker?

DUSHM. Hvilken ond Anmærkning var ikke det? — Medens jeg nyder Henrykkelse i at beskue hende, som min Siel er hengiven til, saa fortæller du, grumme Paaminder, mig, at det er allene et Malerie.

[Græder.]

MISR.

MISR. Saadan Kummer følger adskilte
Elskere! han er fra alle Sider indviklet i Sorg.

DUSHM. Hvorfor giver jeg saaledes efter
for uophörlig Sorg? Den Sammenkomst med
min Dyrebareste, som Drömme vilde skienke
mig, afværges ved bestandigen at være uskik-
ket til at imodtage Hvile; og mine Taarer vil-
le ikke tillade mig at see hende tydelig endog
i dette Billede.

MISR. [*Affides.*] Hans Elendighed fritager
ham ganske for med fuld Sands at have for-
ladt hende.

JOMFRUEN kommer tilbage.

JOMF. Da jeg, o Konge, kom gaaende
med min Ælske med Pensler og Farver —

DUSHM. [*Hastig.*] Hvad skedde?

JOMF. Saa blev jeg greben med Magt af
Dronningen Vafumari, som var bleven under-
rettet om mit Ærende af sin Opvarteriske Pin-
galica; og saa sagde hun: "Jeg vil selv levere
Æsken til min Herres Sön.,

MADH.

MADH. Hvorledes slap du da frie?

JOMF. Imedens Dronningens Opvarter-
ske fik sin Kiøle løs af en Tornbusk, hvori den
hang fast, stjal jeg mig bort.

DUSHM. Min Ven, Madhavya, min store
Opmærksomhed for Vasumati har gjort hende
overmodig, og hun vil snart være her: hav
du Omforg for at skiule det.

MADH. [*Affides.*] Jeg vilde ønske, De vilde
selv skiule det. — [*Han tager Maleriet og staaer op.*] —
[*Høit.*] Derfom De vil rede mig ud af Deres
hemmelige Gemakkers Garn, hvori jeg er ind-
viklet, og tillade mig at boe paa Muren Meg-
hacha'handas, som omringer dem, saa vil jeg
skiule Maleriet paa et Sted, hvor ingen skal
see det uden Duer. [*Han gaaer ud.*]

MISR. [*Affides.*] Hvilken ærefuld Troskab
viser han ikke mod sine forrige Forbindelser,
skiönt hans Hierte nu er bunden til en anden
Gienstand!

En

En STATSVOGTER kommer ind med et Blad.

STATSV. Held ledsage Kongen!

DUSHM. Statsvogter! har du nyligen
seet Dronningen Vasumati?

STATSV. Jeg mödte hende, o Konge;
men da hun faae Bladet i min Haand, gik hun
bort.

DUSHM. Dronningen gör Forskiel paa
Tid: hun vilde ikke hindre mine offentlige
Forretninger.

STATSV. Den förste Minister sender dette
Budskab: "Jeg har omhyggeligen afgjort en
"Sag, som tildrog sig i Staden, og nöiagtigen
"tilfört den skriftlig. Kongen tage den gun-
"stig i Betragtning."

DUSHM. Giv mig Bladet. — [*Tager det, og
læser.*] — "Det være herved nedlagt for Kon-
"gens Födder, at en Kiöbmand ved Navn Dhana-
"vridhi, som havde vidtlöftig Handel til Söes,
"var nyligen omkommen i et Skibbrud: han
"havde ingen födde Börn; og har efterladt en
"Formue af mange Millioner, som, om Kongen
befa-

“befaler, tilfalder det kongelige Skatkammer. — [*I Bedrøvelse.*] O! hvor stort et Uheld det er at døe uden Börn! og med hans Overflod maae han have havt mange Koner: — lad det blive underfögt, om nogen af dem er frugtformelig.

STATSV. Jeg har hört, at hans Kone, en Datter af en fortreffelig Mand ved Navn Sacetaca, har iagttaget de Skikke, som ere brugelige ved Frugtformelighed.

DUSHM. Skiönt Barnet ikke er föd, er det berettiget til Faderens Eiendom. — Gaac: befal Ministeren at bekiendtgjøre min Dom.

STATSV. Jeg adlyder. [*Gaar.*]

DUSHM. Bic lidt.

STATSV. [*Kommer tilbage.*] Jeg er her.

DUSHM. Enten han havde efterladt sig Afkom eller ikke, skulde hans Boe ikke være henfalder. — Lad det blive forkyndet, at i hvad Slægtninge end nogen af mine Underfaatter kan tabe, saa vil Dushmanta [*undtagen alene i Tilfælde, hvor Boet henfalder for Forbry-*

brydelse] af kierlig Ömhed træde i den Slægt-
nings Sted.

STATSV. Forkyndelsen skal blive udstædt.

[Han gaar; og Dushmanta bliver ved at gruble.]

STATSVOGTEREN *kommer tilbage.*

O Monark! den kongelige Anordning,
som viser, at Deres Dyder ere opvaagnede efter
en lang Slummer, blev hørt med hoverende
Frydeskrig.

DUSHM. [Sukkende.] Naar en anfelig Mand
dør desværre uden Arving, saa falder hans
Bøe til en Fremmed; og det vil blive Skiebnet
for al den Rigdom, der er opdyngt af Purus
Sønner.

STATSV. Himlen afvende den Elendig-
hed!

[Gaar.]

DUSHM. Vee mig! Jeg er berövet al den
Lykke, som jeg eengang nød.

MISR. [Affdes.] Hvor hans Hjerter er fæng-
slet til Tanken om hans Elskede!

DUSHM.

DUSHM. Min lovlige Kone, som jeg nedrigen slog Haanden af, er urokkeligen bunden til min Siel: hun vilde være bleven min Families Ære, og kunde have bragt mig en Søn glimrende som den rigeste Frugt af den frugtre Jord.

MISR. [*Affides.*] Hun er ikke forladt af alle; og jeg er forvissat om, at hun snart vil være din.

JOME. [*Affides.*] Hvilken Forundring har ikke Ministeren forarsaget hos Kongen ved at sende ham det fortrædelige Blad! See, han svømmer i Taarer.

DUSHM. Jeg ulykkelige! mine Forfædres henfarne Siele, der have Fordring paa en Deel af Begravelses-Kagen, som jeg ingen Søn har til at frembyde, frygte for at miste deres skyldige Ære, naar Dushmanta skal ikke være mere paa Jorden. — Ak! hvo i vor Familie vil da iagttage de Ligbegængelses-Skikke, som Veda foreskriver? — Mine Forfædre maae isteden for en klar Nectar drikke denne Taare-Flod,
det

det eneste Offer, som en Mand, der döer uden Börn, kan giöre dem.

MISR. [*Affides.*] Saadant et Slöer fordunkler Kongens Öine, at han troer der er fuldkomment Mörke, hvor en Lampe nu skinner klart.

JOMF. Vær ikke saa umaadelig i Deres Sorg; vor Regent er ung; og naar andre Dronninger skal föde ham Sönnar ligesaa anfeelige som han selv, saa vil hans Forfædre blive befriede for de Forbrydelse, som de her nede kan have begaaet.

DUSHM. [*I bitter Vemodighed.*] Purus Afkom, som hidtil har været frugtbar, og uden Lyde, endes i mig; som Floden Serefswati forsvinder i et Landskab, der er uværdigt for dens guddommelige Ström.

[*Han falder i Afmagt.*]

JOMF. Kongen maae tage Mod til sig

[*Han løfter ham op.*]

MISR. [*Affides.*] Skal jeg bringe ham til sig selv igien? Nei, han vil snart blive opvakt.

— Jeg hörde Nymphen Devajanani tröste Sa-

con-

contalá med disse Ord: "Som Guderne forlyste
 "sig i deres Deel af Ofringerne, saaledes vil
 "du snart forlyste dig ved din Mands Kierlig-
 "hed.,, Jeg vil derfor gaae hen at oplive
 hendes Aand og fornöie min Veninde Menaca
 med en Efterretning om hans Dyder og hans
 Kierlighed. [Hun stiger op og forsvinder.]

BAG SKUEPLADSEN. En Brahmen maac
 ikke dræbes: red en Brahmen's Liv.

DUSHM. [Kommer til sig selv og lytter.] Ha! var
 den klagende Röst ikke Madhavya's.

JOMF. Han er formodentligen med Ma-
 leriet i Haanden bleven optaget af Pingalica og
 de andre Opvarterster.

DUSHM. Gaae, Chaturica, og irettesæt
 Dronningen i mit Navn, fordi hun ikke hol-
 der sine Tienestepiger i Orden.

JOMF. Som Kongen befaler. [Hun gaar.]

IGIEN BAG SKUEPLADSEN. Jeg er en Brah-
 men, og maae ikke aflives.

DUSHM. Der er sikkert en Brahmen i stor
 Fare. — Hei! hvo er der?

Den

Den gamle KAMMERHERRE kommer ind.

KAM. Hvad behager Kongen?

DUSHM. Spörg, hvorfor den svaghierede Madhavya skriger saa jammerlig.

KAM. Jeg skal strax faae det at vide.

[Han gaar ud, og kommer skielvende tilbage.]

DUSHM. Er der nogen Alarm, Parvayatana?

KAM. Alarm nok!

DUSHM. Hvorfor skielver du? — Saaledes skielve Mænd af Alderdom: den gamle Mands Legeme sitrer af Frygt, som Vinden ryster Pippalas Blade.

KAM. O! red din Ven.

DUSHM. Red ham! fra hvad?

KAM. Fra Nöd og Fare.

DUSHM. Tal mere tydelig.

KAM. Den Muur, som seer til alle Himlens Hiörner, og som efter Skyerne, der skiuler den, er kaldet Meghach'handä —

DUSHM. Hvad den?

KAM.

KAM. Fra det öfverfte af den Muur, hvis Tinding neppe kan naaes af de blaahalsede Duer, har en ond Aand, usynlig for menneskelige Öine, med Voldsomhed bortfört Deres Barndoms Ven.

DUSHM. [*Springer hastig op*] Hvad! Blive endog mine lönlige Gemakker foruroligede af overnaturlige Væfener? — Fyrste-Værdighed er bestandig underkastet Plage. — En Konge veed end ikke al den Skade, som hans egen Forfömmelse hver Dag og hver Time forarsager — hvorledes skulde han da vide, hvad Stie hans Folk betræder, og hvorledes skulde han rette deres Sæder, naar hans egne ikke ere rettede?

BAG SKUEPLADSEN. O hielp! o frie mig!

DUSHM. [*Lytter og gaaer frem.*] Frygt ikke, min Ven, frygt ikke for noget. —

BAG SKUEPLADSEN. Ikke frygte, naar et Uhyre har mig fat ved Nakkebenet, og har i Sin-

i Sinde at brække mit Rygbeen, som han kunde brække et Sukkerrör!

DUSHM. [*Seer sig stift omkring.*] Heida! min Bue. —

En STATSVOGTER kommer ind med Kongens Bue og Kogger.

STATSV. Her er' vor store Helts Vaaben.

[*Dushmanta tager sin Bue og en Pii!*]

BAG SKUEPLADSEN. Her staaer jeg; og af Törst efter friskt Blod skal jeg dræbe dig, i det du spretter, som en Tiger slaaer en Kalv. — Hvor er nu din Beskytter Dushmanta, som griber sin Bue for at forsvare den Undertrykte?

DUSHM. [*I Vrede.*] Den Dæmon trodser mig, i det han nævner mit Navn. — Bie kun, du nedrigste af alle Uhyrer. — Her er jeg, og du skal ikke længe beholde Livet. — [*Löfter sin Bue.*] — Viis mig Veien, Parvatāyana, til Terrasse-Trapperne.

KAM. Her, store Konge. — [*Alle løbe ud.*]

N

Skue-

Skuepladsen forandres til en breed Jord-Altan.

DUSHMANTA kommer ind.

DUSHM. [*Seer sig omkring.*] Ah! Stedet er nu forladt.

BAG SKUEPLADSEN. Red mig, O! red mig. — Jeg seer dig, min Ven, men du kan ikke kiende mig, der liig en Muus i en Kats Kløer har intet Haab om Liv.

DUSHM. Men denne Bue skal skille dig fra din Fiende til Trods for det Koglerie, som gör dig usynlig. — Madhavya, vær tryg; og du, blodtörstige onde Aand, troe ikke, at du skal fælde ham, som jeg elsker og vil beskytte. — See, nu lægger jeg en Piil, som skal gienembore dig, der fortienet at döe, og skal redde en Brahmen, der fortienet at leve længe; ligesom den himmelske Fugl indfuer Melken, og lader Vandet blive tilbage, hvormed det var blandet.

[*Han trækker Buestrængen op.*]

MATALI

MATALI og MADHAVYA *komme ind.*

MAT. Guden Indra har bestemt onde Aander at falde for dine Pile: imod dem maae du spænde din Bue; og kast Godheds tindrende Öine paa dine Venner.

DUSHM. [*Giver forbanset sine Vaaben tilbage.*] O! Matali, velkommen; med Höiagtelse hilser jeg den, som kiører Indra's Vogn.

MADH. Hvad! denne Morder var ved at tage mig af Dage, og du hilser ham med et venligt Velkommen!

MAT. [*Smilende.*] O Konge; lev længe, og gör Erobring! Hör det Ærende, hvori Firmamentets Behersker affendte mig.

DUSHM. Jeg er i Ærbödighed opmærksom.

MAT. Der er en Slægt af Danavas, Calanemi's Börn, som man veed ere vanskelige at undertvinge. —

DUSHM. Det har jeg allerede hört af Nared.

MAT. Guden med de hundrede Ofringer, der ikke er i Stand til at dæmpe den Kæmpe-Slægt, overdrager til dig sin elskede Ven at angribe dem i fuld Kamp; ligesom Solen med de fyv Gangere mistvivler om at overvinde Nattens mørke Legioner, og viger for Maanen, som lettelig adspreder dem. Bestig derfor Indra's Vogn med mig, grib din Bue, og gaae frem til den vilse Seier.

DUSHM. Saadant et udmærket Agtelses-Tegn af de gode Skytsaanders Fyrste gör mig höilig Ære; men siig mig, hvorfor De handlede min arme Ven Madhavya saa haardt.

MAT. Da jeg mærkede, at De af en eller anden Aarsag var yderlig bekymret, saa önskede jeg at vække Deres Aand ved at opirre Dem til Vrede. — Ilden brænder, naar man kaster Brændsel paa den; Slangen, naar den bliver opirret, skyder sit Hoved imod Angriberen; og en Mand, som er i Stand til at erhverve Ære, anspænder sig, naar hans Mod bliver opvakt.

DUSHM.

DUSHM. [*Til Madhavya.*] Min Ven, Dive-
spetir's Befaling maae strax adlydes: gaae der-
for; bring Efterretningen til min förste Mi-
nister, og siig ham i mit Navn: "Lad din Vis-
dom beskytte mit Folk imod Fare, medens
denne opspændte Bue har en anden Forret-
ning."

MADH. Jeg skal adlyde; men önsker,
den kunde være bleven brugt uden Hielp af
min Angest.

[*Han gaaer.*]

MAT. Stig op, store Konge!

[*Dushmanta stiger op, og Matali köører afsted
med Vognen.*]

ACT

A C T VII.

DUSHMANTA og MATALI i INDRA'S Vogn, som
forestilles at være over Skyerne.

DUSHM. Jeg föler, Matali, at jeg for at
have udfört Indra's Befaling, ikke fortiende
saadan en overvættes Ære.

MAT. Ingen af eder begge er fornöiet.
De, som have viist Tordenens Gud saa stor en
Velgierning, betragter det som en ubetydelig
Andagts Handling; medens han ikke regner
al sin Godhed lige med Deres viste Velgier-
ning.

DUSHM. Der er ingen Sammenligning
imellem Fortienesten og Belönningen. — Han
oversteg min varmeste Forventning, da han,
för han lod mig fare, lod mig sidde paa det
halve af sin Trone, og paa saadan Maade
ophöiede mig i Nærværelse af alle Himlens

Ind-

Indbyggere; og i det han smilede ved at see sin Søn Jayanta, som stod nær ved ham, begierlig efter samme Ære, overgiød han min Barm med Saften af himmelsk Sandal-Træ, og kastede over min Hals en Krands af Blomster, udsprungne i Paradiis.

MAT. O Konge! De fortjener alle muelige Belønninger af de gode Skytsaanders Behersker; hvis empyriske Sæder ere tvende Gange blevne udredede fra Tornene af Danu's Afkom, først ved Mandlövens Klöer og sidst ved dine ufeilbare Pile.

DUSHM. Min Seier har jeg alene Gudens Beskyttelse at takke for; ligesom Tjenerne paa Jorden, naar de ere heldige med store Foretagender, skyldte deres Lykke til deres Herrers Anseelse. — Kunde Arun adsprede Nattens Mörke, om Guddommen med de tusende Straaler ikke havde stillet ham foran Dagens Vogn?

MAT. Sammenligningen er fuldkommen rigtig. [*Kiører langsom.*] See, o Konge, hvor
höit

höit du er ophöiet i din fulde Herlighed nu,
 da du farer frem paa Skyernes Ryg! de glæde-
 de Skytsaander have imellem Livsens Træer
 samlet disse Purpur- og Azur-Farver, hvormed
 de himmelske Jomfruer farve deres deilige
 Födder, og nu skrive de dine Bedrifter i Vort,
 som fortiene himmelske Toner.

DUSHM. [*Befkedenlig.*] I min Henrykkelse,
 Matali, over at have adspredt Kæmperne har
 dette underfulde Sted undgaaet min Opmærk-
 somhed. — I hvad Vindströg gaac vi nu frem i
 vor Reise?

MAT. Denne er den Vei, som förer
 langs den tredobbelte Ström, Himmels klæ-
 reste Prydelse, og som bringer hine Lys til at
 omvelte sig i en Cirkel med adspredte Straaler:
 det er Strömmen af en lagte Vind, som op-
 holder Gudernes svømmende Skikkelse, og
 denne Vei var Vishnu's andet Skridt, da han
 forstyrrede den stolte Vali.

DUSHM. Min indvortes Siel, som virker
 ved udvortes Sandse-Redskaber er ved dette

Syn

Syn fyldt med tryllende Velbehag. — [*I det han seer paa Hiulene.*] Jeg formoder, at vi nu gaae igiennem Skyernes Bane.

MAT. Hvoraf gör De den Slutning?

DUSHM. Vognen selv lærer mig, at vi bevæge os hen over Skyer, som ere svangre med Regn; thi Hiulenes Kreds omstænker skinrende Vand, Indra's Heste funke af Lynild, og nu seer jeg de qvidrende Chatacaer nedstige fra deres Reder paa Biergenes Toppe.

MAT. Ganske rigtigt; og i et andet Öieblik vil De være i det Land, som De regierer.

DUSHM. [*Seer ned.*] Ved de himmelske Hestes snelle, skiönt umærkelige Nedstigen, bliver jeg nu Menneskenes forundte Opholdsted vaer. — Forfærdelige Udsigt! Det er endnu saa langt fra os, at det lave Land synes eet med de höieste Biergtoppe; Trærne oplöfte deres greenrige Skuldre, men synes uden Blade; Floderne see ud som klare Linier, men deres Vand forsvinder; og i dette Öieblik synes Jordkloden at blive kastet op ved en uhyre Magt.

MAT.

MAT. [*Seer med Ærbødighed paa Jorden.*] Hvor behagelig er Menneskenes Bolig! — O Konge! De faae grant.

DUSHM. Siig mig, Matali, hvad Bierg er det, der liig en Aftenskye udgyder glade Strømme, og danner en gylden Zone mellem de vestlige og østlige Have?

MAT. Dette er, o Konge, Gandharva's Bierg ved Navn Hemacuta: hele Verden eier ikke et herligere Sted for Frommes heldige Andagt. Der er det, at Casyapa, de Udödeliges Fader, Menneskenes Behersker, Marichi's Søn, som udsprang fra den Selvfændige, boer med sin Hustru Aditi, lykkelig i hellig Eenfomhed.

DUSHM. [*Andægtig.*] Denne Leilighed til at naae Held og Lykke maae man ikke forföme: kan jeg nærme mig til det guddommelige Par, og vise dem min fulde Ærbødighed?

MAT. Det forstaaer sig. — Det er en fortreffelig Tanke! — Vi ere nu allerede nedstegne paa Jorden.

DUSHM.

DUSHM. [*I Forundring.*] Disse Vognhiul give ingen Lyd; intet Stöv reiser sig fra dem; og Vognens Nedgang gav mig intet Stöd.

MAT. Det er Forskiellen, o Konge, mellem din Vogn og Indra's!

DUSHM. Hvor er Marichi's hellige Opholdssted?

MAT. [*Pegende.*] Lidt paa hiin Side Lunden, hvor De seer en gudfrygtig Yógi, uden Bevægelse som en klippet Busk, holdende sit tyktstaaende Haar og fæstende sine Öine paa Solekredsen. — Mærk; hans Legeme er halv skiult af en hvid Myre-Boc dannet af opmuret Leer; Skindet af en Slange beklæder Stedet af hans præstelige Baand, og en Deel af det omgiorder hans Lænder; en Mængde knudrede Planter omslette og faare hans Hals; og omringende Fugle-Reder skiule næsten hans Skuldre.

DUSHM. Jeg böier mig for en Mand af hans strænge Andagt.

MAT.

MAT. [*Trækker Tømmen ind.*] Saa langt, og ikke længer, — Nu træde vi ind i hans Helligdom, der behersker Verden, og i de Lunde, som vandes af Strømme fra himmelske Kilder.

DUSHM. Dette Tilflugtssted er behageligere end Paradiis selv: jeg kunde indbilde mig, at jeg badede mig i en Nectar-Dam.

MAT. [*Holder stille med Vognen.*] Kongen behage at stige ned.

DUSHM. [*Stiger gladelig ned.*] Hvorledes kan du forlade Vognen?

MAT. Ved saadan en Leilighed vil den blive paa sit Sted: vi kan begge forlade den. — Her gaaer Veien, feierrige Helt, her gaaer Veien. See, det er de sande Gudfrygtiges Tilflugtssted.

DUSHM. Med lige Forundring betragter jeg baade de Gudfrygtige og deres høitidelige Tilflugtssted. — Det passer sig vist nok for rene Aander at nære sig af balsamisk Luft og i en Skov, som blomstrer af Livets Træer, at bade sig i Bække, der ere guulfarvede af Loto's gyldne

gyldne Stöv, og at styrke deres Dyd i det hemmelighedsfulde Bad; at grandske i Huler, hvis Gruus bestaaer af uplettede Ædelstene; og at tvinge deres Liden skaber, skiönt endog Nymphes af ualmindelig Skiönhed spöge omkring dem: i denne Lund alene kan man naae den Höide af sand Guds frygt, som andre Eremiter forgieves trægte efter.

MAT. Hos ophöiede Siele stiger altid Önsket om fuldkommen Lykfalighed. — [*Vender sig til Siden.*] Siig mig, Vriddhacalya, hvad Forretning er nu Marichi's guddommelige Sön beskæftiget med? — Hvad siger du? Er han i Samtale med Dacsha's Datter, som udöver alle en retskaffen Kones Dyder, og adspörger ham om moralske Sætninger? Saa maae vi bie efter hans Leilighed. — [*Til Dushmanta.*] Bie her, o Konge, under Skyggen af dette Asocatræe, medens jeg forkyynder Indra's Fader din Ankomst.

DUSHM. Som De finder passeligt. [*Matali gaaer ud. — Dushmanta föler sin Arm skielve*] Hvorfor smigrer du mig, min Arm, med et tomt Tegn?

Min

Min forrige Lykfalighed er tabt, og Elendighed bliver alene tilbage.

BAG SKUEPLADSEN. Vær ikke saa uregierlig: ved enhver Leilighed viser du din onde Sindsbeskaffenhed.

DUSHM. [*Lyttende.*] Ha! dette Sted er i Sandhed ikke for en slet Tænkemaade. — Hvo er det, der saaledes bliver sat til Rette? [*Seer med Forundring.*] Jeg seer et Barn, men ikke med barnagtigt Ansigt eller Styrke, som to Eremitinder stræbe at holde i Orden; medens han med Magt drager til sig i vildt Spøg en Löve-Valp med en reven Manke, som synes just at være flæbt fra Lövindens halv udsuede Vorte!

*En liden DRENG og to OPVARTERSKER sees,
som Kongen beskrev dem.*

DRENG. Luk din Mund op, Löve-Valp, at jeg kan tælle dine Tænder.

FÖRSTE OPV. Utæmmelige Barn! Hvorfor piner du Skovens vilde Dyr, dem vi holde
af,

af, som om de vare vor egen Afkom? — Du synes endog at spøge i Vrede. — Med Rette have Eremiterne kaldet dig Servademana, siden du tæmmer alle Creature.

DUSHM. Ah! hvad betyder det, at mit Hierte hænger ved dette Barn, som om han var min Søn? — [*Grublende*] Desværre! jeg har ingen Søn, og denne Betragtning gjør mig eengang saa meget ömhierdet.

AND. OPV. Lövinden vil fönderrive dig, om du ikke slipper hendes Valp.

DRENG. [*Smilende.*] O! jeg er meget bange for den, det forstaaer sig!

[*Han bider i sine Læber som for at trodse den.*]

DUSHM. [*Affides i Forfærdelse.*] Det Barn viser Anlæg til heltemæssig Styrke, og seer ud som Ild, der flammer, naar man kaster tør Brændsel paa den.

FÖRSTE OPV. Mit kiere Barn, giv denne de vilde Dyrs unge Fyrste sin Frihed; og jeg vil give dig et smukkere Legetöi.

DRENG.

DRENG. Giv det først. — Hvor er det?

[Strækker sin Haand ud.]

DUSHM. [Affides, stirrende paa Barnets flade Haand.]
Hvad! endog det flade af hans Haand bærer
Mærke af Herredømme; og i der han saaledes
ivrigen udstrækker den, viser den Linier af
ypperligt Netarbeide, og glöder som en Lo-
tos, der aabnes ved Dagens Frembrud, medens
Blomsterbladene *) røde Glands indhyller alle
andre Farver i Mørke.

AND. OPV. Blotte Ord vil ikke tilfreds-
stille ham, min Suvrita. — Gaae, jeg beder
dig, til min Hytte, hvor du vil finde et Strykke
Legetøi gjort for Eremitens Barn, Sancara:
det er en Paafugl af Steentøi malet med præg-
tige Farver.

FÖRSTE OPV. Jeg skal bringe den strax.

[Hun gaaer.]

DRENG. Imidlertid vil jeg lege med den
unge Löve.

AND.

*) Petals.

AND. OPV. [*Seer paa ham med et Smil.*] Lad den gaae, jeg beder dig indstændig.

DUSHM. [*Affides.*] Jeg föler den ömmeste Kierlighed for dette uregierlige Barn. — [*Sukkende.*] Hvor söd en Glæde maae ikke dydige Fædre föle, naar de smudse deres Barm med Stöv ved at oplöfte deres spögende Börn, som fortrylle dem med utydelig Sladren, og vise deres Tænders hvide Blomster, i det de uskyldigen lee ad enhver forefaldende Ubetydelighed.

AND. OPV. [*Löfter sin Finger op.*] Hvad! har du slet ingen Agt for mig? — [*Seer sig om.*] Er her nogen Eremiter i Nærheden? — [*Seer Dushmanta*] O! viis mig den Godhed, ædle Fremmede, at befrie denne Löve-Valp, som ikke kan slippe ud af dette stærke Barns Klöer.

DUSHM. Jeg vil forsöge. — [*Nærmer sig til Drengen, og smiler.*] O du, som er en Sön af en gudfrygtig Eremit, hvor kan du vanære din Fader, som dine Dyder vilde giöre lykkelig, ved at overtræde de Love, der ere antagne

O

i den-

i denne hellige Skov? Det passer sig alene for en ond Slange at forgifte Grenene paa et vel-lugtende Sandal-Træ.

[Drengen giver Löven lös.]

AND. OPV. Jeg takker Dem, höflige Giest; — men han er ikke en Eremit's Sön.

DUSHM. Hans Handlinger, der svare til hans Styrke, tilkiendegive en ganske anden Födsel; men jeg faldt paa denne Tanke af Stedets Hellighed, som han beboer. — [Tager Drengen ved Haanden.] — [Affides.] O! fiden det forarsager mig saa megen Fornöielse blot at röre Haanden paa dette Barn, som er en haabefuld Pølse for en Familie, der ikke er forenet med min, hvilken henrivende Glæde maae da ikke den lykkelige Mand föle, fra hvilken han udsprang?

AND. OPV. [Seer med Forundring paa den ene efter den anden.] O underfulde! —

DUSHM. Hvad har opvakt denne Deres Forundring?

AND.

AND. OPV. Den forfærdelige Lighed imellem Barnet og Dem, ædle Fremmede, som han ikke er beslægtet med. — Det forundrede mig ligeledes at see, at omendskiönt han har barnagtige Luner, og havde intet Bekiendtskab med Dem för, saa har'dog Deres Ord bragt ham tilbage til hans naturlige gode Sindsbeskaffenhed.

DUSHM. [*Löfter Drengen op paa sin Arm.*] Hellige Matrone, om han ikke er en Eremit's Sön, hvad er da hans Familie-Navn?

AND. OPV. Han er af Puru's Afkom.

DUSHM. [*Affides.*] Ha! det er upaatvivleligen Aarsagen til hans Naturgaver og til min Kierlighed för ham. [*Sætter ham ned.*] — [*Höit.*] Jeg veed det er en antagen Brug imellem Fyrsterne af Puru's Afkom, först at boe i rige Palladser med Mure af Stucco-Marmor, hvor de beskytte og nyde Verden; men i Livets Aften föge de ydmygere Boliger ved Roden af ærværdige Træer, hvor Eremiter med undertvungne Liden skaber udöve den strænge Andagt. —

Imidlertid undrer jeg over, hvor denne Dreng, der bevæger sig som en Gud, kunde være fød af en blot Dödelig.

AND. OPV. Höflige Fremmede! Deres Forundring vil ophøre, naar De faaer at vide, at hans Moder er beslægtet med en himmelsk Nymphé, og fødte ham i Casyapa's hellige Skov.

DUSHM. [*Affides.*] Jeg er henrykt. — Dette er en nye Stötte for mit Haab. — [*Höit.*] Hvilken dydig Monark tog hans ypperlige Moder ved Haanden?

AND. OPV. O! jeg maae ikke giöre en Konges Navn berömt, som slog Haanden af hans lovlige Kone.

DUSHM. [*Affides.*] Ah! hun mener mig. — Lad mig nu spørge om det föde Barns Moder. — [*Grubblende.*] Men det strider mod gode Sæder at forespørge sig om en anden Mands Kone.

*Den første OPVARTERSKE kommer tilbage med
Legetøiet.*

FÖRSTE OPV. See, Servademaña, see
her, hvor smuk denne Fugl er, Saconta-lávan-
yam.

DRENG. [*Seer sig heftig omkring.*] Sacontalá!
O! hvor er min kiere Moder?

[*Begge Opvarterskerne lee.*]

FÖRSTE OPV. Han elsker sin Moder me-
get ömt, og blev fixeret ved et ligelydende
Ord.

AND. OPV. Mit Barn, hun meende alene
denne Paafugls deilige Skabning og Farver.

DUSHM. [*Affides.*] Er min Sacontalá da
hans Moder? Eller er det dyrebare Navn ble-
vet givet til noget andet Fruentimmer? —
Denne Samtale ligner det skuffende Skin af
Vand i en Örk, som ender sig med Haabets
bittre Bedrag for den af Törst forbrændte
Hiort.

DRENG. Jeg skal holde af Paafuglen, om
den kan rende og flyve; ellers ikke.

FÖRSTE

FÖRSTE OPV. [*Seer rundt om i Forvirring.*] Ak! Barnets Amulet *) er falden af hans Haandled.

DUSHM. Vær ikke urolig. Den var falden af, imedens han legede med Löven: jeg seer den, og skal bringe den i Deres Haand.

BEGGE. O! agt Dem for at röre ved den.

FÖRSTE OPV. Ach! han har taget den op!

[*De see begge stift paa hinanden med Forundring.*]

DUSHM. Her er den, men hvorfor vilde De have holdt mig fra at röre denne skinnende Ædelsteen?

AND. OPV. Denne guddommelige Amulet har en underfuld Kraft, og blev Barnet given af Marichi's Sön, saasnart de hellige Skikke vare blevne iagttagne efter hans Födsel:
naar

*) *Amulet* er egentligen et fortryllet Hals- eller Armbaand, som kan modstaae Troldom, afværge Sygdom, Farer &c. jeg kiender intet ligegyldende Udtryk for dette i mit Modersprog, ligesaa lidet som for disappointment, temper, sacramental o. fl., jeg har derfor maattet benytte mig af Omskrivning, eller som her, brugt et Ord, der ikke var dansk.

naar den end faldt til Jorden, kunde ingen mennekelig Skabning uden Drengens Fader og Moder ubeskadt röre den.

DUSHM. Men om en Fremmed havde taget den?

FÖRSTE OPV. Saa vilde den være bleven forvandlet til en Slange, og faaret ham.

DUSHM. Har De seet denne Virkning ved flige Leiligheder?

BEGGE. Ofte.

DUSHM. [*Henrykt af Glæde.*] Jeg maae da fryde mig over mit brændende Önskes Opfyldelse.

AND. OPV. Kom, Suvritá, lad os bringe den glædelige Nyhed til Sacontalá, som en adskilt Hustrues strænge Pligter saalænge har nedtrykt.

DRENG. Farvel; jeg maae gaae til min Moder. [*Opvarterfkerne gaae ud.*]

DUSHM. Min dyrebare Sön, du vil giöre hende lykkelig ved at gaae til hende med mig.

DRENG.

DRENG. Dushmanta er min Fader; og De er ikke Dushmanta.

DUSHM. Endog det, at du fornægter mig foraarfager mig Glæde.

SACONTALÁ *kommer ind i Sörgedragt med sit lange Haar snoet i een Fletning, som hænger beide ned ad Ryggen.*

SAC. [*Affides*] Da jeg har hört, at mit Barns Amulet har viist sin guddommelige Kraft, saa maae jeg enten have en besynderlig Mistillid til min gode Lykke, eller og er den Begivenhed, som Misracefi spaaede, virkeligen indtruffen.

[*Gaaer frem.*]

DUSHM. [*Med en Blanding af Glæde og Sorg.*] Ah! er det den mageløse Sacontalá, jeg seer klædt i ringe Sörgedragt? — Hendes Anfigt er af-falden ved Opfyldelsen af hendes strænge Pligter; en eneste flettet Lok flyder ned over hendes Skuldre; og med en ganske ubesmattet Siel bærer hun den lange Fraværelse af hendes

hendes Mand, hvis Umildhed overgik alle Grændfer.

SAC. [*Seer ham, men tvivler*] Er det min Herres Søn, som er bleven bleg af Anger og Sorg? — Hvis ikke, hvo er da den, der befmitter mit Barn ved at røre hans Haand, hvis Amulet skulde have beskyttet ham for saadan Vanære?

DRENG. [*Löber hen til Sacontalá*] Moder! her er en Fremmed, som kalder mig Søn.

DUSHM. O! min Elfskeligste, jeg har behandlet dig grusomt; men min Grusomhed har afvexlet med den varmeste Kierlighed; og jeg anraaber Deres Erindring og Tilgivelse.

SAC. [*Affides.*] O! mit Hierte, vær frimodigt! — [*Höit*] Jeg skal være den allerlykkeligste, naar Kongens Vrede er gaaen over, — [*Affides.*] Det maae være min Herres Søn.

DUSHM. Ved Himmelens Godhed, du Elfskværdigste af dit Kiön, staaer du igien for mig, hvis Hukommelse var fordunklet ved Fortrylleffens Mörke, som Stiernan Róhini
ved

ved Enden af en Formørkelse forener sig igien med dens elskede Maane.

SAC. Gid Kongen blive —

[*Hun brister i Graad.*]

DUSHM. Min Dyrebareste! uagtet det Ord feierrig blev qvalt ved dine Taarer, saa maae jeg dog have faaet Seier, siden jeg seer dig igien, skiönt med blege Læber og et uprydet Legeme.

DRENG. Hvo er denne Mand, Moder?

SAC. Söde Barn, spørg Guddommen, der raader for begges vor Lykke.

[*Hun græder.*]

DUSHM. O min alene Elskede! forjag for evig den Tanke, at jeg forlod dig. — En stærk Affindighed bemægtigede sig min Siel. — Dette er Skiebnen endog for den bedste Mands Handlinger, naar Bedaarelsens Mörke faaer Overhaand; ligesom en blind Mand, naar en Ven ombinder hans Hoved med en Blomsterkrands, tager den for en omslynget Slange, og daarlig forkaster den. [*Han falder for hendes Fødder.*]

SAC.

SAC. Staae op, min Mand, o staae op.
 — Min Lykfalighed har længe været afbrudt;
 men Glæde følger nu paa Sorgen, fiden min
 Herres Sön endnu elsker mig. — [*Han staaer op.*]
 Hvorledes blev Erindringen om dette ulykke-
 lige Fruentimmer paa nye opvakt hos min
 Herres Sön?

DUSHM. Naar Elendighedens Piil er fuld-
 kommen uddragen af min Barm, saa skal jeg
 fortælle dig alt; men fiden min Siele-Angest
 har for en Deel ophört, saa lad mig först af-
 törre den Taare, der nedtriller fra det spæde
 Öielaag; og saaledes udlette Erindringen om
 alle de Taarer, som mit Raferie har givet dig
 Anledning til at fælde.

[*Han udrækker sin Haand, og i det han törrer hendes
 Öine, seer Sacotalá Ringen paa hans Finger.*]

SAC. Ah! er det den uheldige Ring?

DUSHM. Ja. Ved paa en forunderlig
 Maade at faae den igien kom min Hukom-
 melse tilbage.

SAC.

SAC. Dens Indflydelse har i Sandhed været stor; fiden den har givet mig min Mands tabte Fortrolighed igien.

DUSHM. Tag den da, som en deilig Plante modtager en Blomst af Glædens omveltende Aarstid.

SAC. Jeg kan ikke betro mig selv den.
— Lad den blive baaren af min Herres Søn.

MATALI kommer ind.

MAT. Efter Himlens Villie har Kongen lykkeligen mödt sin elskede Hustru, og seet sin lille Söns Anfigt.

DUSHM. Det var ved min Vens Selskab, at mit Önske kom til Modenhed. — Men siig mig, var ikke denne lykkelige Begivenhed Indra forud bekiendt?

MAT. [*Smilende.*] Hvad er Guderne ube-kiendt? — Men kom; den guddommelige Maricha önsker at see dig. —

DUSHM.

DUSHM. Elskeligste! tag vor Sön ved Haanden; og lad mig fremstille eder begge for de Udödeliges Fader.

SAC. Jeg blues i Sandhed, endog i din Nærværelse, ved at nærme mig til Guddommen.

DUSHM. Det er fuldkommen passende ved faa lykkelig en Leilighed. — Kom, jeg beder dig indstændig.

[De gaae alle.]

Skuepladsen forandres, og CASYAPA sees paa en Trone i Samtale med ADITI.

CAS. [Pegende paa Kongen.] Det, o Datter af Dacsha, er den Helt, som ledte din Söns Hære i Kampen, en Behersker paa Jorden, Dushmanta; ved hvis Bues Hielp Indra's Tordenkile, da alle dens Arbeider vare fuldbragte, er nu en blot Prydelse for hans himmelske Pallads.

ADITI. Hans Skikkelse bærer alle Mærker paa ophöiet Majestæt.

MAT.

MAT. [*Til Dushmanta.*] De tolv Adityas Forældre stirre paa dig, o Konge, som paa deres eget Afkom, med Kierligheds Öine. — Nærm dig til dem, berömmelige Fyrste.

DUSHM. Ere disse, o Matali, det guddommelige Par, som udsprang af Marichi og Dacsha? Ere disse Börnebörn af Brahma, som den Selvfændige frembragde i Begyndelsen, som begeistrede Dödelige kalde Kilden til Kierlighed, synlig i Skikkelsen af tolv Sole; de som frembragde min Velgiörer, Herren af de hundrede Offere og tre Verdeners Behersker?

MAT. Just dem — [*Nedkaster sig tilligemed Dushmanta.*] — Store Væfener, Kong Dushmanta, som har udfört eders Söns Vafava's Befalinger, nedfalder ydmyg for eders Trone.

CAS. Bliv længe ved at herske over Verden!

ADIT. Længe blive en Kriger med en Vogn uoyervindelig i Strid!

[*Sacotalá og hendes Sön nedkaste sig.*]

CAS.

CAS. Datter, gid din Mand blive liig
Indra! gid din Sön ligne Jayanta! og gid du,
som ingen Velsignelser bedre kunde passe sig
paa, blive Pulóman's Datter liig i Held.

ADIT. Vedligehold, mit Barn, bestandig
Enighed med din Herre: og gid denne Dreng
maae i mange Aar blive begges eders Prydelse
og Glæde: kom nu, og sæt eder hos os.

[De sætte sig ned.]

CAS. [Seer vekselsviis paa dem.] Sacontalá er Mön-
steret for ypperlige Koner; hendes Sön er ly-
dig; og du, o Konge, har tre fiendne Fordele,
sand Gudsfrøgt, overflødig Rigdom og virk-
som Dyd.

DUSHM. O guddommelige Væsen! efter
at have erholdt den forrige Gienstand for mine
meest brændende Önsker, saa har jeg nu
naaet den höieste Spidse af jordisk Lykfalig-
hed. — Först viser Blomsten sig, fiden efter
Frugten; först samle Skyerne sig, fiden falder
Regnen: denne er den rette Gang for Aarfa-

ger

ger og Virkninger; og naar din Yndest gik forud, faa paafulgde i Almindelighed Lykke.

MAT. Stor i Sandhed, o Konge, har de förstefödde Brahmeners Godhed været.

DUSHM. Herlige Sön af Marichi, denne din Tienerinde blev viet til mig efter Gandharva's Skik, og blev efter nogen Tids Forløb ledsaget til mit Pallads af nogle af hendes Slægtninge; men da min Hukommelse i Af-sindighed slog mig feil, faa forskiöd jeg hende, og begik faaledes en smertelig Forbrydelse mod den ærværdige Canna, som er af din guddommelige Stamme: siden efter erindrede jeg mig, ved at see denne uheldige Ring, om min Kierlighed og mit Ægteskab; men endnu fylder den hele Begivenhed mig med Forundring. — Min Siel var indhyllet i en besynderlig Uvidenhed, der formørkede mine Sandser; som om en Mand faae en Elephant gaae foran sig, og dog kunde tvivle om, hvad Dyr det kunde være, indtil han opdagede ved Sporene af dens store Födder, at det var en Elephant.

CAS.

CAS. Hör op, min Sön, at befvære dig selv med en Forbrydelse, som er begaaet imod dit Vidende, og altsaa uden Skyld. — Hör mig derfor —

DUSHM. Jeg er i Hengivenhed opmærksom.

CAS. Da Nymphen Menaca förde Sacotalá fra det Sted, hvor dit Afslag havde smerttet hendes Siel, saa bragde hun hende til Aditi's Pallads; og jeg vidste ved Kraften af at grunde paa det höieste Væsen, at din Förglemmelse af din fromme og lovlige Ægtefælle reisede sig fra Durvasa's Befværgelse, og at Kogleriet vilde endes ved Synet af din Ring.

DUSHM. [*Affides.*] Mit Navn er da befriet for Skiændsel.

SAC. Lykkelig er jeg, at min Herres Sön, som nu erkiender mig, fornægtede mig af Uvidenhed og ikke af virkelig Modbydelighed. Den forskrækkelige Befværgelse var formodentligen hört, medens min Tanke har været henvendt paa andre Gienstænde, af mine

P

elike-

elskede Veninder , som af yderlig Godhed
 skulede den for mig for at skaane mine Fölel-
 ser, men som raadéde mig ved min Afreise at
 forevise Ringen, om min Mand skulde have
 forglemt mig.

CAS. [*Vender sig til Sacontalá*] Du er underret-
 tet, min Datter, om den hele Sandhed, og
 maae ikke længer föle Fortrydelse over din
 Herres Opførsel. — Han forskiöd dig, da hans
 Hukommelse var svækket ved Fortrylleffens
 Magt; og da Mörket var adspredt, oplivedes
 hans Ægte-Kierlighed igien; som et Speil,
 hvis Overflade var bleven smudset, ikke tilba-
 gebrækker Billedet; men viser fuldkommen
 Lighed, naar det har faaet sin rene Glands
 igien.

DUSHM. Saadan var i Sandhed min Til-
 stand.

CAS. Min Sön Dushmanta! har du om-
 favnet dit Barn med Sacontalá, ved hvis Födsel
 jeg selv iagttog de Skikke, der foreskrives
 ved Veda?

DUSHM.

DUSHM. Hellige Marichi, han er mit Huses Ære.

CAS. Viid da ogsaa, at hans Helte-Dyd vil ophøie ham til et Herredømme, som strækker sig fra Söe til Söe: førend han kommer over det dødelige Livs Ocean, skal han, mangeløs i Kamp, beherske denne Jord med fyv Halvöer; og som han nu har Navn af Servademana, fordi han endog i Barndom tæmmer de grumme Dyr, saa skal han i sine senere Aar erhverve Navn af Bhereta, fordi han skal beskytte og vedligeholde Verden.

DUSHM. En Dreng, opdragen af Marichi's Sön, maae komme til at naae Storheds höieste Spidse.

ADIT. Lad nu Sacontalá, der igien er bleven lykkelig, sende Efterretning til Canna om alle disse Begivenheder: hendes Moder Menaca er af min Familie og veed alt, hvad der er foregaaet.

SAC. Gudinden foreslaaer, hvad jeg meest brændende önsker.

CAS.

CAS. Ved Kraften af sand Guds frygt vil den hele Scene staae levende for Canna's Siel.

DUSHM. Den andægtige Vise maae endnu være yderlig harmefuld over min affindige Opførfel.

CAS [*Grundende.*] Lad ham da faae den behagelige Nyhed fra mig, at hans Fosterbarn er kierligen bleven modtaget af sin Mand, og at de begge ere lykkelige med den lille Kriger, som var avlet af dem. — Heida! hvo er der til Opvartning.

En LÆRLING kommer ind.

LÆRL. Store Væsen! jeg er her.

CAS. Iil, Golava, igiennem den lette Luft, og underret i mit Navn den ærværdige Canna, at Sacontalá har en indtagende Søn ved Dushmanta, hvis Kierlighed til hende kom tilbage med hans Hukommelse, da det Koglerie, som blev gjort af den vrede Durvasas, var til Ende.

LÆRL.

LÆRL. Som Guddommen befaler.

[*Han gaar.*]

CAS. Min Sön, bestig nu igien Indra's Vogn med din Ægtefælle og dit Barn, og vend lykkelig tilbage til dit kongelige Sæde.

DUSHM. Som Marichi befaler.

CAS. Gid for Fremtiden Dunstkredsens Guder ved rigelig Regn give dine hengivne Underfaatter Overflod; og gid du ved jævnlige Ofringer vedligeholde Tordnerens Venskab! — Gid Velgierninger maac ved tallöse Omvexlinger af Tienstvillighed imellem eder begge gienfidsigen blive ydede paa de tvende Verdens Beboere!

DUSHM. Mægtige Væsen! jeg skal stræbe, saa meget som det staaer i min Magt, at naae dette Held.

CAS. Hvad anden Gunstbeviisning kan jeg skienke dig?

DUSHM. Kan nogen Gunst overgaae den, du allerede har skienket? — Lad enhver Konge anvende sin Flid paa at erlange Lykfalighed

hed for sit Folk; lad Sereswati, Gudinden
for de frie Kunster, blive tilbedet af alle Ve-
da's Læsere; og gid Siva, med sin Azur Hals
og røde Lokker, stedse varende mægtig og selv-
stændig, afvende fra mig den Sorg at fødes
anden Gang i denne forgængelige Verden, Sæ-
det for Laster og Straf!

Ende.

Jeg har saaledes herved opfyldt Hr. Kammerherre Suhms Anmodning at udgive Hr. Rector West's Oversættelse af Sacontalá med foregaaende Indledning efter hans hidsendte Manuscript; men at jeg ikke efter Løfte i Subscriptionsplanen har tilføiet det oplysende Register, der er lagt til G. Forsters tydske Udgave, grunder sig derpaa, at jeg ved nøiere Underfølgelse fandt det betydeligste af samme i Digtet selv eller i den engelske Oversætters Fortale.

Mag. R. Nyerup,
Bibliotheksecretaire.

